ISKRICE LJUBAVI SVETOOTAJSTVENOM ISUSU

ISKRICE LJUBAVI SVETOOTAJSTVENOM ISUSU

I. DIO

IMPRIMATUR Duhovnog Stola pod br. 9928/43 za II. izdanje knjige „Iskrice ljubavi svetootajstvenom Isusu“.
Zagreb, 30. studenoga 1943.

Nadbisk. Duhovni Stol u Zagrebu
Generalni vikar:
Dr. Fr. Salis

Hrvatska državna tiskara, Zagreb

MJESTO PREDGOVORA

„Svakomu kažemo: Uzmi ove Iskrice ljubavi, pa čitaj, ne ćeš toga nikada požaliti. Možda u cielom svom životu iza sv. Pisma i Nasljeduj Krista nijesi nikad ništa ljepšega, milijega i korisnijega čitao i razmatrao, nego li su ove ISKRICE LJUBAVI.“

Dr. Josip Lang

I. ISUS I JA.

Ja sam ovdje posvema sam . . . zadubljen u svoj posao . . . nešto potišten . . . a Isus me promatra iz Svetohraništa.

Danas u jutro kazao sam kod sv. pričesti Isusu: »Ja želim biti sav Tvoj« . . . Kako me je Spasitelj na to ljubko pogledao . . . A sada? . . . O, kako su već daleko moje misli. . . kako je daleko moje srdce od Isusa . . . kako daleko!

A zašto tako postupam s Isusom? Siromašni Isuse! On uviek misli na me, a ja na Njega tako malo!

Sa Svetohraništa Isus gleda na mene i prosvjetljuje mi srdce . . . prodire u dušu moju . . . izpituje moje misli . . . promatra sve moje sklonosti . . . nijedno moje djelo nije Mu sakriveno . . . nijedna moja pogrješka nepoznata . . . o, koju li biedu mora Isus tu gledati!

Pa ipak je Isus tako dobar, tako dobar, neizmjerno dobar, da opet i opet za mnom

gleda u nadi, ne bi li odkrio ovu ili onu misao, koja bi Njemu upravljena bila ... barem jedna misao! ... On se zadovoljava i s onim najmanjim, — mili moj Isus!

Pa ipak i na ovo malo puštam Ga čekati satove i satove ... a možda i cio dan ...

Ja radije mislim na stvari, koje laskaju mojem samoljublju, slabe moj duh, bune moje srdce, dapače odpuhuju onaj dašak pobožnosti, što sam jutros poslije sv. pričesti donio kući ... Možda mi ima mnogu utješnu reći; no budući da ja na drugo mislim, Isus moj šuti ...

O, kako je žalostno stanje duše one, koja ne sluša glas Isusov!

Kako je to moguće, da sam uviek tako raztresen?

O, siromašno moje srdce, krivnja je na tebi: ti ne ljubiš Spasitelja svojega.

Isus je ovdje u svetohraništu i On je tamo sav poradi mene; sasvim je moj. Nijednu kapljicu predragocjene krvi svoje, — nijednu, ma ni najmanju česticu presvetoga svoga tiela nije pridržao za Sebe, kako i ni jednu jedincatu sposobnost Svoje duše, nijednu savršenost Svog božanstva.

Ako li sam dakle kriv i griesima obterećen: Spasitelj je zapravo ovdje, da ih opere.

Jesam li slab i gladan: On je ovdje, da me nahrani, da me ojača.

Stenje li jošte moj duh u robstvu tiela i krvi: On je ovdje, da me dovede do pobjede.

Prianjam li velikom privrženošću stvorovima: Spasitelj je tu, da moje srdce oplemeni i za Boga osvoji.

Sve to On čini s podpunom predajom Samoga Sebe.

Čemu dakle da sam tako jako i tako često žalostan, spominjući se prošlih mojih grieha, ili zapazivši na sebi još mnoge nesavršenosti? Zar nema u Svetohraništu lieka svemu tome? ... A zašto ne mislim na to? ...

Čemu se dajem shrvati ponizivanjima, slomiti se, zastrašivati se potežkoćama? Zar Isus možda nije u Svetohraništu, da me podigne, štiti i hrabri?

Isus je sve moje, a ja ne mislim na to, da otuda crpem veliku korist za sebe. Koliko li sam lakouman!

*

Tko u tom trenutku zaista misli na me na tom velikom, širokom svietu? Ah, po svoj prilici nijedna duša. Možda nema nijednoga srdca, koje bi me bar malo lju-

bilo?... Pa što me sve to zabrinjuje? Nije li Isus ovdje u svojem Svetohraništu?... To mi je dosta!

Jest, On je tu, koji me gleda nebeskom dobrotom i samilošću; koji mi pruža ruku Svoju i pokazujući na rane što ih On sam u srdcu nosi, govori mi: »Ja te ljubim, diete moje.«

Isus me ljubi! On skuplja s mojih usana moje biedne molitve i sakriva ih u Svoje Presveto Srdce, gdje ih Svojom milošću usavršuje i preobrazuje ih za me u strjelice ljubavi.

Isus me ljubi; On broji svu muku i sav trud cielog moga dnevnoga rada; On ga blagosivlje i Svojom predragocjenom krvlju zapisuje u knjigu života. Danas na večer kad sam već tako umoran, te više ništa ne mogu, blagosivljajući položit će Spasitelj božansku Svoju ruku na tielo moje i učiniti me opet svježim i srdčanijim.

Isus me ljubi! On vidi moj plač i plače sa mnom; On čuje uzdisaje moje i uzdiše sa mnom; On vidi trpljenje moje i trpi sa mnom. Kadkad pričinja mi se, kao da sam na križ razapet!... Varam se! Isus me je svojim rukama zakrilio.

Isus me toliko ljubi, o veoma ljubi... a ja ne mislim na to!

Siromašno moje srdce, gdje si dakle? zar si mrtvo?

Skrajnje je već vrieme, da se prenem iz mrtvila moga, a kod tog mi mora Isus pomoći.

Danas ga želim pohoditi, a sutra u svetoj pričesti primiti. Pa dok mi još budu usne vlažne od presvete krvi, dok mi srdce bude posve Njim prožeto, zaklinjat ću Ga, neka bi On Svojom božanskom moći i dobrotom moje misli privezao za Svetohranište.

Molit ću ga neka me primora, da na Nj mislim, pa zatreba li, neka me šiba onom šibom, koju ima u pripravi za razuzdane duše.

Molit ću Ga, neka bude tako milosrdan, pa kad god Ga zaboravim, neka rani moje srdce, eda me na taj način primora, da u Njega sama smjesta tražim potrebnog lieka.

Kazat ću mu, da mi uzme srdce ovo i da ga sakrije u sveti ciborij, te ga nikada više ne pusti napolje iz ovoga sladkog sužanjstva.

Kazat ću mu, da od moje duše učini goruću svjetiljku, koja uviek gori pred Nje-

govim Svetohraništem ... gori ... dok je ne ugasne dah smrti.

A Isus je tako dobar, pa mi sigurno ne će uzkratiti ovih milosti.

Kako ću tada biti sretan, kad budem uviek mislio na Isusa, kada budem uviek uz Njega u poslu, uz Njega u odmoru, uz Njega u nevolji, uz Njega u radosti ... uz Njega u žalosti ... uz Njega uviek i svagdje!...

A ne će li sve to biti već mali dio raja na zemlji?

2. ISUS JE MOJ!

Promatram li zemlju, doista na cieloj njezinoj površini ne nalazim ništa, što bih mogao zvati svojinom, bio bogat i moćan kao Salamon. Upravim li pogled svoj prema nebu, o čuda li, tu vidim, kako će sve biti moje; jer Isus je moj!

Ako me je Bog nadario siromaštvom možda već u kolievci, ili sam Mu zavjetom posvetio svoj život, tada mi treba samo poći pred Svetohranište, da si ruke napunim najdragocjenijim blagom: tamo će Isus biti moj!

*

Isus je moj! ja mogu dakle Njime razpolagati po miloj volji; mogu se pokazati

pred Bogom i sve Mu vratiti, što Mu dugujem.

I tako ja razpolažem Njime, da mogu dati Njegovom vječnom Otcu dužno poklonstvo; da dadem podpunu zadovoljštinu nesamo za svoje griehe, već i za griehe cieloga svieta; da Mu dostojno zahvalim za sva neizmjerna dobročinstva, kojima me je dosada obdario i kojima će me još obasuti, pa napokon, da Ga molim za sve milosti, koje su mi potrebne za moje posvećenje i za moje vječno spasenje!

Dakle ima li itko na nebu i na zemlji bogatiji od mene?

Isus je moj! On je moja svojina! Mimo mene prolaze kraljevi svieta sa svojim kraljevstvima ... mudraci sa svojim znanostima ... bogataši sa svojim blagom i bogatstvom ... oholice sa svojim udobnostima... gledam cvieće i svu njegovu krasotu ... zviezde i sav njihov sjaj ... svemir i sve njegove divote ... prođite! ... prođite!... ne mogu da vam zavidim. I najsitnija čestica posvećene hostije neizmjerno je više vriedna, nego li vi svi zajedno.

*

Isus je moj! Draži mi je od mene samoga; ja ću Mu dati najljepše mjesto u mome

srdcu, u mojoj duši. Ja ću Ga ljubiti najnježnijom ljubavi, obkolit ću Ga najnježnijim svojim mislima; častit ću Ga najljepšim krepostima.

Imam li pogled ljubavi i dobrote, bacit ću ga na Njega; imam li da kažem srdačnu rieč, upravit ću je na Njega; imam li sladki smiešak na mojim usnama, Njemu će odletjeti.

*

Isus je moj! Jao onom, koji bi mi Ga htio oteti! Smatrao bih ga svojim najgorim neprijateljem. Branit ću mog Isusa od sablazni svieta, jer je On sreća u srdcu mojemu; branit ću Ga od napasti pakla, jer je On moja najsvetija ljubav; branit ću Ga od ciele vojske strasti, jer je On moja jakost i sve moje; branit ću Ga od mlakosti, jer On je živi oganj svete ljubavi; branit ću Ga od svakoga lakog grieha, jer On je moja ljepota; branit ću Ga od straha, jer On je moja nada; branit ću Ga od žalosti, jer On je moja radost. Da, ja ću Ga uviek braniti od svega i od sviju, jer je On sve moje.

Isus je moj! i da On vazda ostane moj, spreman sam na svaku žrtvu. Hoću uviek da živim u Njegovoj blizini i da Ga nikad ne ostavim.

Bude li potrebno, rado ću se zatvoriti u betlemsku štalicu, da u njoj trpim siromaštvo i studen; rado bih progonjen i zapušten u pustinji trpio progonstvo, živio u dalekoj zemlji usred nemara ljudi tuđinaca... samo bi Isus morao biti uviek sa mnom...

Rado bih umoran radio u radionici nazaretskoj i kao siromašan putnik prosio kruh po svietu... ali uviek samo s Isusom.

Ljubit ću Njegov post, Njegovu molitvu, Njegova poniženja; podnosit ću mirno licemjerstva farizeja, progone Njegovih neprijatelja, poljubac Judin... ali, Isus mora biti uviek sa mnom.

On neka bude uviek moj: moj u Svojoj smrtnoj stisci na Maslinskoj gori; moj u strašnom bičevanju u Jerusalemu; moj na križu golgotskom. I kada ne budem više osjećao topline Njegova života, niti ćutio kucaja Njegova Srdca i nježnosti dobrote Njegove, već mi bude u naručju samo još mrtvo i hladno tielo Njegovo: i onda neka je On ipak moj.

Isus je moj! Zato ću mnogi sat sprovesti uz Svetohranište, jer diete ima pravo da stanuje pod istim krovom pod kojim i otac. Prisustvovat ću svetoj misi, jer grješna duša ima pravo da bude nazočna kod

žrtve svog Odkupitelja. Primat ću često svetu pričest, jer bolestan i gladan ima pravo na kruh i na liek. Uviek ću ostati s Njim, jer On je moj!

*

O moj Isuse, ti znaš, koliko trnja bode moje biedno srdce, ali podnosit ću svu tu muku strpljivo, pače donekle i veselo, jer je svaki trn namočen u Tvoju svetu Krv. Samo bol jednog jedinog trna ne mogu da podnosim, jednu jedinu bol odbijam, a ta je: da Tebe izgubim. Sama pomisao, jedan dan proživjeti bez Tebe, strašna mi je. Bilo bi mi, kao da sam taj dan sproveo u pustinji žarkoj bez zeleni i bez vode. O mili moj Isuse, odričem se svega, ali se nikada ne odrekoh Tebe.

Obkoli život moj kušnjama, nadvij mi nad glavom tisuću oluja, izmuči moj duh, raztuži moje srdce . . . čini sa mnom što Te volja, ali mi ne odbij žarke molitve moje ljubavi! Molim Te, budi uviek moj! . . . I kad pane večer mojega života, neka posljednja moja rieč bude o Tebi, o Isuse; neka moj posljednji pogled bude uprt u Tebe, o moj Isuse; neka posljednji kucaj mojega srdca bude za Tebe, o Isuse, a moj

posljednji dah nek utrne u Tvojem božanskom Srdcu, o moj Isuse!

3. RECI SAMO RIEČ!

Često puta prođu dani i dani, a da ne čujem ni jednu dobru rieč; pričinja mi se, kao da je zaboravio na me cio sviet. Istina je, da sam ništa na svietu. Živim ovdje kao mrav izgubljen u šumskom lišću. A ipak imam i ja srdce, i to srdce, kojemu je veoma potrebna utjeha.

Ah, samo jednu rieč! ja ih mnogo čujem, ali nijedna ne nalazi pravi put u unutrašnjost moje duše; samo me na čas raztresuju, a tada me opet ostavljaju hladna i žalostna kao prije.

O, kako li čeznem za riečju, koja bi zvučila sladkim zvukom otčinskim, koja bi odgovarala mojim bolnim uzdisajima, koja bi bila puna života i ljubavi za me. A tko će mi je reći?

*

Koliko, koliko sam puta izkusio: samo iz Svetohraništa čujem toliko žuđenu rieč; i zaista razabirem tu rieč ponajvećma u času samoće; kada buka svieta ne dopire do mene; kada sabran klečim do nogu Spasitelje-

vih. Želi li Isus govoriti, jasno je, da ne će drugih svjedoka do svojih anđela.

Ja ću dakle k Njemu poći i Njemu reći... da, da, što ću mu reći? Pričat ću Mu o mojoj svagdanjoj biedi, o mojim križevima, o mojoj nevolji. Učinit ću kao i Magdalena; nakvasit ću svete noge Njegove suzama mog trpljenja, balzamom misli mojih i mirisom ljubavi moje, a tada ću slušati, što mi Isus govori.

*

O, Isuse, reci, jesi li zadovoljan sa mnom? Da li Ti je milo, kad Te posjetim?... još više, kada Te primam u svetoj pričesti? Ili Ti pridajem jošte novu bol k onima, što Ti ih ljudi nanose?

Nalaziš li mnogo nesavršenosti u mojoj duši?... a lakih grieha?... nije li ih mnogo u mene?... Kod izpitivanja savjesti muče me često razne dvojbe: čini mi se na čas, kao da sam još gori, nego li sam prije bio, onda mi se opet čini, kao da sam se poboljšao, kao da sam pobožniji. Moje srdce bije tada između straha i nade, između radosti i žalosti.

Svaki Ti dan obećavam toliko toga, a ipak potom ponovo padam u iste pogr-

ješke. Zar me zato nemaš više tako rado?... Zar se možda srdiš na me?... Odkuda inače ove dosadašnje raztresenosti? Čemu ova suhoća duše moje? Hoćeš li, da po tom oćutim kako me ponizuješ, ali i liečiš?... Moj dobri Isuse, ta Ti dobro znadeš, da Te ljubim. Ti si vazda moja prva i posljednja misao, ja hoću da živim tako rekavši samo za Te.

Ah, reci mi barem samo jednu rieč, o Isuse! Ti vidiš pred Sobom dušu punu biede, koja kroči veoma mučno na putu kreposti, ali koja Te ipak tako srdačno ljubi i spremna je na svaku žrtvu iz ljubavi k Tebi, svaku — i najtežu; nije li ona vriedna, da ostane u Tvojoj blizini?

*

Sviet mi je tako odvratan; od vremena do vremena uzdišem za nebom, osjećam potrebu za njim. Doista smijem reći: Neka smrt slobodno dođe, ja se je ne ću plašiti; barem bi bio kraj mojem trpljenju, a započela bi vječna pričest... No da smrt sada dođe... u taj tren... bih li bio pripravan?...

O, Isuse, reci mi samo jednu rieč! Ja ne znam, kako će me zateći smrt, a rado bih se ipak dobro pripravio. Volio bih, da

umrem poput svetaca Božjih pobožno i Bogu odano. Istina, nešto sam već učinio pokore... dà, nešto pokore činim svaki dan — trpljenje je zarezalo duboko brazde u mojem srdcu — a je li to već dosta?

Trsim se doduše, da sva svoja djela činim dobrom nakanom; ali ne pokvarim li je mojom taštinom, mojom samodopadnošću, možda željom, da se svidim drugima, ili da me sviet hvali?

Ljubim krepost i težim za njom, ali ne znam kako sam daleko dospio na tom putu. Ne znam, da li sam podpuno zadovoljavao milostima mojega zvanja. Ne znam, da li ću moći kod Tvog dolazka u ruci držati goruću uljenicu?

Moj dobri Isuse, reci, smijem li dalje poći istim putem ili mi se treba vratiti i s temelja promieniti moj život! Reci samo riečsiromašnomu mojem srdcu!

Ja doista sam ne znam, kako ću se odlučiti. Moram li misliti na svoju prošlost, izpitivati svoj prošli život?... Ili, da mislim samo na budućnost, pa uznastojim učiniti što više dobrih djela?... O, prošlosti!... često me napunjaš brigom!... Je li to skrupuloznost?... Možda nježna savjest?

Spasitelju moj! Ne budem li čuo od Tebe nijednu rieč, tada gubim svu hrabrost za dalji rad, jer pomisao na moj grješni život, pomućuje sve u meni: molitvu, razmatranje i pričest. Kroz tu tamu ne usuđujem se sam napried.

Budi mi milostiv! Pošalji tračak svietla Svojega u tamu moju; pruži milu ruku Svoju na oluje što biesne u srdcu mojem! Daj mi nešto od mira Svojega... dio vedrog neba!... Ti vidiš dobro da Te ljubim, da Te želim uviek ljubiti... pa ako živim u takovoj tjeskobi, to je samo od straha, da Te ne izgubim...

O, Isuse! toliko puta, o toliko si se puta sam darovao meni; od srdca Ti zahvaljujem zato! Ali sada u tom trenutku, molim Te samo jedno... ah reci samo jednu rieč!

O d g o v o r I s u s o v: Slušaj izpovjednika i pođi u miru! —

4. DOĐI, O ISUSE!

Moja siromašna duša zove Te, ona Te čeka. Dođi, i učini je sretnom! Jedini Ti si moja sladost, moja ljubav: dođi!

Daj mi, o Isuse, to Tvoje tielo, koje je Duh sveti tako divno sazdao za me u dje-

vičanskom krilu Marijinu, to tielo, koje se umaralo za me, koje je trpjelo i umrlo za moje spasenje!

Daj mi i tu presvetu Tvoju krv, koju si već kao diete počeo prolievati za me; ta krv, koja je zbog potištenosti i žalosti kapala s Tvojega čela na Maslinskoj gori; tu krv, koju si u Tvojoj neizmjernoj ljubavi tako obilno prolio kod bičevanja i koja je do posljednje kapi iztekla na križu.

Daj mi svoju dušu tako milu, tako liepu, tako svetu; tu dušu, koja je imala za mene toliko misli, toliko briga, toliko žalosti.

Daj mi to Božanstvo, koje me je ljubilo od vieka ljubavlju vječnom i koje, da me oplemeni, utisnu mi u dušu Svoju sliku i tako je posveti Svojom milošću.

O, Isuse, nijesi li Ti moje sve tamo u svetoj hostiji? Ti si mi dao pravo da Te primam i da Te imam . . . dođi, dakle, o moj dobri Spasitelju, dođi! . . .

Dođi, Isuse, uredi si stan kod mene! Ili, zar Ti se u mojoj duši ne sviđa bolje nego u Svetohraništu? Tamo si samo okružen kamenom i mramorom, a ti su tako hladni. . . . A u mojem srdcu? . . . naći ćeš barem iskricu ljubavi.

Taj srebrni ciborij ima samo niemi sjaj, a ja ću Te okružiti sjajem kojegod kreposti ili barem vrućom željom da Te ljubim.

Ta mala svjetiljka baca tako slab plamečak. Dođi ja želim da budem silan oganj ljubavi.

Oltar je samo prolazno boravište na Tvojem euharistijskom putu . . . cilj putovanja — ovog putovanja što ga preduzimaš iz ljubavi, — sam ja. Dođi zato, o Isuse, i navrati se k meni!

Dođi o Isuse! Imam Ti toliko toga pokazati, Ti to znaš. Koliko oproštenja, koliko milosti imam od Tebe da zamolim, koliko tugâ imam da Ti izpripovjedim!

Ja sam tako umoran od buke u tom svietu, da mi nije ni do čega. Potrebno mi je da ostanem malo s Tobom, koji me razumiješ, koji me žališ, koji me ljubiš.

Moje je srdce izmoreno i svuda traži počinka; pa ako toliko žeđa ljubavlju, Ti si ga takvim stvorio . . . Pa zar ćeš ga sada pustiti da luta posred zamamna svieta? Što će biti sa mnom, ako me pustiš sama? Ah, dođi, zaklinjem Te, dođi! . . . Dođi, molim Te, i svrati se k meni! —

Dođi, o Isuse! Obećajem Ti, da će Ti biti liepo u mom srdcu. U njem ne smiješ više

naći ni jednoga grieha. Istina, moje je srdce i pusto i prazno kao štalica betlemska, ali Ti ga možeš izpuniti samim Sobom bez straha, da će Te ubiti koji Herod.

Pozvat ću anđele, da Ti pjevaju hvalospjeve; ogrlit ću Te svojim rukama i ugrijati Te žarkim uzdasima svoje molitve. —

*

Dođi, o Isuse! U hramu moje duše Ti ćeš liepo vršiti svete obrede Svojega vječnoga svećeničtva, dok ću Te ja častiti kâdom tamnjana molitava mojih.

Dođi, i prikaži Tvojemu vječnome Otcu Svoje sveto poklonstvo i žrtvuj ga za me, nevoljna i nevriedna da stupim pred Njega. Dođi i prikaži Mu pomirnicu žrtvu prinesenu za griehe cielog roda ljudskog, osobito za mene, za moje vlastite griehe, koji su tako težki i bezbrojni. Dođi i prikaži Mu zahvalu za sva bezbrojna dobročinstva, koja sam primio, jer sam tako bezćutan i nezahvalan. Dođi i prikaži Mu napokon Svoju molitvu za mene, jer sam tako raztresen i tako jako potreban milosti!

*

Dođi, o Isuse! Ti se, zar ne, spominješ maloga Zakeja? Dá, ali ja sam još slabiji

nego li on; dođi i donesi mi spasenje, jer i ja sam čovjek grješnik. Ti se, zar ne, spominješ i one žene Kananejke? Ja sam mnogo nesretniji od nje; dođi, i izbavi me od tolikih zamka duha paklenoga. Jesi li zaboravio Mariju Magdalenu? Gledaj, ako li sam griešio kao ona, hoću da je nasljedujem u pokajanju; dođi, oprosti mi mnogo, jer i ja hoću, da Te ljubim mnogo. A sveti Ivan? O, i ja bih htio biti takim prijateljem Srdca Tvog. Dođi, dopusti mi, da odpočine glava moja na Srdcu Tvojem! Ti se spominješ onih svetih žena, koje su Te tražile u grobu. Dobro, i ja ću se pridružiti njima. Pak mi dopusti, da te pomažem miomirisom mog pokajanja, moje molitve i moje ljubavi. A one dvojice na putu u Emaus — sjećaš li se? O, primi i moju ponudu: »Gospode, ostani kod mene, i odpočini u stanu srdca mog; a pri lomljenju se kruha odkrij napokon mlitavoj duši mojoj . . .

*

Dođi, o Isuse! Ne znam, što će me još danas snaći? Toliko se nesreća može oboriti na me: a ja ću trpjeti samo u zajednici s Tobom; ja ne bih mogao trpjeti osim na Tvojim rukama; ne bih mogao plakati doli na Tvome Srdcu.

A ako bi me sutra zatekla smrt? O, moj dobri Spasitelju, zar da umrem bez pričesti? . . . da se borim smrću bez Tebe?... s paklom se boriti bez Tebe? . . . Izdahnuti zadnji dah svoj, a da Ti nijesi uza me? . . . Zar da sâm ulazim u vječnost? . . . sâm sâmcat . . . bez Tebe . . . A smrt!

Što se na smrtnom času trpi, znaš Ti posve dobro. Spomeni se boli, što si ih pretrpio na križu i smiluj se na me! Ti me nijesi ostavio nikad za života, pa zar ćeš me ostaviti u času moje smrti?

O, Isuse, molim Te dođi! Dođi, molim Te, ostani kod mene, da mi udieliš milost, te ne umrem bez svete pričesti!

5. HVALA TI, O ISUSE.

On je sad u mojem srdcu . . . ne vidim Ga, ali Ga osjećam . . . ja nijesam više isti — postao sam živi tabernakul. Sad se Isus ne sakriva više pod prilikom kruha: On živi u meni. On je ostavio sjaj vječnog svietla, da potraži žar ljubavi moje. On je ostavio muk ciborija, da posluša govor srdca mojega.

O ti moj dobri Isuse, nijesi li se ipak prevario? Mjesto ognja nalaziš samo slabu iskricu; i jedina rieč, što Ti je reći znam, jest »Hvala!«

Kako je Isus dobar! Da imam zahvaljivati kojem stvoru, morao bih birati rieči zahvalnosti, jer ljudi ne čitaju tajne srdca. Ali Isus prodire bolje u moje srdce nego ja sâm. On vidi, kako sam sretan, što sam na svietu; On vidi, da mi je nemoguće izkazati sve što osjećam. Zato On sabire sve moje uzdahe, sve moje osjećaje, čuva ih u Svojem vlastitom Srdcu.

Hvala ti o Isuse! Ne znam Ti šta bolje kazati. Pogledaj u moju dušu, pa ako nađeš u njoj išta dobro i liepo, uzmi to za Se; nađeš li nešto dobre volje, koju želju za mojim posvećenjem, možda koju sjenku kreposti, koju prinesenu žrtvu, koju tajnu suzu, koji sveti zahtjev, vidi, sve to neka bude posvećeno Tebi! neka bude izričaj moje zahvalnosti.

*

Hvala Ti, o Isuse! . . . To je sve, što Ti znam kazati. Prije nekoliko časaka pričinjalo mi se, da Ti imam puno reći . . . a sada evo jedva da Ti mogu progovoriti. Što znači ova suhoća, koja me obuzela? Kako dolazi do toga, da Ti ne znam ništa reći? Možda me Ti sam činiš niemim? Nije li to stoga, što Ti mjesto mnogih rieči ho-

ćeš, da saberem sve moći duše svoje i sva nagnuća srdca svoga, sve ih ujedinim i donesem Tebi na dar zaodjevši ih u srdačni »Hvala!«

*

Ali Ti znaš dobro, o Isuse, što hoću da Ti kažem ovim »hvala!« Hoću time reći: osjećam se tako sretnim, da ne bih mogao nikomu ništa zavidjeti; ne osjećam, da više nijesam svoj, već da sam sav Tvoj; želio bih, da je moj cio život tek neprekidna sveta pričest; žalim samo, što nijesam svetac, pa da Ti ponudim u svom srdcu mali raj; volio bih biti serafin nebeski, da Ti reknem hvalu dostojnu Tebe.

*

Hvala Ti, o Isuse! Kako mi je sada dobro! Jučer sam toliko toga pogrješio, da sam bio žalostan cieli dan. Bio sam tako zlovoljan, što osjećam u sebi tu nestrpljivost, to opadanje, . . . tu znatiželjnost, . . . tu raztresenost . . ., a sve mi je to mučno padalo na savjest; činilo mi se, da sam Te i do suza raztužio. Bilo mi je žao . . . ali pogrješke ostaše. No sada, kad si se Ti svratio u moje srdce, svi su ovi mali griesi izčezli kao magla pred suncem Tvojega Božanstva.

Skinut je s mene teret, što je onako pritiskivao dušu moju. Hvala Ti, o Isuse! —

*

Tvoj dolazak, Isuse, nije bio nenadan, Ti si ga sâm pripravio u Svom velikom milosrdu. Dok sam ja još promišljavao, kako da Te što ljepše primim, već si me Ti napunio Svojom milošću. Ovi osjećaji ljubavi, želje, poniznosti, pokajanja, pouzdanja, koje sam želio probuditi u duši, zar nije sve to bilo djelo ljubavi i dobrote Tvoje, koja je podigla Sebi priestolje milosti u duši mojoj? Nije Ti dostajalo, da mi donosiš Svoje tielo, Svoju krv, Svoju dušu i Svoje Božanstvo, htio si još da i pretečeš Sebe tolikim kraljevskim darovima. Pa ako u ovaj čas boraviš u domu nedostojnom Tebe, to je samo učinak Tvoje Božanske veledušnosti. Hvala Ti, o Isuse, hvala!

Ti si sa mnom, zar nije istina, Isuse moj? Jesi li zadovoljan? Što želiš za uzdarje?

Ti si Sebe dao meni — i ja sebe dajem Tebi, Ti si meni dao Srdce Svoje, i ja darujem Tebi svoje; dao si mi Dušu Svoju, i ja Tebi darujem svoju; Ti nijesi ništa pridržao Sebi; i ja sebi ne pridržajem ništa. Uzmi stoga sve! . . . ja za se ne trebam ništa. Preostaje mi možda još nekoliko go-

dina života, hoćeš li ih? Imam još malo zdravlja, uzmi ga, ako hoćeš! Imam malo sposobnosti za rad: ona neka je za Tebe. Imadem misli, osjećaja, osnova za buduć-nost; imam još koju nadu, koje predu-zeće: uzmi sve, o Isuse!...

Ja sam ubog i nevoljan, ali znam da Ti toliko ne gledaš na dar, što Ti se daje, ko-liko na osjećaje, kojima Ti se dar daje. Dakle, ovo malo, što jesam, što imam, što radim, što trpim, sve — sve bez izuzetka, sve prikazujem Tebi! O reci mi! Primaš li to? Da?... Hvala Ti, o Isuse!

Sada odlazim, o moj Isuse, jer me sveta volja Tvoja zove na drugo mjesto. Do vi-đenja sutra! Doći ću srdcem, koje još većma čezne za Tobom, — dušom, koja još više žudi Tebe, a Ti ćeš opet doći i donieti ćeš mi radosti i veselje Svojega neba...

O Ljubimče mojega srdca, čuj mi još sa-mo jednu rieč! Za svu tu ljubav, koja Te privezala za srdce moje, udieli mi još jed-nu jedinu milost — da moja sutrašnja sve-ta pričest bude još bolja od ove današnje. Ako mi to svaki dan udieliš, o kako ću ubrzo postati svet. Svaki ću dan napredo-vati u savršenosti, više ću Te ljubiti, po-

stajat ću sve sličnijim Tebi. A Ti?... Ti ćeš — dolaziti s većim veseljem u srdce moje; Ti ćeš mi dati novo blago milosti i u dušu utisnut ćeš pečat Svoje ljepote, one ljepote, koja zastravljuje blaženike.

O Isuse, sada odlazim; ali mi nemoj od-biti ove milosti! O reci mi, hoćeš li me usli-šiti? Da?... Hvala, o hvala Ti, Isuse moj!

6. ZDRAVO, SVETA HOSTIJO!

Kada bi razum ljudski imao znanje sviju duhova nebeskih, još ne bi shvatio što je hostija. Ovu tajnu može da dokuči samo božanska mudrost. A ipak je ta sveta ho-stija za mene, ja je moram proučavati; ja moram nastojati, da je što više upoznam i proniknem, a nadasve ja je moram lju-biti.

O dušo moja, razkrili krila svoja! Srdce moje, ljubi ovu svetu Hostiju!

Kako li je velika! Čini mi se malena u posvećenim rukama, što je drže, a dopire sve do krajeva svieta. Ona je bit i život, duša i srdce cieloga kršćanstva. Bez svete hostije bili bi naši prekrasni hramovi le-deni i pusti; velikani kršćanske umjetnosti ne bi imali nikakova nadahnuća, nikakova

zanosa; krepost bi izgubila svoju duševnu snagu i veličinu; svećenik bi ostao bez oltara, a duše ne bi imale svietla ni ljubavi, pa bi se brzo izgubile u tami i zabludi . . .

U carstvu svete hostije sunce ne zapada nikada. Njezin priesto ne obori se nikad. Carevi i kraljevi mogu ostati najedanput bez podanikâ, ali sveta hostija ne ostade nikada bez štovatelja!

I ja sam evo pred njom! Kako sam malen i kao prašak sitan pred njezinom veličinom! O Isuse, Bože veliki! kako si se mogao tako nizko spustiti do mene! Zašto mene tražiti, mene zvati, mene upravo nagoniti, da se približim Tvojemu stolu, mene siliti, da ostanem uza Te, da Ti se klanjam, da Te blagosivljem? O hostijo . . . tako velika . . . tako velika . . . veća od vasionog svieta, ja sam sav zbunjen pred Tobom . . . padam preda Te na koljena . . . ja Ti se klanjam! —

Kako je liepa! Bogatstvo i sjaj je okružuje. Njezina bjelina privlači me više no dragocjeni mramor, više no zlato i srebro, više no drago kamenje, više no blistavo biserje. —

Gledam je . . . promatram je . . . i odkrivam u njoj samo bezkrajnu milinu, ljepotu

raja: Taj ures i sjaj, što su oko nje, umaraju mi oko; ali ne mogu da se dosta nagledam Hostije; ne mogu da s nje oko skinem, tako i toliko je ona liepa! —

To je ljepota, koja mi začarava srdce; tu ljepotu zapazio sam u mnogim svetim dušama. To je ljepota poniznosti, požrtvovnosti, velikodušja, nevinosti, u rieč: ljepota svih kreposti kršćanskih.

Od ove hostije dolazi čar nevinosti, koja sja na čelu i usnama nedužna djeteta, smieši se iz očiju njegovih, blista u suzama pokajnika; sieva na čelu djevice i redovnice; sja na grudima apostola, na štoli svećenika, na tiari pape: ljepota je to samoga Boga.

A moja duša? . . . O Isuse . . . je li i ona liepa u Tvojim očima? . . . ja gledam Tebe, koji iztražuješ bubrege i srdca. I ja vidim samo Tvoju sjajnu bjelinu, a Ti, što Ti vidiš i nalaziš u mojoj duši? Hostijo! Tvoja je ljepota doista nebeska. Pa siđi u tu kukavnu nutrinju i uništi njezine grdobe i preobrazi je živim odsjevom svoje božanske ljepote.

Kako li je sveta! Iz nje izvire svaka svetost. Nemoguće je ostati samo jedan sat pred njom, a da ne postaneš bolji. Možda

ne znaš, što ćeš reći svetoj hostiji... Ali ona zna i bez našeg znanja dobro djelovati u nama. Njena krepost i jakost silazi polagano i neopaženo u dušu, koja joj se klanja, pada na nju kao blagotvorna osvježujuća rosa, pa je sve malo pomalo čisti, grije, posvećuje.

O, kad bi grješnici samo za jedan čas znali, što je sveta hostija, onda se ne bi mogli oteti njezinu sladkom utjecaju; naskoro bi mlitavost, koja sije u njima sjeme smrti, izmakla pred bujnim cvjetanjem najljepših kreposti. Izčezlo bi ono nerazpoloženje, koje ga čini mlakim pod molitvom; izčezlo bi, pa bi obćenje s nebom oživjelo sa više gorljivosti i revnosti.

O, Isuse, učini me svetim! Ti to možeš. Žalost, koja me često puta napane, ta tajanstvena praznina, koju osjećam u srdcu svojem, djelo je Tvoje milosti, koja me hoće da dovede na put svetosti. Pomozi mi, o Isuse, da se povratim k Tebi.

Sveta Hostijo! Promatrat ću Te svaki dan, da Te obljubim sve više. Dolazit ću Ti svaki dan, da se upalim od Tvoje vatre. Primat ću Te svaki dan, da živim od Tebe.

Sveta Hostijo! Blizu već dvadeset viekova pod Tvojim božanskim zrakom cvjetaju kreposti u dušama. Zar ću ja jedini biti, kojemu ćeš uzkratiti malo Svoje svjetlosti i Svojega sjaja?

*

Kako li je moćna! Ona se ne miče iz Svetohraništa bez volje misnikove. A ipak je ona početak života i gibanja u svietu duša. Na oko je tako slaba. Malo jače neka je se dodirne ruka njezina službenika, već se lomi i dieli po njegovoj volji. A ipak ona proizvodi junačka djela u svetaca. Hostija je neprestana žrtva Isusova i kamo god ona siđe, nosi sa sobom nezasitnu ljubav prema žrtvi. Hostija je podigla tolike junake apostolskog rada, u strahotama muka, u zakloništima biede, na svjetlosti sunca, kao i u tajnama srdca. Hostija vječno oslađuje put na Kalvariju.

O, Isuse, smiluj se mojoj slaboći! Ti si me pozvao, da nosim križ, da se odričem svojih ugodnosti, da se borim protiv zlih sklonosti. I Ti ćeš mi samo onda dati vienac slave, ako budem, kao i Ti, nosio ovdje na zemlji vienac od trnja. Ah, kako mi je težka svaka žrtva! kako joj se opire slaba narav!

Dođi dakle, moćna Hostijo! Dođi, pa mi ulij u dušu čudesnu snagu milosti svoje!

Dođi, pa me pouči, kako ću obljubiti podpuno žrtvovanje Tvojim svetim željama. Dođi, pa me utješi s gorkostima Svoje muke; dođi, usreći me grčevima Svoje smrti!

Hostijo tako velika, — Hostijo tako liepa, Hostijo sveta, Hostijo moćna, dođi!

7. ZAKLON ISUSOV.

U prošlim viekovima crkva je bila mjesto, kamo bi se zaklonili krivci, koje je progonila ljudska pravda.

Danas Isus traži zaklon od zlostavljanja i uznemirivanja ljudi; a jedini hram, gdje se može zakloniti od povreda, jest srdce moje. Kakav li je to zločin počinio Isus? Zločin je Njegov, što nas božanski ljubi... I strasti ljudske nisu Mu mogle to oprostiti.

Kad On ostaje u zatišju i u tmini Svetohraništa, osjeća zaborav i nemar veoma velikog broja duša, koje Ga ostavljaju. Pokazuje li se na oltaru, raztuži Ga neštovanje ljudi bez vjere i s vjerom mlakom i mlitavom. Ide li ulicama, da nam dieli blagoslov, da slavi slavlje, prečesto čuje kletve i proklinjanja, koje Ga sjećaju žalostna Njegova puta na Kalvariju.

Ali posred svih ovih gorkosti ne ostavlja Ga nada, da će ipak gdje naći kakav zaklon mira i ljubavi. Izpit će dragovoljno gorki kalež bezbrojnih boli, koji ga susretaju, samo da u srdcu mojem nađe ljubezan doček, kojemu se je nadao. Jedan samo sat ljubavi može učiniti, da On zaboravi godine boli.

Isus je znao unapried, što će Ga stajati ustanova presvete Euharistije; ali nije klonuo duhom gledajući buduće oluje, nadao se je, da će ipak naći siguran zaklon u luci mojega srdca.

Oltar, Svetohranište, pokaznica, crkva nijesu li to samo mjesta, kroz koja prolazi ljubav Isusova? U hramu mojega srdca želi se On stalno nastaniti. Kakova li nezahvalnost, ako li bi ovdje bio odbijen ili nedostojno primljen! Zar to ne bi bilo gorko razočaranje?

Činiti tolika čudesa, podnositi tolike žrtve, trošiti toliku ljubav, da onda vidjeti, gdje mu se razbijaju ponajljepše nade o grješni nemar!

Dušo moja, promatraj svog Spasitelja, koji čeka i traži, da nađe ljubazni zaklon u duši tvojoj. Gledaj, u kakovo Ga stanje stavila Njegova ljubav!

Na dugom i tegotnom putu iz krila Svog nebeskog Otca u sveti ciborij morao je da prođe kroz toliko viekova nezahvalnosti i grieha! Putem je izgubio svu Svoju izvanju slavu, sav izgled moći i veličine Svoje; sada je samo mala čestica, koju može potresti dah malog djeteta ili uzdah čovjeka na umoru. Tako se je poništio, da se sakrio pod slabe prilike kruha. On se je spustio upravo do skrajnje nevolje; i evo sada kuca na vratima srdca tvojega da dobije zaklon.

O Isuse vidim Te... da, vidim Te... Slomljen i umoran sjediš na vratima srdca mojega i čekaš da Ti otvorim... Ah, moj ljubljeni Isuse: quaerens me sedisti lassus ... Tantus labor non sit cassus — tražeći mene sjedio si trudan... toliki napor daj da ne bude uzaludan!

*

Kadkada mi moja duhovna lienost prišapne pod raznim izgovorima, da propustim svetu pričest: moja nedostojnost... svagdanje nesavršenosti... strah da dolazim samo iz običaja... bojazan, da ću po čestom primanju izgubiti dostojno počitanje... i onda... Isus, koji nalazi ljage i na istim anđelima nebeskim... a i svagdanje me brige i muke odviše raztresuju... i onda...

Ipak Isus svakako hoće da uniđe. On moli, On prosi, da, On zaklinje, da Mu se otvori; On govori najnježnije, najmilije; On se pričinja putnikom izmorenim od duga putovanja i kazuje, kako su Ga već mnogi ljudi odbacili; On obećaje veliko blago Svojega neba, a ne traži od mene ništa drugo, već samo jedan zaklon...

Dušo moja, kako ćeš Ga još dugo pustiti da čeka? Probudi se! I ako Ga već ne ćeš drage volje primiti, primi Ga barem iz sažaljenja!

O, Isuse, ljubazni putniče ljubavi, pustio sam Te predugo čekati!... Evo, vrata mojega srdca su otvorena!... Dođi!...

Ti dobro znadeš, da Ti mogu dati samo kukavan zaklon; ali Tebi je dobar... i Ti ga hoćeš!... Dođi dakle, ja Ti ga dajem.

Dođi sa svim pouzdanjem. Neprijatelja ne ćeš u njemu naći. Ne ćeš, istina, u njem vidjeti sjajnosti Svojega neba, ali ćeš naći ljubazan doček jaslica.

Dođi! u ovom mome skromnom zaklonu nitko ne će doći raztužiti srdce Tvoje: nema tu nikakve psovke, već samo odana ljubav, samo sladki osjećaj; nikakav polju-

bac Judin već zagrljaj Magdalenin; nikakav udarac biča već miline posljednje večere; nikakav križ već počinak; nikakav hladan grobni kamen, ne, već nježnost srdca, koje Te ljubi.

Dođi, o Isuse! Ako si gladan, pripravio sam Ti već koju krepost! Ako si žedan, prinosim Ti suze svoje. Ako si žalostan, razveselit ću Te pjesmama vjere svoje. Ako si ranjen, izcielit ću te balzamom svoje ljubavi. Ako si umoran, odpočinut ćeš u mojem naručju; ako trebaš ljubavi... o sladki Isuse, tada baci u moju dušu iskricu sa svojega Božanskoga Srdca i duša će mi planuti nebeskim plamenom tvojih serafina!...

8. NA BOLESTNIČKOM KREVETU.

Zašto, o moj Spasitelju, zašto sam osuđen, da tako dugo ležim na ovom bolestničkom krevetu? U blizini Svetohraništa bilo mi je tako voljko! A sada da ne vidim više... ona mila vratašca... onu pokaznicu... Neka ostanem ovdje... posve sam... bez Tebe!

O moj Spasitelju, ne daj da ovdje ležim tako zapušten i biedan; pošalji mi bar jednog anđela euharistijskog, koji će moje

vapaje i molitve odnieti i pohraniti u Presveto Srdce Tvoje.

*

Evo, kako trpim! Moje je tielo sve jedna rana; boli me izjedaju... Kod pomisli na strahote hladnoga groba, trnu mi sva uda moja.

Trpim, no ne ću se tužiti; spoznajem na svojem tielu pravde Veličanstva Tvojega. Prinosim Ti sebe cieloga za žrtvu.

Primi zato, Isuse moj, duh moj, koji je sve rjeđi; moj glas, koji je sve slabiji; moj pogled, koji je sve ukočeniji; moje lice, koje sve više bliedi; uzmi ruke i noge, koje su ohladile; uzmi moje cielo tielo, koje se razpada; srdce, koje kuca sve laganije, život, kojeg nestaje.

*

I sâm sam sada na Kalvariji!

Trpljenje je moje veliko; no ljubav je moja k Tebi još veća. Kad bih mogao u srdcu svojem sabrati cieli svoj prošasti život, da ga prinesem Tebi kao drago pomirenje! O, Isuse, primi sve bolove moje kao naknadu za sve griehe moje.

Ovo biedno tielo, koje se tako često bunilo protiv volje Tvoje, može sada samo

jošte trpiti; Ti vidiš njegovu nevolju, njegovu slabost, njegovu muku. Ne prezri moje pokore!

Ova duša, koja je tako često bila rob svoga tiela, evo ćuti sada težko breme njegove slabosti. Koliko dosade u samoći, žalosti u bezsnenim noćima, muke preko dana! Na časove pohodi me sladka nada; ona me gleda, smješka mi se i... leti Svetohraništu... A ja?...

Ja čeznem za Tobom, o Isuse, i nadam se!

Nadam se, da ćeš moju bolest primiti kao pokoru za moje griehe. Nadam se, da ćeš saslušati jadikovke i ublažiti svoju strogost. Nadam se, da ćeš moje boli združiti s bolovima pregorke muke Tvoje i tako im radi neizmjernih zasluga Tvojih dati veliku vriednost. I kada će mi mrtvo tielo donieti pred žrtvenik Tvoj, da ćeš ga milo pogledati kao žrtvu, kojom je posve zadovoljeno Pravdi Božjoj.

*

Posve pravedno trpim; tielo je moje jedna rana, a duša sama žalost; a moje srdce?... Znaš, o moj Isuse, kako je u njemu. Velika je bol — ali zahvalnost je veća. Trpim doduše, ali sam Ti zahvalan.

Dao si mi život, najveći od Tvojih darova, podlogu svima ostalim darovima. Hvala Ti za to, o Isuse!

Odkupio si me Svojom predragocjenom krvi, dao si mi milost i pravo zvati se djetetom Tvojim. Hvala Ti, o Isuse!

Zasladio si mi život Svojim utjehama, koje samo Ti jedini možeš ulijati u dušu žalostne djece Svoje. Hvala Ti, Isuse moj!

Pozvao si me tisuć puta k božanskoj gozbi, učinio si me živim svetohraništem ljubavi Svoje. Hvala Ti, Isuse!

Ti si me odlikovao zasebnim darovima... onim nadahnućima milosti i ljubavi... Ti znaš dobro, s onim prednostima... Hvala Ti, Isuse moj!

Napunio si mi srdce gdjekada trpkom gorkošću, izvjestnim razočaranjima, koja su mi samo pomogla, da se posve privinem k Tebi. Hvala Ti, o Isuse!

Na tegotnom putu savršenstva i kreposti uviek si me branio i vodio protiv svih neprijatelja. Od srdca Ti hvala, o Isuse!

A sada, gdje sam već blizu posebnom sudu Tvojem, pošalji, molim Te, iz Presvetog Srdca Svojega u srdce moje svietli tračak nade, koji će obradovati dušu moju i zasladiti joj smrtnu stisku. Hvala Ti, o Isuse!

Sa svog bolestničkog kreveta šaljem Ti u strahu i suzama svoju molitvu.

Molim Te, Spasitelju moj, ne daj, da sprovedem posljednje dane života svog u varavoj nadi, već u neprestanoj čežnji za Tobom i divnim nebesima Tvojim. Sve bezkorisne misli na prošli život izbriši iz pameti moje, e da mi sve duševne moći misle samo na preblaženu vječnost.

Molim Te, o Isuse: kad mi se približi zadnji čas, dođi k meni i zadnji mi put oprosti; dođi i uzvrati mi mnogobrojne posjete, koje sam Ti činio u Svetohraništu; dođi, očisti mi dušu od zadnjih ostataka grieha mojih; dođi, blagoslovi me, i uzmi moju izmorenu dušu u ranu Presvetoga Srdca Tvojega.

Molim Te, o Isuse; ne ostavi me tako dugo, dok mi srdce ne udari zadnji kucaj. Daj, da mi bude posljednji svečani čas moga života najčišća i najsvetija vježba klanjanja, kajanja, zahvale i molitve Veličanstvu Božjemu.

Još samo jedno, o Isuse! Kad umrem, osuši suze onih milih, koji će me oplakivati. Uvjeri ih, da ćemo se ondje gore opet vidjeti, e da se tada nikad više ne razstanemo.

Ne tražim cvieća na mom grobu; dosta će mi biti, ako na njem počiva samo sveta sjena križa Tvojega.

Ne želim laskavog nadgrobnog slova, tek jednu rieč reci jednoć nad kostima mojima: »Ego sum resurrectio et vita« — »Ja sam Uzkrsnuće i život!«

9. SIROMAŠNI ISUS.

Plemenita se duša žalosti, kada vidi, kako se hladno vladaju mnogi prema Isusu! On je tu kao sužanj ljubavi i čeka na duše, da ga posjete; ali, tko misli na Nj? ... Posve je neznatan trud da Ga posjetimo ... barem na čas ... lako je na vratašca pogledati ... odletjeti barem mišlju do Svetohraništa ... reći Mu makar koju rieč ... ali nažalost, što treba učiniti za Isusa, to je mnogim dušama upravo teret i križ, tolika hladnoća vlada njima!

Prolaze mimo crkve, ali ne znadu pozdraviti Spasitelja svojega: susreću Ga na ulicama, ali se stide pokloniti Mu se ... daleko uljudnije postupaju s velikim zločincima, bezbožnicima i neprijateljima Njegovim ... Siromašni Isuse!

Isus moli neprestano u Svetohraništu; o kako On moli! Čini mi se, kao da Ga opet vidim u vrtu getsemantskom: lice Mu je bliedo.... ruke uzdignute k nebu.... tielo krvavim znojem uznojeno... čujem, kako Mu se grudi nadimlju u smrtnoj stisci... Ah, kako mogu spavati Njegovi nekadanji prijatelji? Zašto ne dođu, da mole s Njime? Zar se ne boje napasti?

Ah, pustite Ga u miru bar na čas! Da, On se moli, a ljudi Ga pogrđuju; On moli i vapi, a oni Ga proklinju; On blagosliva, a oni kunu, On se prinosi za žrtvu, a oni za nju ne mare. Zaista, kad bi mogao trpjeti još jednom, zapao bi ponovno u smrtnu tjeskobu! Siromašni Isuse!

* * *

Davno je On postao hljebom života, već prije mnogo stotina godina, a već toliko stoljeća od gladi umiru nebrojene duše: Mnogi ga niesu nikad upoznali; drugi Ga iza prve svoje svete pričesti nikada više nijesu primili; neki ne će o Njemu ni da čuju i dosadno im je o Njemu i govoriti; drugi Ga prime tek onda, kada se boje Njegovih prietnja... A On, koji ih je ljubio od vieka, koji ih i dalje ne prestaje ljubiti, On ih vidi gdje ginu od gladi i ne

može ništa učiniti da ih spasi; prieči Mu to njihova bezćutnost. Isus bez dušâ! Siromašni Isuse!

* * *

Ima i takovih duša, kojima ne dostaje, da Isusa zapuste, na Nj zaborave, prezru Ga, odbiju; ne, ne, njihova nezahvalnost još je veća; žele se svetogrdno pričestiti. Isusovu sjajnu ljepotu valjaju po blatu; krasotu pogrđuju, ljubav Mu uzvraćaju mržnjom, a Njegovu nježnost naplaćuju grozotama zlobe ljudske. Presveto se Srdce Njegovo ponovo sulicom probada, usne ponovo kvase žuči i octom, a duša se muči novim mučeništvom... Gore se postupa s Njime nego na Golgoti! Spasitelj je odlučio, da svetogrdnu pričest ne kažnjava s mjesta, a svetogrdnici si preduzeše, da Ga zlostavljaju na svaki mogući način.

Isus ostaje vazda mučenik golgotski, mučenik patnja, mučenik ljubavi. On želi izkazati svoju ljubav i milosrđe i najbjednijem grešniku, koji se k Njemu obrati, ma i u posljednjem času. Vidi, umire raskajan i taj je prvi, koji ulazi s Njime u nebo.

Dobrota Isusova vazda je ista. On se ne mienja. Sa svima mogućim sredstvima ponizne i strpljive ljubavi kuca On u času

smrti na vrata srdca Svog neprijatelja. Želi ga još prije smrti oprati u predragocjenoj krvi Svojoj; utisnuti mu na čelo cjelov mira — kazati mu, da mu sve — sve oprašta; želi ga privući k Sebi i odnieti ga na Svojim rukama u nebo. Ali dugotrajna izopačenost tvrdokorno odbacuje božansko milosrđe Njegovo, mili poziv Njegov odbija kletvom, a uztrajnom okorjelošću prezire Njegovo oproštenje i umire u nepokori. A Isus?... Umjesto utješen veseljem anđela, odlazi odavle progonjen zioradošću prokletnika. Siromašni Isus!

A ja?... kako ja postupam sa Spasiteljem?... Ta On ipak tako često dolazi k meni... ja uživam Njegovu najnježniju ljubav... Ako se zlo vladaju prema Njemu oni, koji Ga ne poznaju, ili koji javno govore, da im nije stalo do Njega, da Ga mrze, onda je i to već zaista dosta žalosno. Ali, da Ga ja žalostim, ja, koji svaki dan ozbiljno govorim, da Ga želim ljubiti!...

Da, baš u moje se vladanje uvukla neka neuglađenost spram euharistijskog Spasitelja; moram se duboko stidjeti, ako je isporedim sa svojim vladanjem prema ljudima. Toliko se puta pričešćam, a ipak ustručavam se pridonieti gdjekoju žrtvu...

napose žrtvu moga samoljublja! Dođem, da Ga pohodim, ali jedva čekam čas, da Ga ostavim. Susretnem li Ga na ulici, poklonim Mu se, istina, ali moram priznati sebi na sramotu, da bi mi bilo milije, da Ga niesam susreo. Prisustvujem sv. misi, ali u onaj čas tako malo mislim na Kalvariju, da mi se sv. misa čini predugom! Mogao bih Ga pratiti, kad Ga nose bolestnima i umirućima, da ih tješi i okriepi... uistinu vrlo mi se sviđa taj običaj pratnje svete poputbine k bolestnima... ali... ne činim toga iz obzira ljudskog. Siromašni Isuse!

* * *

O moj Spasitelju, vrlo si mi mio!... Kako si Ti dobar, a kako Ti se Tvoja dobrota zlim vraća! A moram s bolju priznati, da sam često puta i sâm ogorčio život Tvoj u presvetom sakramentu nesavršenostima svojima!

Čuj! Spasitelju moj, obećajem Ti, da ću se u buduće spram Tebe bolje vladati; ali izlieči sâm moje biedno srdce i užezi ga ognjem ljubavi Svoje. Opaziš li, da sam mrzovoljast, ravnodušan, da mi je dugočasno kraj Tebe, probudi mi grižnju savjesti, koja će me privesti većoj, veledušnijoj ljubavi, a s tim i k pravome miru.

Molio bih Te još jedno a to je, da me gdjekad ponešto utješiš duhovnom utjehom, koja mi veoma godi. Čini mi se, bit ću bolji... ljubit ću Te mnogo više... no možda Ti hoćeš da mjesto toga izpijem nekoliko kapi iz kaleža muka i boli Tvojih, koje sam Ti zadao prijašnjom hladnoćom, ravnodušnošću... neka bude, izkapit ću i taj kalež... ali poslije toga daj da odpočinem na Presvetom Srdcu Tvojem.

10. DOBRO MI JE OVDJE.

Sretniji sam od one trojice apostola na gori Taboru; ja mogu ovdje ostati uz Isusa, kako dugo hoću! Ne obasjavaju me istina zrake slave Njegove, ali me grije žar Srdca Njegova. Ne čujem glasa Ilijina ni Mojsijeva, ali čujem u osami božanski glas ljubavi Njegove; ne čujem ni glasa vječnoga Otca iz tajanstenoga oblaka: »Ovo je Sin moj ljubazni!«, ali čujem, gdje me sam Spasitelj uvjerava, da sam ljubljeno diete Njegovo. O, kako je dobro biti uz Isusa!

Mnogo me, često puta, koje šta tišti, a o svemu tome ne mogu ni s kime govoriti; nitko me ne shvaća; srdce bi jadno moralo da pukne, kad ne bih mogao sve to povjeriti Srdcu Isusa moga.

Njemu mogu izpripovjediti dugačku poviest svojih grieha, On im se ne čudi; On me ne prezire. Naprotiv, On me sokoli, da zloće svoje oplakujem sve više i više do nogu Njegovih i da ih operem u predragocjenoj krvi Njegovoj. O kako je liepo plakati u naručju Isusovu, koji sve oprašta!...

Plačući uzdižem oči svoje prema Hostiji i čini mi se, kao da vidim Spasitelja u onom milom i božanskom držanju, koje je prikovalo Magdalenu uz noge Njegove.

Ah, ovdje se doista može reći, da je jedan sat sproveden pred Svetohraništem bolji, nego tisuću provedenih u šatorima grješnika.

Ovdje ostajem zamišljen... moleći... malo razmatrajući. Više puta bludi mi misao putevima i poljanama Palestine. Pa kad mi je pamet već puna uspomena, kad mi je mašta sve u jedno sabrala: i nekoliko kamenčića oko jaslica i komadić zida nazaretske kućice... i malo ograde sihemskoga studenca i smokvu jerihonsku... i sobu u Betaniji... i blagovalište u Jerusalemu... i deblo od kojega će se načiniti

križ... kada sam još uzkinuo nekoliko klasova pšenice i jedan grozd s loze... i kada sam razabrao pjev anđela... i vidio osmjeh Marijin... tada se opet zagledam u sv. Hostiju i opet nađem Isusa, samu dobrotu, koji je podigao ruke, da me blagoslovi, koji je razširio svoj plašt, da me zaštiti i obrani; koji me privija na Svoje grudi i ne da mi, da ikuda odem... govori mi glasom otajstvenim, nježnim: »Siromašno diete, dođi, odpočini na Srdcu Mojemu!« O, kako je dobro biti uz Isusa!

Kad bi ljudi čuli, što ja sve Isusu govorim, nasmijali bi se mojoj bezazlenosti.

Ja bez reda skupim po svojoj duši sve što vidim, da je bolje. Zajedno stavim i osjećaje ljubavi i straha za budućnost, strah od vječne propasti, nadu spasenja, hvalospjeve, bolove pokajanja,... spomen primljenih dobročinstava, prošnju za nove milosti, uspomenu na djetinjstvo, osnove za starost: trnje i ruže, suze i podsmieh... od svega toga savijem kitu pa je mećem pred tabernakul... Isus prima sve, ne odbija ništa; od srdca prima na Srdce.

I dan na dan pletem ja tako isti vienac, a Isusu ne dosadi nikada da ga prima i da me sasluša. Dapače, njemu je draga ta

moja zbrka misli i rieči. Ovo malo ljubavi što je nalazi u meni, učini, da On zaboravi na sve moje slaboće.

O, kako mi je dobro uz Isusa!

*

Oltar mi je kutić neba prenesen na zemlju. Ovdje unapried kušam radosti i slasti raja.

Što me najviše tješi jest nada, da ću se ovdje popraviti; da ću postati bolji. To me sokoli, što se nikada ne udaljim od tabernakula, a da ne oćutim u sebi novu snagu u borbi protiv mojih zlih sklonosti.

Kad se jedan sat klanjam, opažam, da mi je molitva postala slađa, da mi je kremi je molitva postala slađa, da mi je krepost lakša, posao me manje umara. Strpljiviji sam u protivštinama, puno odaniji u kušnjama, voljniji u trpljenju. Križ mi se pričinja lakšim; tabernakul me sve više privlači k sebi, a Isus?... Isus nalazi sve više ljubavi u mojem srdcu.

Svaki ću dan dolaziti ovamo k Isusu. Dolazit ću za sebe, dolazit ću za one duše, koje kao da Ga ne ljube. Klanjat ću se mjesto onih, koji Ga pogrđuju; zahvaljivat ću Mu mjesto onih, koji su Mu nezahvalni. I dolazit ću, da zaplačem pred Njim za griehe sviju i da se molim za sve.

A kad više ne ću moći zbog bolesti pred tabernakul, onda ću se duhom i srdcem prenieti amo, da izjadam Isusu mojem jade svoje i bolove svoje. I kad će moja duša razkriliti krila svoja da poleti u vječnost, o Isuse, daj, da se ona i tad malo zaustavi pred Tvojim tabernakulom, prije no ode, da Te za sve vieke gleda u svjetlosti slave Tvoje! —

1. SPOMENI SE, ČOVJEČE, DA SI PRAH.

Spomeni se, čovječe, da si prah i u prah ćeš se pretvoriti! Put mog progonstva primiče se kraju ... za malo godina ... možda već za nekoliko dana ... bit ću na cilju. Strašne li pomisli, Svetohranište za uviek ostaviti ... više se ne ću moći svetoj hostiji klanjati, a niti ću se moći pričestiti.

Kada će moj život morati ugasnuti od ledenog daha smrti, tada barem ti, mala, vječna svjetiljko Isusa moga, baci u ime moje još jednoć tračak svojega svietla na ona mila vratašca tabernakula!

Premnoge će još duše slaviti ovdje s neokaljanim Jaganjcem otajstveni pir ... a ja ... mene više ne će biti ... Nebrojene

još duše dolazit će, da se okriepe na bezsmrtnim izvorima života, a ja ... ja ne ću više dolaziti. Tisuće glasova pjevat će dalje euharstijske hvalospjeve, okruživat će Te molitvama, i uzdasima, a ja ... ja ću tada već biti niem.

Još nekoliko svetih pričesti ... nekoliko svetih misa ... par pohoda Isusu u svetohraništu ... i onda ... je sve svršeno, dušo moja siromašna! Jedni će za tebe pjevati Requiem ... drugi se moliti ... a ti sam više ne ćeš moći.

Sve je na zemlji kratkog vieka, pače i najčišća radost u saobraćaju s Bogom.

O moj Spasitelju, je li istina? Pošto sam u nazočnosti Tvojoj toliku slast uživao, toliko unapried kušao rajsku slavu, moram da se razstavim sa Svetohraništem i da legnem u hladni grob?

*

Da, ovo će biedno tielo jednom pasti u grob; a duša će moja poletjeti put neba k Isusu!

Vidjet ću Ga! Ne ću Ga gledati pod neznatnim prilikama kruha i vina; o ne; gledat ću Ga na sudačkom priestolju, u sjaju slave Njegove.

Tražit će ondje od mene račun!... Račun o presvetoj Euharistiji! Morat ću Mu odgovarati, kako sam Mu se klanjao, kako sam primio svetu pričest... koju korist odatle crpao.

Redat će mi se tada pred očima mojim spomen na svaku svetu pričest, na svaku svetu misu... na svaki pohod Isusu otajstvenome!... morat ću odgovarati, da li sam ikada svetu Euharistiju zanemario, ili joj se približavao s ravnodušnošću, možda i zlovoljom; koliko sam joj posvetio prostoga vremena, da li me je navika ili ljubav vodila k Njemu; da li... da li... Dosta, moj Spasitelju, predosta! Stišće mi se srdce od bola.

Molim Te i zaklinjem, o Bože ljubavi, ako li zbilja griesi protiv svete Euharistije terete savjest moju, smiluj mi se, da ih okajem, da ih oplačem, oprosti mi ih!

Prije nego kucne čas obračuna, želim Te tako nježno ljubiti, te će moja ljubav dostajati da izpravi svu moju prijašnju hladnoću i ravnodušnost.

Što sve da ne učinim, samo da si osiguram milostivu osudu! želim Ti se klanjati poput serafina nebeskih; pjevati Ti hvalu i slavu poput anđela nad štalicom betlehemskom; plakati poput Marije Magdalene na Kalvariji, a sve bih to rado činio sve preostale još dane moga života. Želio bih, da mi je žiće zrno tamjanovo; neka gori i izgara pred Tobom.

*

Pasti u grob! a onda?... Tada ću sigurno prema volji Isusovoj ući u nebo... Ako je Spasitelj naredio Presveti Oltarski Sakramenat i ako on uviek ostaje na oltarima, ako se vraća u srdce moje i milo Mu je boraviti u njem: biva to ipak samo zato, da mi napokon dade Svoj raj.

Ah raju!... Isusa promatrati!

Gledati Spasitelja! no ne više pod koprenom kruha; ne više ponizna i siromašna u Svetohraništu... ne, gledati Ga kakav je u istinu, kako Ga vide anđeli, svetci i Prečista Djevica Marija!

Gledati Njegovo sveto tielo preobraženo, sjajno poput munje... dušu Njegovu... božanstvo Njegovo... a napokon ... i ono sveto lice... oči one, koje su me tako često motrile... ona usta, koja su mi tako često govorila... one ruke, koje je danomice pružao, da me blagoslovi... ono Srdce Presveto, koje me je toliko ljubilo!

O nebo!... Ljubiti Isusa!

Njega ljubiti, ali bez i najmanjeg grieha; Njega ljubiti, ali u podpunoj sabranosti; Njega ljubiti, ali onako, kako dolikuje Njemu. Ljubiti Ga, ali onakim srdcem, kojemu je žar ljubavi podvostručen. O, kako mora da je liepo u divnome nebu!

Pa ako je ova iskrica neznatne ljubavi moje prema Isusu sada već moja najveća sreća, najdragocjenija naplata mojemu trpljenju, što će tek onda biti moja ljubav prama Njemu, kada mi tielo padne u grob? Onda ću biti u vječnosti, moja ljubav prema Isusu bit će vječna! a to i jest potreba srdcu mojemu, da Ga uviek i vječno ljubim... Što me čini ovdje na zemlji upravo sada tako malodušnim, jest onaj strah, da ne ljubim dovoljno Isusa, pače, da bi mogao doći dan, u kom bi Ga prestao ljubiti. Ali u nebu Isus će biti vječno sa mnom i ja ću biti sav Njegov... sav... i zauviek. Ništa nas ne će više razstaviti.

Sutra kod svete pričesti, neposredno nakon što će se Isus svratiti u srdce moje, predočit ću si živo sliku vječne moje pričesti na nebu.

Predočit ću si, kao da sam već doista kod Spasitelja na nebu... počivam na svetim grudima Njegovim kao ljubljeni Ivan ... slušam Njegove mile i sladke rieči... gledam božansko Njegovo lice... Promatrat ćemo se... izmienit ćemo svoje misli, čuvstva... i moje će srdce utonut u Njegovu. O koje li sreće! Oko mene pjevat će anđeli »Veni sponsa Christi — Dođi zaručnice Kristova« i onu »Inveni quem diligit anima mea — Nađoh, koga ljubi duša moja«. Sveti će me anđeli Božji okružiti i radovati se sa mnom. A Majka će mi Božja doći ususret i reći mi »Diete moje, ti ljubiš Isusa... gledaj, ja sam Majka liepe ljubavi!«

Koli će liepa biti sutrašnja moja pričest — nadam se!

O, moj Isuse, je li uistinu moguće, da ću Te moći onkraj groba zauviek gledati i ljubiti?

Dà, odsada ću s nasladom gledati grob svoj kano vrata, koja me imadu da uvedu u vječni tabernakul Isusove ljubavi. Pripravit ću se na taj čas kao knez, koji ide da zasjedne na svoj priesto... I kada napokon dođe svetčani čas, da zakuca mrtvačko zvonce javljajući smrt moju... o tada ću skupit još jednoć svu snagu duše moje, poslat ću Ti iz dubine srdca mojega

u svetohranište posljednji povik ljubavi moje: Pruži mi mile ruke na susret, sladki moj Spasitelju; uzmi dušu, koja Te toliko ljubi . . ., Tebe toliko ljubi ! . . .

12. BOGU HVALA.

Koliko brzo prolaze moji dani, toliko se puni srdce moje sladkim uspomenama. Tabernakul me sjeća nebrojenih dobročinstava, kojima je Isus obasuo moj život, kao put posut cviećem . . .

Najvolio bih na harfi anđeoskoj pjevati ovo milosrđe Isusovo; svim stvorovima pričati, kako mi je Isus bio dobar, e da sve potaknem, da Mu zahvale mjesto mene. Htio bih govoriti jezikom nebeskim, da Mu kažem, koliko Ga ljubim . . .

O, sveti Kottolengo, o sveta dušo! koji si živio samo za Isusa, daj, da jeka Tvoje divne pjesme ljubavi odjekne u meni; učini, da se i u mojem srdcu oglasi Tvoj: Deo gratias — Bogu hvala!

O Isuse, Bogu hvala!

Ti si bio sunce mojega života! Ti si razsvietlio moje prve dane svietlom svete vjere; kasnije si izlievao ciele potoke svietlosti Svoje ljubavi na čitavo moje biće i do groba obasjat ćeš me Svojom sjajnošću, koja ne gasne nikada.

Ne prođe mi dan, ne prođe mi sat, a da ne bude obilježen kojim Tvojim dobročinstvom. Ako nijesam nikada zašao s pravog puta, ako sam uviek vjerovao u Te, ufao se u Te, ako sam Te ljubio: sve to bijaše osobito djelo dobrote Tvoje, o Isuse, koji ostaješ ovdje zasužnjen u Svetohraništu . . . a iz ljubavi prema meni.

*

Moje je siromašno srdce oćutjelo puno gorkosti i razočaranja, pretrpjelo straha i boli, podnielo muka svakojakih, ali u Tebi je uviek našlo svojega tješitelja. Na moje bolne pozive . . . Ti si mi uviek odgovorio riečju ljubavi. Bludeći po tminama zapuštenosti tražio sam Te tisuće puta i svaki put sam Te našao na Tvom častnom mjestu — u Svetohraništu. Ti si me jedini razumio, jedini Ti si znao sa mnom razgovarati, kad su se moji vapaji gubili u vrevi toga nemilostivoga svieta. Bogu hvala, o Isuse!

Došao je i žalostan dan grieha; ja Te uvriedih. Ali ni srdce Tvoje, ni pravednost Tvoja nijesu se razgnjevili na me; ne, Ti si me i nadalje ljubio. Ti jedini poznaješ tajanstvene i sladke putove, kojima si me doveo do nogu Svojih skrušena i razka-

jana. Izlio si na me cieli kalež predragocjene krvi Svoje, da me opereš i očistiš. I kad je dobrota Tvoja obladala biedom mojom, posađivao si me za Svoj stol euharistijski ... često ... da svaki dan ! ... — O svete pričesti ... O dani prekrasni ! ... O predragi moj Isuse !

Koliko sam puta u ovom božanskom zagrljaju i zaplakao ... a Ti si mi uviek otro suze; Ti si uviek uslišao skrušenu moju molitvu; kadgod sam Ti što svetčano obećao, Ti si to pohranio u Srdce Svoje! Odlučio sam, da ću hrabrije nositi svoj križ i Ti si mi dao više jakosti, da ga podnesem; kad sam težio za nebom, Ti si mi pomogao stupati prema nebu; koliko sam Te ljubio, a Ti ? .... Ti si me ljubavlju obasuo. Bogu hvala, o Isuse!

*

Satrven sav pod strahovitim teretom duga prema Bogu Otcu, osjećao sam nemoć da ga namirim; i Ti si pohitio u pomoć mojoj nemoći i prikazivao si Sebe njegovoj pravdi svaki dan u žrtvi sv. mise.

Biedno ja i siromašno stvorenje, ne bih bio kadar neizmjernom Veličanstvu Božjem prinieti poklonstvo onakovo, koje bi

odgovaralo Njemu, i Ti si Mu se mjesto mene poklonio.

Obterećen griesima nikada ne bih bio mogao ublažiti srčbu Njegovu, pa da sam prolio i posljednju kap krvi svoje; i Ti si zadovoljio za sve griehe moje Svojom krvlju.

Slabašno srdce moje nikad ne bi bilo moglo dati dostojnu hvalu velikome Bogu za sva izkazana mu dobročinstva, i Ti si mu zahvalio mjesto mene.

Moj glas bijaše preslab da se digne do Njegova priestolja, a moje molitve bijahu nedostojne Njegova uslišaja; i Ti si molio za me.

Bogu hvala, o Isuse!

Što bi bilo od mene, da nijesam imao Tvoje svete Euharistije u svim smutnjama toga svieta, u svim zasjedama paklenoga duha, u svim strastima što se otimaju o srdce moje? ... Što bih učinio bez mise, bez pričesti, bez pohoda sv. sakramenta?

O, sigurno bih povećao broj neprijatelja Tvojih ... izgubio bih vjeru ... izdao bih savjest svoju ... navjestio bih rat ljubavi Tvojoj ... i sad bih možda već bio u paklu i proklinjao Te. Tvoj me je presveti sakramenat spasio.

Bogu hvala, o Isuse!

*

Čuj me, mili moj Spasitelju! Vriem može učiniti oko mene sve pusto i prazn može navaliti na me breme nesreće; mož mi odkinuti od mojih usta zalogaj kruh odielo s mojega tiela; može me protjera ispod krova mojega, dapače može i u kratiti grob ostatcima mojima; ali ovo T obećajem: to vrieme ne će nikada mo ugasiti u mojem srdcu zahvalnost, koju T dugujem; anđeli nebeski koji me čuju, n će nikada moći reći, da si ljubio nezahva nika.

Ljubit ću Te, o Isuse, žarko ću Te lj biti, da budem neprestani živi izražaj n prekidnog: Deo gratias — Bogu hvala!

Želim Te ljubiti, Spasitelju moj, tak srdačno, da mi cio život bude jedan vječn Bogu hvala!

13. BOŽANSKI SUŽANJ.

Isus ljubi siromaštvo osobitom ljuba lju; zato je došao i potražio ga na zemlj jer ga nije našao na nebu.

Iz nebesa nije ponio ništa sa sobom Ono nešto hvale i časti, što mu je lju izkazuju, prima On od dragovoljnog m losrđa djece svoje. Da mu se uzkrati dan komadić kruha, ne bi mogao boraviti ko

mene, On, Gospodar svemira! Da Mu ne ulijemo u uljenicu kraj Svetohraništa nešto ulja, On bi morao boraviti u tami. On, presjajno svietlo divnog neba. Od onoga časa, odkako je ležao u siromašnim pelenicama, živio je životom siromaha; od dana u dan bio je sve veći siromah, dok mu konačno nije preostalo nikoje drugo odielo — do priproste koprene prilika kruha.

Veliku je Svoju ljubav do siromaštva razotkrio javno u najgorčoj formi. On, poput skrajnjeg siromaha obilazi i prosjači... Ah, kako su Ga često odbijali! Koliko je doživio surovosti, koliko je morao podnieti prezira i izrugivanja!

Svojevoljno se snizivši do krajnje slaboće dopušta, da Ga porobe iz tabernakula, da Ga na pod izbacaju iz kaleža. Zapušten leži On ovdje poput Lazara i moli mrvu sućuti od prolaznika.

Kada je u kaležu zatvoren ili izložen na javno klanjanje, ili Ga nose u procesiji ulicama gradskim, uviek mi se pričinja poput siromaha, koji pruža ruku; pričinja mi se, kao da Ga čujem vapiti žalostnim glasom: »Pružite barem malenu milostinju siromašnom vašem Isusu, ah, budite tako dobri!«

U isti je čas nazočan na tisuće i tisuć
oltara, da mogne što brojnijim dušam
bliže biti, da može na sve strane prosjačiti
gdje se nađe ma i samo jedno samilostn
srdce.

Tako živi u spodobi prosjaka već tisuć
i tisuće godina... A što kažeš na to?..
Isus moli od nas samo malo ljubavi; on
je hrana gladnome Isusu, ona je vod
žednome Isusu, ona je okrepa umoru Nje
govu, utjeha u Njegovim bolovima.

Istina, On bi mogao svima i zapoviedati
da Ga ljube; ali On zna, da se ljubav mož
u srdce ljudsko udahnuti, ali se ovo n
može prisiliti na nju; poniznost Njegov
u svetom sakramentu ne dopušta Mu, d
se posluži pravom kraljevske svoje časti
On traži zato put k srdcu mojemu tužni
pogledom, ustnama otvorenim na molitv
i rukama od čavala probodenim.

Isus moli! A što?!

On moli barem jednu dobru rieč, ka
prolazim mimo koju crkvu... od vreme
na do vremena kratku molitvicu... jeda
pozdrav kad s visokog zvonika odzvanj
zvono... dà, on moli barem misao, sam
jednu misao, kad sam u osami. Jedn
rieč... jednu samo rieč ne bih uzkrati

ni najgorem zločincu. A Isusu?... Koliko rieči imam za Njega?

On moli za kratko družtvance. Satove i satove On je posve sam! O da, kako li mu je potrebno, da sam Mu blizu! Malo bi me truda stajalo, da Mu posvetim nekoliko časova u danu; a ipak radije se dugočasim čitave satove, no da na čas posjetim Isusa; radije se umaram tražeći raztresenost, no da panem do nogu Njegovih!

Isus moli za malo ljubavi!

Promatraj Ga, dušo moja!... Nedaleko od tebe stoji još netko, tko također od tebe nešto traži... to je sotona!... želi od tebe barem jedan laki grieh.

O moj Spasitelju, koje li užasne spoznaje za moju savjest! Tvoj i moj najgori neprijatelj traži od mene sotonskom nasrtljivošću, da mu svaki dan bar u nečem doprinesem bilo kakvu žrtvu na račun moje kreposti... ah nažalost, malo kada, da mu dnevno ne poklonim nešto od nestrpljivosti, taštine, oholosti, sebeljublja; još je manje kada, da me ne zavede na znatiželjne poglede, neuredne razgovore, ružne misli i grješne sklonosti.

A Tebi, — Ti Bože duše moje, Tebi uz-kraćujem žrtvu molitve, pokajanje, dobre odluke... Usuđujem se Tebi da uzkratim pohod od četvrt sata, da slušam sv. misu da primam sv. pričest... Mojim strastima popuštam tako rado i lako, a samo spram Tebe sam tvrda srdca.

O Isuse, kad bih Ti mogao preveliku mjeru dragovoljnog Tvojeg siromaštva što ga radi mene podnosiš, barem nešto da naknadim veličinom ljubavi svoje! Kad bih Ti mogao ova Tvoja premnoga poniženja što ih Ti kao sužanj podnosiš, osvježiti i okriepiti puninom preraznih kreposti ko-jima Te želim proslaviti!

Čuj me, dobri moj Isuse! Budući da si se odlučio nastaviti život Tvog sužanjstva zato Te srdačno molim, ostani vazda kod mene, na vratima srdca mog. Kucaj, otvo-rit ću Ti vazda; moli, primit ćeš uviek. Dat ću Ti vazda sve što samo želiš: sve moje misli, rieči, nagnuća, utjehu, kre-posti, žrtve, suze, djela pokornička, sve, sve, dapače i svoj život; sve, sve neka je Tvoje; samo jedan uvjet pridodajem: Že-lio bih da budem prožet tolikom ljubavlju prema presvetoj Euharistiji, da mojoj lju-bavi ne će biti granica.

14. ISUS ME LJUBI.

O kad bih mogao da zaboravim cieli sviet i da ujedinim sve misli duha svojega u ovoj jedinoj istini: Isus me ljubi! Ova će mi istina kazati razlog, zašto sva ta čudesna djela božanskog Učitelja, pa će upaliti u mojem srdcu oganj ljubavi. I za-što da ne ljubim najsrdačnije Isusa, kad se uvjerim, da je On mene ljubio ljubavlju bezkrajnom?.... Moja ravnodušnost i hladnoća srdca mojega dolaze samo oda-tle, što prečesto zaboravljam ovu istinu.

Razmatraj dakle o tom, dušo moja, za-misli se malo u to, bit će ti spasonosno ovo razmatranje.

Sviet još nije bio; nije bilo još ni svoda nebeskog posutog sjajnim zviezdama; nije bilo još ni anđelâ, da pjevaju slavu Bo-gu... a Isus me je već ljubio. Proći su morale tisuće i tisuće godina prije no sam upoznao ime Njegovo, a ipak On me je već ljubio. Posred svih ljepota i savrše-nosti, koje su imale jednoga dana proizaći iz Njegove svemoguće stvaralačke moći, od vieka je On bacio pogled svoj na me i ljubio me. On me je ljubio i čeznuo je za onim sretnim časom, kad me bude vi-dio na podnožju oltara Svog, gdje će saći

osobno, da sakrije, pohrani neizmjerno Veličanstvo Svoje u dubini srdca mojega.

Niti zloća nezahvalnih naraštaja, pa ni moji vlastiti griesi nisu bili kadri odvratiti pogled Njegove ljubavi od nevolje moje. Da dođe do mene, morao je pretrpjeti strašna izdajstva, bičevanja, pogrda, kletava, svetogrđa; ali On je to sve pregorio, sve nadvladao, samo da mogne doći u srdce moje.

I evo Ga, On je sada ovdje... u svetoj hostiji... posve blizu mene... u mojem srdcu... On, koji me ljubi, je ovdje!

... A ja?... Kako sam se odazvao Njegovoj ljubavi?...

Isus me ljubi lično. Ljubav, kojom On ljubi mojega bližnjega, ne umanjuje ništa ljubavi, koju On ima prema meni samome, upravo kao što se ne umanjuje vriednost svete hostije zato što je i drugi primaju. U svetoj pričesti daje se meni Isus bez pridržavanja; daje mi dakle cielu Svoju ljubav. On me tako ljubi, kao da bih ja jedini bio na svietu... On me ljubi, kao da bi samo mene ljubio... Veoma Ga razveseljuje: slava i pjesma neba, klanjanja i hvale serafina, čašćenje blaženih, čitavi oblaci kâda od tolikih miljuna duša vesele Ga, ali Ga ne raztresuju ni za čas

u Njegovoj ljubavi naprama meni... A ja?... Dosta je puno puta samo jedna rieč, jedan znak, jedan prašak, da Ga zaboravim.

Isus i ja... Kakav razmak, ali kakovo sjedinjenje! Sveta nam Euharistija sama pravo tumači ovu tako zlo shvaćenu rieč: Ljubav!... Da, ovdje je Isus sam, koji se spušta u dubinu moje nevriednosti, e da me podigne na vrhunac veličine svoje!...

Isus me ljubi! Ja! siromašno, jadno stvorenje, ljubljen sam od kralja anđela; ja, jedna neznalica, ljubljen sam od vječne mudrosti. Ja, pun pogrešaka i nesavršenosti, ljubljen od Svetoga nad svetima; ja tako nizkog roda, ljubljen sam od Sina Božjega. Ja, slabić i nejačak, kakav sam, ljubljen sam od jakoga, silnoga Boga svemoćnoga; ja, bez ičega, što bi privlačilo, ljubljen sam od vječne ljepote! Ja, siromah čovjek, ljubljen sam od gospodara svieta! Ja... da, ja,... ljubljen od Isusa?

I kao da nije dosta ova ljubav, ne stidim se toliko puta prosjačiti u stvorenja kakav osjećaj hvale i ljubavi... a znam, da ne može udovoljiti mojih želja!

Isus me ljubi! Zašto sam dakle žalostan, ako ne mari sviet za mene, ako me ne

gleda? Zar možda ne dostaje ljubav Isusova, da me utješi u svim bolovima?

Ni hladnoća ljudske ravnodušnosti, — ni zahvalnost sebičnosti — ni sumnjičenje i ogovaranje zlobe — ni utrudivanje napora — ni trnje žrtava — ni tama i strah pred smrću, — ne će više unieti u moje srdce tuge i malodušja! Ljubav Isusova bit će odsada vazda moja jakost, moja slava, moj život i moje blaženstvo.

O Isuse, kako si velik u Svojoj ljubavi! U Svojoj si bezkrajnoj ljubavi učinio, da se natječu sva djela naravi i milosti, a samo u tu svrhu, da mene, siromašno stvorenje, privedu k nogama Tvojim, e da tu primam neprestane svete izljeve vječne ljubavi. Ćutim se pobjeđenim. Evo me uza Te! Da, baci pogled Svoj na ovu siromašnu dušu, koja želi odsada živjeti samo od Tvoje ljubavi. Razaspi plamen ove Svoje ljubavi na čitavo biće moje! Napuni razum moj mislima ljubavi Svoje, moju pamet uspomenama Svoje ljubavi, a volju moju željama Svoje ljubavi. Neka ova ljubav bude dah mojih grudi, svietlo mojih očiju, kucaj srdca mojega, pjesma mojega glasa, smiešak mojih usana, život moje duše, i na čas smrtni neka bude jedina sila, koja će me odtrgnuti od zemlje, da me ponese u sveta nebesa!...

15. NAKON GRIEHA.

Ne bih se ja više usudio stupiti preda Te... tako sam biedan!... Gledaj, koliko ima ljaga na mojoj duši!... Kako je žalostno stanje duše moje!... Ali, moj Spasitelju, upravo zato, što se više osjećam krivcem, to više osjećam i potrebu, da panem pred Tvoje noge. Za životom najviše žudimo, kada nam se približava smrt... a niesi li Ti moj život, o Isuse!

Krivac sam, nezahvalnik sam! Iza kako sam okusio tolike slasti pred Tvojim oltarom, htio sam još piti iz čaše naslada ovoga svieta. Iza čiste radosti kod stola Gospodnjega za znak zahvale pripravio sam Ti muke golgotske. Iza Tvojega otčinskoga zagrljaja dao sam Ti poljubac Judin.

A ipak... uzprkos mojih grieha osjećam potrebu da se dovučem ovamo do Tvojega Svetohraništa, svjedoka tolikih izjava ljubavi i vjernosti... jer osjećam, da Te u dnu srdca još ljubim, o Isuse! Grješnik sam... ali se vraćam k Tebi.

Sastaju se ovdje dvie oprečne pojave: uz Tvoju savršenost — moja nedostojnost, božanski Spasitelju. Kakva opreka! Ali, kakovo svietlo za moj razum!... Poredim li Tvoju bezkrajnu dobrotu s mojom nezahvalnošću... ukazuje mi se u novome sjaju!... Poredim li moje griehe s Tvojom svetošću... ah, što moram vidjeti u sebe?... Sramotu... i ništa drugo no strahovitu sramotu... Grozne li slike!... A poredim li tek moje srdce s Tvojim, tada mi se odkriva dvojaki sviet: sviet božanske ljepote i sviet čovječje rugobe.

Pravo je, da više puta promatram ovu opreku, da tim bolje upoznam ljepotu Tvojega oproštenja, a i grdobu mojega grieha.

Dopusti mi stoga, da ostanem još koji časak uza Te; dopusti mi, da mi ova čista, sveta hostija prikaže najočitije rugobu duše moje.

Satrven ovako pod bremenom mojega grieha kakovu radost mogu još da nađem uza stvorenja? Kakovu nadu mogu mi ona još pružiti? Grješnici potražit će me svojim varavim pljeskom; oholice primit će me svojim preziranjem, što ponizuje; ravnodušnici susretat će me hladnim sažaljevanjem; tvrdokornici povući će me u još

gore zlo... Jedino dobri će me ohrabriti, da se vratim k Tebi; ali nitko mi ne će moći povratiti odjeću moje nevinosti.

Doklegod budem udaljen od Tebe, o Isuse, osjećat ću u sebi grizodušje i očajanje, u savjesti mojoj ne će više biti mira ni pokoja ni utjehe. Nijesi li Ti osudio očajnika? Dobri Spasitelju, nijesi li ipak odriešio pokajnika?

Ovdje Ti mogu prinieti i svoju krv i svoje suze: ta to je najdragocjenija žrtva, koju ti moja skrušenost može da prikaže. U neizmjernoj biedi, u koju me je bacio moj grieh, ostalo mi je samo bogatstvo mojih suza... pa ću ih evo proliti pred Tobom!

Kako je to voljko zaplakati pred Bogom, koji je osušio tolike suze... Njemu smjeti povjeriti srdce puno boli!...

Što ćeš Ti za mene učiniti na povratku, moj božanski Spasitelju? Ah, ja to već osjećam: Ti ćeš raztvoriti opet rane na Svojim rukama i nogama, izlit ćeš na me svu predragocjenu krv Svojega božanskog Srdca... I evo me pripravna, da taj dar primim; tome se nadam, za to molim i za tim čeznem, jer će to biti za mene novo odkupljenje... Evo ja uzimam mjesto Magdalene. Ponizujem se pred Tobom,

padam ničice... srdce moje razbija se, kao posudica od alabastra u rukama grješnice, da se pred Tvoje noge izlije miomiris moga pokajanja.

Plakati pred Tvojim križem nije mi dosta. Hoću da se lično primaknem zbilji, da Te opet nađem živa. Hoću da se uvjerim, da me tamo Tvoje oči pune milosrđa gledaju, da me Tvoje milostive ruke blagosivljaju; da mi Tvoje srdce puno dobrote oprašta. Hoću da nađem svojega Spasitelja lično, jer samo Njega ja tražim i samo od Njega izčekujem rieč milosrđa, ljubavi i života.

Dobri Isuse, jedino je Tvoja ljubav, koja me privlači k Tvojemu tabernakulu. Ti si bio onaj, koji si mi dao u presv. Euharistiji sigurno utočište grizodušju. Dovrši dakle djelo, što si ga započeo po Svojoj milosti. Izlij Svoje svietlo na moju pomućenu savjest i daj mi da upoznam svu težinu i strahotu svojega grieha. Izlij barem tračak ljubavi Svoje u moje srdce, da stvorim čvrstu i stalnu odluku — nikada više ne uvriediti Tebe.

Ti si kruh anđeoski: povrati mi čistoću moje mladosti! Ti si kruh jakih: ah, izpravi u meni nesreću grieha; Ti si Bog ljubavi: užezi u meni — u mom srdcu plamen svete ljubavi! —

O Isuse, sada ću poći k Tvojem namjestniku, da primim oproštenje svojih grieha; ali povratit ću se naskoro. Moram da se vratim iza tako tužne zapuštenosti. Hoću da se obradujem, kad vidim, kako je moja duša opet postala liepa od Tvojega božanskoga dodira. Vratit ću se, da svojom nazočnošću izpuniš prazninu, što ju je grieh ostavio u mojem srdcu. Bit ću naskoro tu... A Ti, Ti ćeš mi pripraviti gostbu... Ah, sveto Tvoje tielo... svetu krv Tvoju... Tvoju dušu... i Tvoje božanstvo!... kako ih dugo nema!... Kako su često bezkonačno duga izvjestna oklievanja!

Moj mili Isuse, molim Te, pričekaj me... naskoro ću biti tu!...

16. NAKON OPROŠTENJA.

Izlazim iz sudnice Tvoga svetog milosrđa, o moj Isuse, gdje mjesto osude nađoh samilost i milosrđe, zadobih oproštenje! Bio sam okovan težkim negvama grieha svojih, a Tvoja me milost evo odriešila; bio sam poput gubavca osut gubom, a sada me resi odielo nedužnosti; bio sam mrtav, a sada si me oživio na nov život;

o sramote, bio sam se prodao sotoni, a sada počivam u Tvojem naručju.

Ta Ti si, Gospodine, koji si proizveo ovo čudo, Ti si me tako preobrazio.

Ne vidim više munje Tvojega božanstvenoga gnjeva da križa naoblačenim nebom... sve se opet liepo razvedrilo. Molim se, a molitva se moja diže iz srdca čista, iz srdca, što ljubi. Gledam razpelo i slike mile Gospe Marije... ne vidim na njima više onaj prijašnji bolni i strogi pogled. Približujem se tabernakulu... i kano da se preda mnom otvaraju ona sveta vratašca... Isus izlazi, da me zagrli i da mi dadne cjelov mira.

Ili je'to možebit samo varka očiju? Ali, o moj Isuse, zar nije istina živa, da me Ti voliš ovdje vidjeti... dušu pomirenu, srdce očišćeno, skrušeno.

Ah kolike li radosti! Kad bi kojim čudom spala biela koprena, koja Te sad krije mojim očima! Kada bih Te mogao vidjeti onakova, kakav si zaista... okružena zborovima nebeskih duhova, koji Ti se klanjaju... o radosti, ja se više ne bih trebao stidjeti... i k Tebi i k njima mogao bih uzdignuti svoje zahvalne oči... ta Ti si opet postao moj Otac, a anđeli opet moja braća.

Pa kako to, o Isuse, da si mi sve oprostio? Zašto si zaboravio kazan, da na me izliješ milosrđe Svoje? Zašto si zaboravio na srčbu, a obsipao me dobrohotnošću svojom? Zašto mi izkazuješ ljubav odabranu mjesto strogosti?

Ti mi se smiješ i rukom pokazuješ Svoje Srdce?... Razumijem Te sada, o moj Isuse! to su uzvišene tajne Tvojih djela. Ti ljubiš: tu je taj veliki: Zašto.

Ti se nijesi promienio kroz dvadeset viekova Svojega euharijskoga života. Nesretnici nalaze uviek u Tebe smiešak i oproštenje, a ja sam sigurno jedan od najvećih.

Hvala, tisuću puta hvala, o mili moj Spasitelju! Hvala!... Ja i ne mogu da izustim druge rieči! A zar Ti i izčekuješ kakvu drugu rieč?... sada, kada sam opet Tvoj i to sav Tvoj.

*

Nema više mojega grieha! Prijateljski su odnosi s mojim božanskim Učiteljem euharistijskim opet uzpostavljeni. Dobio sam opet pravo, da budem među onima odabranim dušama, koje Mu se klanjaju i koje Ga primaju u srdce svoje; opet imam pravo, da ujedinim svoj glas s hva-

lospjevom anđela i da zatražim u svećenika Tielo i krv Isusovu; siguran sam, da sam obradovao blaženu Djevicu Mariju ostavivši grješnike, koji vrieđaju njezina božanskog Sina na Kalvariji, da odsele živim uz Njega za Njegovim stolom, gdje ću moći odpočinuti na Njegovu Srdcu.

Koje li sreće opet biti u milosti Božjoj! Sjene smrti više mi nijesu mračne; pokvarenost svieta više me ne plaši, brige za život bivaju lakše, nemoći i bolesti gube svoju gorčinu, pa i sama smrt više mi nije strahovita. A sve to stoga, jer je Isus opet postao Učitelj mojemu htienju i djelovanju, jer je izlio u moje srdce sladki miris, koji je predokus vječne radosti nebeske.

Ah, da, dok sam god živ, o moj Isuse, ja Te više nikad ne ću uvriediti!

* * *

Isus će opet biti zadovoljan sa mnom! On može čekati u mojoj duši čistoću mojih namjera; On će vidjeti u mom srdcu ljepotu Svojih darova: i čistoću i ljepotu, što On jedini poznaje i cieni, jer su djelo Njegove milosti.

On će biti zadovoljan sa mnom! O kad bih Mu ja tu sreću mogao osigurati zauviek, da Ga utješim u žalosti, što je osjeća kraj tolikih odpornih, tvrdokornih duša, koje su gluhe na Njegov glas, bezćutne za Njegovu ljubav, odbojne spram Njegove milosti.

On će biti zadovoljan sa mnom, jer ne ću prezreti Njegove boli, Njegovu muku i Njegovu smrt; jer ću ostvariti u sebi veličajno i božansko djelo Njegova utjelovljenja.

O moj Spasitelju! tamnica Tvoja, tabernakul, donosi Ti svaki dan tisuću boli i žalosti, ali u isto vrieme mnogo utjehe i radosti... U ovaj čas tješim Te ja... Kako sam mogao doći do toga, da tješim Srdce Tvoje?

O anđeli nebeski, pjevajte!... Pjevajte pjesme radostne, jer sam utješio mojega Isusa!

* * *

Čini mi se, da bih ponovno pao, kad ne bih pohodio smjesta Isusa u Presvetom Sakramentu donoseći mu svoju novu odjeću nevinosti.

On prvi ima da se divi djelu Svojega milosrđa; obradovati se osvježujućoj rosi, što ju je izlijao za okrepu moje duše; neka On prvi ubere cvjetove, što nikoše na životnim zrakama Njegova oproštenja.

Moja je duša puna radostnih pjesama i hvalospjeva. Nigdje drugdje ne zvuči tako svetčano i čisto pjevanje preporođene duše kano pred Svetohraništem, gdje mu se zahvaljuje, gdje se raduje, gdje se moli.

Primi dakle, o Isuse. prvience mog novog života; uberi u bašči duše moje, za koju si toliko trpio, plodove sazrele na suncu Tvoje ljubavi; Ti si je zalievao i oplodio presvetom krvi Tvojom. Dajem Ti sve. Ti si me preporodio milošću Svojom; ja hoću da živim u Tvojoj ljubavi, ja hoću da umrem u Tvojem naručju.

Sa životom milosti nanovo dobivene vratio mi se glad i žeđa... glad za Tvojim tielom, o Isuse, žeđa za Tvojom krvlju. Bielo odielo, vječni prsten i cjelov Tvojega oproštenja nijesu mi više dosta: mnogo više hoću... da, Tebe hoću, o Bože moj!

Dođi, o Isuse, dođi i prebivaj u srdcu, koje si osvojio tolikim žrtvama. Dođi: sve ljepote kraljevskoga dvora izčezavaju, kada u njemu ne boravi vladar! Dođi i unesi u moju dušu velebnost Tvojega Veličanstva; dođi i zavladaj u njoj Svojom vlašću; dođi i obogati je Svojim bogatstvom; dođi, razsvietli je Svojim svietlom; dođi i usreći je Svojom ljubavi.

O, Isuse, sada, kada si me preporodio, ne daj, da ginem od gladi daleko od Tebe. Ti si me zovnuo... ja sam se natrag vratio... evo me... ali ja sam gladan, Ti to znaš!... daj mi taj Kruh, koji hrani dušu za vječni život!

17. SKROVITI ŽIVOT.

Isus je život, ali mi se pričinja, kao da ne živi. Vjera mi doduše govori neizrecivo mnogo, no moje oko ne vidi ništa. U životu običavao se Isus sakrivati množtvu kadgod bi učinio čudesa.

U tišini kućice nazaretske izvršila se tajna svetog utjelovljenja. Rodio se u tami hladne noći zimske; ustanovio je presvetu Euharistiju u kasnu večer u dvorani nekog prijatelja; odkupio je cieli ljudski rod u začudnoj tami Kalvarije; a i sakramentalni život provodi On u tolikoj skrovitosti, da je taj skroviti život začudan umu i srdcu ljudskom kad pomisli, da je tu Svemogući Bog.

O, Isuse, ja Te ne vidim... ja Te ne čujem... o, kako snažno ponizuješ upravo Tvojom skrovitošću moju taštinu, moju oholost.

Iz malenog, neznatnog okruga svete hostije proizlazi jakost, koja cieli sviet uzdržava i upravlja. Tu u svetoj hostiji je ona ruka, koja upravlja u svemiru bezbrojnim zviezdama na neiztraženom njihovu putovanju. Iz ove svete hostije proizlazi onaj glas, koji neprestano zove na život nove naraštaje. Ondje je u svetoj hostiji ona ljepota, koja potiče duše, da izpituju ovo tajanstveno vrelo, da za njim čeznu. Samo u ovoj svetoj hostiji stanuje ona istina, koja toliko duhove prosvjetljuje, koja je podala svietu mudrace, a katoličkoj Crkvi crkvene otce i naučitelje. Sve, sve, što je na ovom svietu istinito, liepo, dobro i što će biti do najpoznijih stoljeća, sve će proizaći odanle, iz svete hostije, od Isusa u Presvetom Oltarskom Sakramentu.

Pa ipak ondje... ne vidi se ništa... ne čuje se ništa.

Upravo je ništa naša zemlja sa svim svojim ljepotama, ako je uzporedimo sa svietom milosti, koji je usredotočen u svetoj hostiji, iz koje se crpi sav vrhunaravni život. Iz ove svete hostije svaki dan, pače svaki čas, oslobađa Isus premnoge duše od veriga grieha; On ih jača darovima Svojega duha, posvećuje ih po najvišem sjedinjenju sa samim Sobom, On ih čini među oholima poniznima, među škrticama darežljivima, među nečistima čistima, među kukavicama hrabrima.

Pokazuje im put k bogumilom zatišju samostana, pošilja ih u divlje još krajeve na apostolsko djelovanje, — pomaže im da se proturaju na stratišta mučenika, oduševljuje ih za patnje, muke i smrt; zaslađuje im progon i tamnicu; On ih podiže do razmatranja istina Božjih i do jasnog gledanja; On ih vodi do vrhunca svetosti. — A od svega toga ne opažam ništa, pa ma kako oprezno razmatrao ovu svetu hostiju.

*

Isus je sama svetost, ali ja ne vidim od nje ništa do male bjeline... Ova blještava bjelina jedini je vanjski znak, koji me sjeća na kreposti Isusove; inače ne vidim ništa.

Ovdje izpod ove bjeline... nalazi se poniznost, ali nema tu oborenog čela, nema sagnuta vanjskog držanja; tu boravi siromah, ali On ne pruža ruku na milostinju; tu živi sama dobrota, ali se ne očituje ni prijatnim smieškom, ni nježnim pogledom; ovdje stoluje milosrđe, ali nema ruke, koja bi jače zagrlila razkajana grieš-

nika; tu je bezdno strpljivosti, ali ne vidim leđa, koja bi izmicala pod bremenom križa; tu je sjedište bezkrajne ljubavi, ali ne ćutim srdca, koje bi kucalo... Tu je... a što je uobće liepa i sveta, a da se ne bi nalazilo u svetoj hostiji!

Tu je sve, jer je tu Isus!... Tu je pravi život, najsavršeniji život, život vječni, ali skroz i posve skroviti život!

Pa kad Isus tako voli skrovito življenje, ma kraj toga bilo poniženo Njegovo Veličanstvo; ako se pod prilikom kruha sakriva oku ljudskom i uz pogibao, da Ga mnoge duše ne će uobće ni spoznati ni ljubiti: to je tu najjasniji, najsigurniji dokaz, da je život toliko svet, koliko je skrovit.

Sada razumijem gdjekoje želje moje duše, koje ju često muče nakon jednosatnog klanjanja pred Presvetim. Isus sam budi u meni težnju za skrovitim životom, da tako što tjesnije živim uz Njega.

Od dana u dan sve većma gube u duši mojoj vriednost stvari ovog svieta; ništa mi nije milije, ništa ljepše, do li klanjati se Isusu u Presv. Olt. Sakramentu, primati Ga u svetoj pričesti, slušati pobožno svetu misu i prisustvovati svetome blagoslovu... sve to je moja najveća radost.

Sladki moj Spasitelju, kad bih mogao, snimio bih Tvoju bielu koprenu, da se obavijem njenim naborima, te se podpuno pred svietom sakrijem.

O da, htio bih Te Spasitelju moj, ljubiti srdačno, da, srdačno, ali tako, da to nitko izvana i ne naslućuje; najvolio bih u Tvojoj blizini, u sjeni Svetohraništa Tvojega, tako se sakriti, da za sav ostali sviet uobće ne živim; rado bih bio u duši svojoj svet, ali kao običan čovjek; najvolio bih, da se iz ljubavi spram Tebe posve iztrošim i živim neopažen u svietu.

Jedino bih Tebe htio imati svjedokom svega mojega mišljenja, svega mojega čuvstvovanja i svega rada mojega.

Daj mi ovu milost, o moj Spasitelju; stavi me u duboku zaborav, sakrij me pred očima svieta... Daj, da me okruži dvostruki red svetih Tvojih anđela, koji će načiniti — tihani i sakriveni put, koji vodi jedino do Svetohraništa i do svete rane Presvetoga Srdca Tvojega... dođi, o moj Isuse, dođi k meni i sakrij se posve u zatišje siromašne duše moje, pa daj i meni da dođem k Tebi, e da se posvema izgubim u tajni Presvetoga Srdca Tvojega.

18. MOJA KNJIŽICA.

Isus je najbolja knjižica za proučavanje Isusa. Sve knjige svieta izpisane ljudskom rukom, pa bile napisane i od najvećih svetaca, nijesu nikada ono, što je ovaj mali listak: »sveta hostija«! Nije tu čovjek, koji u njoj o Isusu govori, ne, tu je Isus sam koji o Sebi govori. Oči tjelesne ostaju samo na prilikama, ali vjera naša ide dalje ona pita... ona odgovara... ona se čudi... ona se divi ljepoti Isusovoj... ona joj se klanja. Pa u čitanju ove knjižice združimo pogled tjelesnih očiju s pogledom svete vjere, tada ćemo ponajbolje moći upoznati Isusa, najlakše Ga proučavati.

Sveta je hostija nalik na knjižicu, koju je vidio sv. Ivan u tajnom Odkrivenju (Od. 5, 11): »Izpisana je izvana i iznutra«. Unutra su napisane veličine Isusove, izvana njegova poniženja. Ova dva diela knjižice objašnjuju se međusobno: veličina Isusova upoznaje nas s Njegovim poniženjima, a Njegova poniženja tumače nam veličinu Njegovu! Divna je to opreka, iz koje Isus izlazi proslavljen. U svetoj je hostiji zatvoren Spasitelj, ali duši, koja promatra Euharistiju, ovaj se grob doskora ukaže slavan, to je zora vječnog uzkrsnuća.

Čitam dakle moju euharistijsku knjižicu... Evo hostije! Promatram je... biela je... nosim je... lagana je... dotičem se, nema topline nikakove...

No ja je promatram dalje... ta bjelina mienja se u nebeski sjaj... ta lakoća je podporanj svemu tjelesnom i duševnom svietu... ta hladnoća je plamen srdca Isusova, jest vatra božanstvene ljubavi.

*

Čitam dalje... Ali ne vidim ništa napisano: ni rieči, ni slova!... Vidim samo priprostu sliku Razpela, kojeg otisak zamieni kadkad kakav drugi otisak... Gledam dalje... i čitam još... No, sada pod ovim komadićem hostije vidim vječnu rieč Božju »Verbum Dei«. Ova rieč bila je u ustima proroka, u srdcu patrijarha, u peru evanđelista; razliegala se je poljanama Palestine ponajprije tihano u kućici nazaretskoj, onda svečano na gori Blaženstva; padala je strahovito u dušu farizeja, silazila blaga i mila u srdce nesretnika; obećala je oproštenje Magdaleni; doniela milosrđe svima.

Ova rieč čula se povjerljivo i tužno u dvorani posljednje večere, uzdišući i predano na Maslinskoj gori, uztrpljivo i tjeskobno na Golgoti, rječito i otajstveno u grobu. Ova je rieč predana apostolima a ima se čuti do krajeva svieta; rieč je to što odzvanja s usta Crkve, što stvara sakramente, propisuje zakone za 500 milijuna vjernika; sve tmine razpršuje, ublažuje svaku bol, pere svaku ljagu, posvećuje i vodi do u nebo; ova će rieč na kraj vjekova sići na pravednike, da ih po posljednji put pozove: »Dođite blagoslovenii Otca mojega! . . .«

Ima li divnija knjiga od ove knjižice Hostijine?

Hoću još više da čitam . . . Na sv. hostiju pada slabo svietlo jedne svjetionice i maleni plamen od nekoliko svieća . . . svietlo i plamen, koji predstavljaju ljubav klanjalaca. Ali iza ovoga bliedog svietla ima drugo, življe, jače, sjajnije . . . i ja čitam . . . to sakriveno svietlo je . . . izljev ljubavi Isusove prema meni.

Ja čitam . . . ali sve što čitam nije tek list, ne, to je čitava knjiga, koja se počinje i svršava u vječnosti. Moj Isuse, kolike li ljubavi!

Sva poviest ove ljubavi napisana je u svetoj hostiji. Ona je živi skup vječne ljubavi kroz sve vjekove; u njoj čitam, da je Njegova najveća radost stanovati s djecom ljudskom; da je srdce moje konak, na kom se Isus odmara od — Svoga dugog putovanja, što ga je prevalio, a koji Ga je vodio iz krila vječnoga nebeskog Otca do djevičanskog krila Blažene Gospe; od jaslica do križa; od križa do presvete Euharistije, a od svete Euharistije do mojega srdca. Čitam tu njegovu veledušnu, gorljivu ljubav, koja Ga je lišila upravo svega poradi mene. Tu čitam svečano obećanje, da me ne će nikad ostaviti, da će me uviek tješiti, da će mi biti od pomoći na umoru, da će primiti dušu moju na kraju ovoga života i ponieti je u nebo.

O, predivna je to knjiga ova sveta hostija! Nju je doista sam Isus napisao.

*

A što ću učiniti s ovom knjižicom? Učinit ću, što i Sv. Ivan (Odk. 10, 10) . . . On je vidio knjižicu, koju mu je nudio anđeo, i on ju je uzeo iz ruke anđelove i progutao je . . . i bila je u ustima njegovim kao sladki med.

Obuzet sav ljubavlju Isusovom svaki dan ću ići na svetu pričest, da progutam svoju knjižicu. Hoću, da čitam njene stranice s još više ljubavi i vjere; hoću, da se svaka njezina riječ tako duboko utisne u moju dušu, da ništa na svietu ne mogne u njoj izbrisati ni najmanjeg slova...

U mojoj euharistijskoj knjižici naći ću životno pravilo za sve svoje djelovanje; s njom ću se posavjetovati u svojim dvojbama; iz nje ću crpsti oduševljenje, kako da Boga slavim, kako da pomognem svojim bližnjima, kako da obnovim sebe samoga. Ona će urediti moje odnose prema nebu; ona će utišati svu buru mojih strasti; u njoj ću čitati misli najuzvišenije; u njoj ću naći najplemenitije osjećaje; u njoj ću crpsti snagu za čuvstva duše moje, za djela najsvetija.

Čitat ću je u crkvi, na putu, kod kuće. Čitat ću je zdrav i bolestan... radeći i odmarajući se...

Čitat ću je uviek i svuda... i nadam se, da je ne ću izgubiti nikada; nijedan neprijatelj ne će mi je moći oteti, jer ću je nositi uviek na svom srdcu!

19. IZBLIZA.

O, kako je dobro biti uz Isusa! Euharistijski sat— uviek mi je najljepši sat u danu. To je sat radosti, mira i odmora.

Istina, dogodi se, da često puta upravo ne znam, što da kažem Isusu: gledam oltar... vječno svietlo... pokaznicu... i konačno zaustavim svoj pogled na Hostiji, a sve bez rieči. Srdce je moje prepuno, ali usta nemaju rieči.

Ova me šutnja ipak ne žalosti, jer ni sami anđeli ne govore; oni misle i ljube. Sav je njihov govor u tom, da prikazuju Isusu svoje misli i ljubav. Isus vidi, prima, i to je dosta.

Ovako od prilike i ja: Otvaram pred dobrim Spasiteljem cielu dušu i srdce i prepuštam Spasitelju, neka čita u njemu po miloj volji. Ne sakrivam Mu ništa, a On može svojim božanskim pogledom proniknuti čitavo moje biće. Kakav pogled!... kakvo dobročinstvo!... Najprije me obuzima neka blaga toplina... nestaje studeni! Ne bih znao pravo kazati, što se događa u meni: Iza jedan sat osjećam se očišćen. Doduše to je još uviek moja narav sa svojim pogrješkama, ali ona je bolja, čišća, milija i strpljivija.

Ubogi ljudi svjetovni! Sažaljuju me, š ja, umjesto, da tražim zabave, ostajem Isusa. Vide me, da se u Njegovoj nazo nosti ponizujem, smatraju me obeščašć nim. O, kad bi oni znali, kako se ja osj ćam velikim, kad se tako ponizujem pre svetom Euharistijom !

Dok se ja klanjam Isusu, ne činim dr go, do li zauzimam mjesto, koje mi pr pada. Ta ja sam Njegovo stvorenje, Nj gov sužanj, Njegov sluga; kad bih b daleko od Njega, zalutao bih.

Ovdje, pred Svetohraništem, uzdiže se nad svaku ljudsku veličinu... a s obožavatelji zlatnog teleta kudikamo dublje ponizuju nego ja.

Tu sam u društvu svetih anđela... gdje su te ljepote zemaljske, što bi se u digle do naravi anđeoske?...

Tu se sakupljaju najčišće, najsvetij najplemenitije duše... a kako malo im de takih duša u blizini velikana ovo svieta !

Ovdje se razpravlja o najvažnijim i na znamenitijim pitanjima na svietu: o Bog o duši, o vječnosti, o krjeposti, o juna tvu, o žrtvi, o nebu... a gdje je na sviet kraljevska palača, u kojoj bi se govori o ovakovim stvarima?

Tu se postaje bolji... ali daleko od Isusa u družtvu s ljudima duša uviek gubi nešto od kreposti!

U nazočnosti Isusovoj uviek nalazim ono, što mi sviet toliko sakriva: spoznaju samog sebe. U svietlu svete Euharistije odkrivaju mi se sve pogrješke i griesi prošlosti kao i sadašnjosti, a ovo spoznanje budi u mome srdcu skrušenost i pokajanje. O, kako se ćutim biednim u nazočnosti Isusovoj, a ipak, kako su sladke i ugodne suze, što ih prolievam uz Isusa za svoje krivice !

Kad ne bih dolazio amo, gdje bih na svietu našao kutić zemlje, da ga orosim suzama svojim, pa da na njemu iznikne nježan cvietak nade? Tko bi mi mogao osim Isusa reći: »Pođi u miru, opraštaju ti se griesi !«

Oholice ovoga svieta samo s preziranjem gledaju onoga, koji je pao. Jedini Isus umije dušu, koja se želi podignuti, izvući iz blata; Isus joj jedini daje cjelov mira obnovljenim prijateljstvom.

Šatori grješnika nijesu mi više mili; jedno jedino mjestance, gdje ću naći pravi mir — jest tabernakul mojega Isusa.

Svaki sat mojega života označen je kojim dobročinstvom Isusovim; svaki će sat moje budućnosti pokazati, kako mi je neobhodno nuždna pomoć Spasiteljeva. Iz toga sliedi, da sav moj preostali život mora biti prožet srdačnom zahvalnošću i smjernom prošnjom Gospodinu.

Ovdje u Njegovoj nazočnosti sve ću dane života srdačno Mu zahvaljivati za sva dobročinstva, kojima me je obsipavao u prošlom životu. Jednako ću Ga ponizno moliti, da mi i ubuduće ostane: otac, prijatelj, Odkupitelj i Bog moj... A Isus, koji je toliko velikodušan prema dušama, koje su mu barem donekle zahvalne, podvostručit će Svoju nježnost, Svoju milost, a i Svoju ljubav. Poznajem ja Presveto Srdce Isusovo, znam ja, kako je ono dobro; od Njega se nadam svemu.

Nije li to Tebi, o Isuse, najveća sreća, da ja ostajem uz Tvoj tabernakul?... Nisi li Ti ustanovio presvetu Euharistiju zato, da Svoj stan udariš među nama?... Dakle...

O, Isuse, Ti nisi dopustio Petru, Jakovu i Ivanu, da u sjajnosti gore Tabora podignu šator; a hoćeš li dopustiti meni, da ja svoj šator podignem uz Tvoje Svetohranište? Ovdje ću biti uza Te, u Tvojoj presvetoj nazočnosti; moći ću govoriti s Tobom, čuti Tvoj glas, uživati u Tvojoj ljubavi.

Svaki ću dan na oltar Tvoj staviti koji cviet iz vrta moje duše: cviet poklonstva, cviet pokajanja, cviet zahvalnosti, cvietak molitve. A Ti, moj Isuse dobri, učini tada ovako: spleti vienac od svega tog cvieća i stavi ga oko Srdca Svog; dopusti, da Ti suznim očima kažem: odviše me boli, kada gledam Srdce Tvoje samo trnjem okrunjeno!

20. IZDALEKA.

Udaljen sam jedva nekoliko koračaja od Isusa, a pričinja mi se, da sam vrlo daleko. Predmeti, koji me okružuju, zidovi moje sobe, u kojoj se sada nalazim, sve kao da mi govori, da Mu nisam dosta blizu. Svjetlost dana kakogod je liepa, ipak radije gledam plamsanje one malene svjetiljke. Osobe, što su oko mene, usrećuju me svojom ljubavlju i dobrotom, ali još većma razveselit će srce moje, kad ih vidim, gdje kleče pred Presvetim. Govorim i čujem oko sebe govoriti o tisuću stvari, ali ništa me tako ne utješi, kao šapat pred oltarom Gospodnjim.

Izbija sat... Slušam i brojim... kako odkucavaju satovi na uri tornja... i nekom žalošću pomišljam na Isusa, koji tolike satove osamljen boravi iz ljubavi za nas u Svetohraništu... i to posve sam... Sat mog pohoda, čas, da pođem k Njemu, još nije kucnuo. Izčekujem ga... Kako mi je dugo čekati... kako si daleko, o Isuse!

Moje misli, a još više moji pogledi skreću k Isusu; ja Ga izdaleka tražim... znam gdje je... ali između mene i Njega prolaze ljudske taštine... prolaze požude zemaljske... i da moje srdce stigne do Njega, treba da vesla mučno morem gorčine.

Od vremena do vremena pošaljem Mu koju brzu molitvu; ali jao, ne moram li se bojati, da će se izgubiti putem među tolikim hulama i psovkama, ili možda prispije do Isusa bez života i ljubavi.

Istina, vjerom gledam Spasitelja, a Spasitelj poznaje mene; istina je, susretaj dvaju pogleda, jest susretaj dviju duša; no to me ne zadovoljava. Htio bih, da moje oči u susretaju počivaju na Njemu... htio bih, da one mogu promatrati svetu Hostiju.

Ah, kako je liepa, ova biela Hostija!

Tko zna, klanja li se tko Isusu u ovaj čas?

Možda je sam? Imali koja pobožna duša, da tišinu one samotne crkve prekine molitvom, pozdravom, uzdahom?

Molio sam svog anđela čuvara, da ostane mjesto mene klanjajući se kod Isusa... ali koliko bih bio sretniji, kad bih sam mogao ostati ondje. Ali još nije nadošao čas... meni ne preostaje drugo, nego da ovdje čekam... udaljen od Njega!

Slušaj!... Zvonce!... Spasitelj naviešta posjet nekome bolestniku. Hoće li imati dostojnu pratnju? Ah, možda se tu težkom mukom i iz nužde našle dvie, tri stare bakice, koje Ga prate. Ah, kako bih Ga ja rado pratio; činilo bi mi se, kao da idem nebeskom stazom... a ja... moram ostati daleko od Njega.

Zvona zvone... Sveta je misa. Isus će se žrtvovati na novoj Kalvariji i prikazati za sve. Hoće li se tu naći nekoliko pobožnih žena, da Ga tješe, da Ga oplakuju, da promatraju Njegove boli?... Ili će Spasitelj biti okružen mučiteljima? Kad sam u crkvi, žalosti me nepoštivanje mnogih. Najvolio bih biti udaljen da ništa ne vidim! Kad sam pak udaljen, najvolio bih

biti ondje, da mogu opet sve popraviti ipak je bolje trpjeti u blizini s Isusom, n u daljini mir uživati... Mir?... kaka mir mogu naći, kad se moram bojati, d će mog Isusa zlostavljati?

Kadkad osjećam neku utjehu, kad s nalazim u prirodi Božjoj. Iz tamnog zelenila proviruju po brežuljcima nadaleko široko razsijane prijatne biele crkvice. Isu je tamo u Svetohraništima, a možda sam samcat, ili mu se možda klanja koja sirot starica.

Kamogod pogledam, svagdje vidim biedne stanove Isusove. Osjećam, kao da sam Njime odasvud okružen, premda sam o Njega tako udaljen. Ja sam kano središte u kojem se stječu tolike zrake euharistijske ljubavi Isusove? Zar mi ne svietle s svih strana zrake Srdca Njegova? Ah, kako bih rado bio žarištem, iz kojega b vrcale iskrice ljubavi na sve strane. O, neka lete te iskrice u svaku od ovih crkvica i padnu ondje na sveto Srdce Njegovo.

Kako je utješno vidjeti Isusa posvuda na obzorju! Ali kakova muka vidjeti Isusa na tolikim mjestima, a na nijednom ne moći mu se približiti.

Htio bih ubrati sve cvieće po obroncima brežuljaka, po bujnim poljanama, na hladnim vodama potoka i donieti ih Isusu; ali ovako izdaleka mogu Mu ga poslati samo u duhu, a za uzdarje izčekujem isto toliko zraka sunca euharistijskoga.

*

Kad putujem željeznicom, vidim, kako izpred mene hrle čedne seoske crkvice; tamo dalje uzdižu se ponosne katedrale, koje lagano i svečano izčezavaju... a na obroncima brežuljaka pomaljaju se druge crkvice, kao da se jedva miču... koliko je to pozdrava ljubavi izmienjenih između Isusa i mene!

No ovaj bieg, ovo udaljivanje, ovo rastajanje muči me. — Zašto idem ja i Isus protivnim smjerovima? Čemu taj tako nagli odlazak? Ne ljubi li me Isus više? O, kako bih ja mogao na ovoj brzoj vožnji u svakoj ovoj crkvi ostaviti makar nešto duše moje!

Gle, tamo u daljini pojavljuju se opet drugi zvonici... oni se gube jedan za grugim na vršcima i obroncima gorja... Daljine izčezavaju... a Isus sve većma raste pred očima mojim u onoj mjeri, u kojoj ja prevaljujem put svojim brzim vlakom. Doskora sam na cilju, ja ću izaći... u blizini Njegovoj. U onom gradu, u onom

seocu, gdje me ne očekuje nitko!... nitko!... Ali ondje je Isus, koji me pozna!... On me izčekuje!... On me prima razkriljenim rukama! Nikoja zemlja na svietu ne će mi biti tuđa i strana, doklegod u njoj imade za mene koja sveta Hostija!

Dapače iz daljine ljubit ću uviek svog Isusa, jer svaka udaljenost napunjuje me čežnjom za Njim.

Daleko od kruha svagdašnjeg još ću više osjećati glad, koja me muči. Daleko od izvora žive vode žeđat ću jače. Daleko od mojega liečnika osjećat ću želju za ozdravljenjem. Daleko od mojega otca, čeznut ću još većma za njegovim zagrljajem. Daleko od mog Isusa, uzdisat ću življe i glasnije za Isusom.

21. GOSPODINE, NISAM DOSTOJAN!

O, koliko Te ja trebam, o Isuse moj!...

Moje srdce čezne za Tobom... a ipak bi me osjećaj moje nedostojnosti htio još, da udalji od Tebe.

Zar Ti ne osjećaš kakvu odvratnost, o Isuse, da sideš u moju dušu? A zašto želiš doći? Zar Ti nije još dosta poniženja? Zar Ti još nije dosta skrovitost u Svetohraništu, hladnoće u ciboriju, tjesnoće u Hostiji? Zar ne vidiš, kako sam biedan i siromašan?

Ah, koja li razlika između primanja mojega i primanja Blažene Djeve Marije! Pred mojom nedostojnošću ne ćeš li žaliti za siromašnom kućom u Nazaretu?

*

Sveti ciborij, istina, nema osjećaja; ali barem je čist, često i sjajem umjetnosti urešen; ja naprotiv imam samo nedužne želje, a kreposti očekujem od Tebe.

Moje su oči nedostojne da Te promatraju: oči, koje traže samo taštinu ljudsku, kako da znadu gledati nebo i oplakivati moje griehe?

Moj je jezik nedostojan, da Te se dotakne: jezik, koji je izgovorio toliko taštih, bezkoristnih, grješnih rieči; jezik, koji ne zna ni moliti.

Moj duh, tako malo vičan razmatrati, nije dostojan da Te primi, Tebe, vječnu Istinu!

Moje srdce tako hladno, tako o stvorove privezano, nije dostojno, da primi Tvoje srdce, koje plamti ljubavlju!

Moje tielo tako mlitavo, tako sporo u slušanju duševnih nadahnuća, nije vriedno,

da se sjedini sa Tvojim tielom, koje se sve izcrpilo i izmorilo od apostolskog rada, i koje je za mene prolilo i posljednju kap svoje krvi, i za me se dalo na križ razpeti!

Moja krv, koja se kadkada uzbuni dahom strasti — nije dostojna da se pomieša s Tvojom, koja je prolivena samo za odkupljenje svieta!

Moja duša mnogim griesima iznakažena; moja duša bez zanosa i žara, — nije dostojna, da primi Tvoju dušu tako liepu, tako čistu, tako svetu!

Moje čitavo biće, koje je, čini mi se, više stvoreno na sliku ilovače, nego na sliku i priliku božanskog daha, ne će biti nikada dostojno, da se ujedini s Tvojim Božanstvom!

Među najsretnijima, koji su dosada primili posjet milosrđa Tvog, sigurno, da je jedva tko tako nedostojan kao što sam ja.

Ti si došao da povratiš zdravlje i život: gubavima, uzetima, sliepima, kljastima i hromima, gluhim i niemima, dapače i samim mrtvima. Ali sve ove bolesti i ta smrt nisu bile nikakov grieh, nikakva krivnja, već samo nesreća. Ako pak ja imam gubu na duši, moja je to krivica; ako su tamo uzete moći moje duše, moja je krivica; ako li sam sliep za nebeske stvari i opet je moja krivnja. Moja je vlastita krivnja, ako ne idem pravo putem kreposti, ako ne razumijem ljepotu molitve, ako ne sliedim Tvoja nadahnuća, ako sam mrtav. Nesretnici u evanđelju mogli su Te ganuti na milost i samilost, dok ja mogu samo, da izazovem Tvoju odvratnost.

A ipak, daleko je to od Tebe, da me prezireš; Ti još hoćeš k meni doći; Ti dapače blago moliš, da Ti otvorim srdce svoje.

O, Isuse, kako možeš tako zaboraviti moju nedostojnost i Tvoju veličinu? Što nalaziš u meni, da ne gledaš na prava neizmjernog Veličanstva Tvojega? Zar ne vidiš, kako sam biedan i siromašan? Kako sam grješan i kažnjiv? Zar ne vidiš, kako sam zapravo ništa u Tvojim očima?

Pođi, nastani se radije u drugim dušama, koje resi anđeoska čistoća, ljepota i ljubav. Tamo ćeš naći kolievku divnim cviećem urešenu, hram zlatom pozlaćen, Svetohranište dragim kamenom obloženo. Pođi k njima ... ja ću pak iz ponora svoje nedostojnosti promatrati to sveto ujedinjenje, to slavlje ljubavi i te božanske radosti. A pogled na sreću i ljubav Tvoju ublažit će za čas moju nesreću.

A zašto se ne udaljuješ od mene? Zašto ne ćeš ostati u rukama svećenika, koji se približuje k meni? Zašto, o Isuse, zašto? O, kako sam nedostojan, a Ti ipak želiš doći! Ne ću više dulje, da se opirem otajstvu Tvojih poniženja... Dođi, ah dođi samo, moj Spasitelju... Ako u meni ne nađeš pravog odjeka na glas Tvoje ljubavi, a ono ćeš barem naći široko, pusto polje, posve otvoreno Tvojem milosrđu.

Dođi!... ali zaboravi, da si vječni, svemogući, Bog, kojemu kerubini i serafini pjevaju »Svet, svet, svet!« Zaboravi na svoja prava, i spomeni se samo svojih poniženja!

Dođi!... ali spomeni se svakako milosrđa, koje Te je s nebesa spustilo u jaslice; spomeni se ljubavi, koja Te je nastanila među djecom ljudskom; spomeni se predanosti, kojom si podnio zapuštenost na Maslinskoj gori, poniženja na sudu, udarce bičevanja, muke na Kalvariji i smrt na križu.

Dođi!... ali sjeti se suza, koje si prolio na grobu Lazarevu; Tvoj plač bio je pretečom njegova uzkrsnuća. Spomeni se i suza, koje si prolio nad nezahvalnim Jeruzalemom... suza, koje nisu zapriečile svečani Tvoj ulazak u njegove zidine!

Dođi!... Naći ćeš do nogu Tvojih najnedostojnijega među svim stvorovima... Naći ćeš jednoga gubavca... jednog sliepca... jednog mrtvaca...

Digni tada Svoju ruku, o Isuse; progovori, daj, da čujem i razumijem Tvoju božansku, svemoguću zapovied... Učini čudo i doskora će iz mojeg ništavila izaći glas, da zapjevam Hosana najvruće zahvale i najčišće ljubavi!

22. ŠTO DA VRATIM GOSPODU?

Primio sam Spasitelja... Kako bi veliko moralo biti moje veselje... a ipak osjećam se zbunjen i posramljen.

Isus je u mom srdcu... ono milo djetešce, što je počivalo u jaslicama. Ovaj dječak, koji je radio u radioni nazaretskoj; onaj apostol, koji govori dušama; onaj čudotvorac, koji je učinio tolika čudesa. U duši je mojoj onaj mučenik, koji je prikazao svoju žrtvu na Kalvariji; ono žrtveno janje, koje je počivalo u grobu; onaj pobjednik, koji je slavno uzkrsnuo; onaj gospodar, koji upravlja nebom i zemljom. On je u meni... a što mi još ostaje, da poželim, kad imam Isusa?

Imam Isusa! A tko mi Ga je dao? On sam — On mi se sam dao na dar. Kraljevi zemaljski mogu mi dati svoje blago, ali mi nikada ne mogu dati ono, što su oni sami. Ovo velikodušno darivanje samoga sebe pridržano je jedino Isusu i On se jedini služi time, da moje biedno srdce napuni dobročinstvima. Ja, zemaljski crv, jedno ništa, imam Svemogućega! ... Kakova zabuna!

A sada što da vratim Spasitelju?

Htio bih Mu dati dušu kao sunce sjajnu od čistoće i ljepote ... a moja duša je tolike biede puna.

Htio bih Mu se moliti pobožnošću jednog serafina ... ali osjećam se mnogo raztresenim.

Htio bih Mu prikazati kreposti velike, mile i herojske kreposti ... a ne nalazim u sebi nijedne.

Htio bih Mu žrtvovati plemenito, velikodušno srdce; srdce, učinjeno po Njegovu božanskom Srdcu; ali moje srdce toliko je puta nalik na jedan trnov grm.

Htio bih imati barem želju za svetošću, ali ja se dadem uplašiti svojim prošlim, tako mnogobrojnim nestalnostima.

Htio bih, da cielo moje biće bude podpuno na razpolaganje Njegovoj svetoj

volji ... a ja osjećam u sebi gvozdene okove samoljublja.

Htio bih Ga uvjeriti, da je sva moja sreća ostati kraj Njega ... ali umjesto toga ... opažam, da nisam gotovo nikada žalostan, kad Ga moram ostaviti.

Htio bih rado ... ah, ja bih mnogo toga rado učinio ... ali za kratak čas ne ću već ništa ... jer ne mogu sam po sebi ništa ...

*

O dobri Spasitelju, ja nemam ništa, da Ti dadem; ali, kad si Ti sam htio dati Sebe posve meni, smatram sebe, u zajednici s Tobom, za gospodara sviju stvari i prikazujem Ti cieli svemir.

Prikazujem Ti zemlju sa svim njenim divnim djelima ... Neka veličaju slavu Tvoju; veličanstvo gorja; bezkrajnost pustinja; bure velikih mora i bies oluja!

Neka veličaju ljepotu Tvoju: cvieće na poljima, boje duge na nebu, bjelina sniega, modrina neba! — Neka pjevaju dobrotu Tvoju: plodovi zemlje, zrak, što ga udišem, svietlo, što ga gledam, život, kojemu se radujem. — Neka veličaju neizmjernost Tvoju: sjaj zviezda, sunčani traci, blieda svjetlost mjesečeva, nedokučive dubine prostora. — Neka veličaju moć Tvoju:

dvadeset stotina milijuna djece Tvoje, koja žive na zemlji; njihovi glasovi neka se ujedine s pokoljenjima od šestdeset vjekova, kojima je vjetar raznio prah na sve četiri strane svieta. Neka Te hvale i veličaju bezbrojni glasovi iz kolibica kao i palača; iz gradova kao i pustinja; iz polja, kao i šuma, iz radionica, kao i hramova, iz zemlje i nebesa, iz vremena i vječnosti.

O, moj Isuse, ja ne znam posve ništa; ali pogledaj, što Ti sve prikazujem! Prikazujem Ti sve kreposti i zasluge, kojima je sviet bio i bit će pozornicom do konca svieta, počevši od krvi pravednoga Abela do posljednjeg uzdaha zadnjega pravednika, koji će Te posljednji na zemlji zazivati i posljednji sveto Tvoje Ime izgovarati.

Prikazujem Ti vjeru patriarha, nadu proroka, revnost apostola, krv mučenika, ljubav priznavalaca, čistoću djevica.

Prikazujem Ti nevinost djece, žar mladosti, snagu muževne dobi, dostojanstvo staraca. Prikazujem Ti muke i umore svećenika, uzdahe vjernika, suze pokornika, mrtvenje neznanih pustinjaka, uzvišeni zanos Tvojih svetaca.

Htio bih biti na ustnama onoga, koji Ti se moli; u srdcu, koje Te ljubi; u duhu onoga, koji Te razmatra; u očima onoga, koji Te gleda; u rukama onoga, koji Te grli; na čelu onoga, koji Ti se klanja, i u duši onoga, koji Te posjeduje. Htio bih sabrati u svoje ruke sve misli, želje, polete, uzdahe, zavjete, uzhite, zanose duša, koje Tebi pripadaju; pa ih kao zrnje tamnjana staviti u kadionice, što ih drže anđeli oko Tvojega Svetohraništa i odatle bi se tad podigli mirisi ljubavi bez mjere.

O nebo nebesa! otvaraj svoja vrata od zlata! O vi anđeli Gospodnji, siđite dolje i okružite Isusa, koji napunja srdce moje. Dođite, opjevajte Njegove slave, Njegove pobjede, Njegovu ljubav. Klanjajte Mu se, zahvaljujte Mu i ponizno Mu se molite za mene! Govorite s Njime jezikom nebeskim, jer moj je govor samo zemaljski. Hvalite i uzvisujte Ga vašim napjevima, jer moja pjesma odviše podsjeća na tužaljku. Ljubite Ga žarom svojim nebeskim, jer je moja ljubav premlaka.

O sveta Djevice Marijo, dođi ovamo k Sinku svom u Presvetom Sakramentu i izvrši još jedanput uz njega službu svoju. Reci mu, neka me posveti kako si Ti sveta; neka mi udieli Tvoju čistoću, Tvoju po-

niznost, Tvoju poslušnost Njegovoj milosti, Tvoju odanost u Njegovu svetu volju. Tvoj duh samozataje i Tvoju čežnju za nebom. O Majko, nasmieši Mu se umjesto mene, izljubi Mu probodene Njegove ruke i tada Ga ogrli mjesto mene i moli Ga, neka mi sve oprosti, neka me blagoslovi i neka me jednoć zauviek sa Sobom povede u nebo.

I ti vječna svjetiljko, i ti progovori Isusu o meni; Tvoje slabo i maleno svietlo neka mi izprosi oproštenje za slabu i mlaku ljubav moju; drhtanjem svoje svjetlosti izprosi mi milosrđe za moju nesigurnost i nestalnost u kreposti; tišinom, koja te okružuje, izmoli mi milost za muk mojega srdca; tvoje tihano plamsanje neka mi izmoli nešto malo strpljivosti u mojim žalostima; a odrazom tvojega svietla na Svetohraništu reci Spasitelju, neka pozove moju dušu, da se posve preda Isusu; tvoje polagano gorenje i izgaranje neka mi napokon izprosi milost, da život moj bude goruća žrtva ljubavi, koja će pomalo, konačno posve dogorjeti za Isusa.

O vječna svjetiljko... o Marijo... o anđeli... o zemljo, o nebo, hvalite, blagoslivljajte i uzvisujte svi Isusa umjesto mene!

23. MILOSRĐE.

Često me muči ova misao: »kako sam nedostojan, kako zao«; napastuje me, da ostavim Isusa i napunja mi srdce nepovjerenjem; a ipak ova bi me misao morala prije potaknuti, da se djetinjim pouzdanjem približujem Isusu.

Kada se je Isus zakanio boraviti među ljudima u presvetoj Euharistiji, zacielo nije to učinio zato, jer je mislio, da će živjeti među samim svetcima; ne, ostao je među nama upravo zato, da prebiva ovdje u sredini nesretnika i grješnika.

Ljubav Isusova nije mogla uživati na nebu jednu od najvećih slasti: nije mogao činiti milosrđe; zato je došao na zemlju... Velika moja bieda privukla Ga k meni, učinila Ga mojim sužnjem i predala mi Ga posve; Njegova moć slavi pobjedničko slavlje, ako joj pođe za rukom da me popravi.

Milosrđe ne razvija nikada toliku djelatnost kao upravo u času strašne nesreće; pa zato, što je veća moja bieda i slabost u kojoj se nalazim, to ću većma zadovoljiti milosrdne namjere Isusove, ako mu se posve predam.

Spasitelj bi imao malo posla, kad ne bi imao da lieči duševne bolesti, slabe da jača, dvoumnima da savjetuje, krivcima, da oprašta, pa da izvlači duše iz kala grieha i privodi ih k nebu, kad ne bi privodio duše iz gliba grieha novom životu milosti. On hoće, da ondje proklija ljiljan čistoće, gdje gori oganj putene naslade; da ondje miriši cvietak poniznosti, gdje u duši oholost vlada; da ondje cvate cvietak ljubavi prema bližnjemu, gdje škrtci lihvare.

Ovo milosrđe Isusovo, koje je zapravo proizvelo odkupljenje cielog roda ljudskoga, nije se zaustavilo pred vrataščima Svetohraništa; ne, ono je s Isusom unišlo unutra, da tamo prožme cieli Njegov euharistijski život.

Pa jer sam sav biedan, zar da se uistinu sviestno udaljujem od Spasitelja? . . .

Kad bih htio, da sa strahom jednostrano razmatram samo Njegovo neizmjerno Veličanstvo, to bih time težko vrieđao milosrđe Njegovo.

Zar nije Isus svoje božansko Veličanstvo upravo zato sakrio pod koprenu kruha, da me ne zabliešti sjajem Svoga Veličanstva; i zar se nije upravo zato dao za hranu duše moje, da me ovim najnježnijim dokazom

Svog milosrđa k Sebi privuče? Zašto Mu dakle uzkraćujem utjehu, da me izlieči u mojoj bolesti? Zar si mogu još umišljati, da Ga slavim, kad malodušnošću svojom stavljam zapreke dobroti Njegovoj.

Isus me ljubi, a upravo zato, jer me ljubi, hoće izliti na me sve milosrđe Svoje.

Ne mile Mu se griesi moji; ne, ali baš zato, što sam grješnik, On me voli, jer me želi učiniti svetim. Prema tome. On me ljubi, jer nema u mene duha pokore, i jer sam u svojim odlukama nevjeran, jer sam pun pogriešaka i nesavršenosti. Da Isus nije ljubio grješnike, zar bi bio umro za nas? A da ih neprestano ne ljubi, zar bi se za njih žrtvovao danomice u svetoj misi?

Ljubav se otčeva ponajbolje tada pokazuje, kad se njegovo diete bori sa smrću; umrije li, tada otac gorko plače.

A zar nije Isus moj otac? . . . Zar Srdce Njegovo nije najbolje srdce? . . . Zar neće Njegovo milosrđe upotriebiti sve moći milosti Svoje, da me oslobodi od grieha.

Da li je ikada gdje rekao ili ma bilo čime pokazao, da nije spreman svu Svoju presvetu krv da prolije, da me posveti i spasi?

Pa smijem li pomisliti: već tako dugo čeka On, da mu otvorim svoje malodušno srdce, da se On u njemu mogne nastaniti, i u podpunom sjaju Svog milosrđa u njem vladati!

»Bezdan bezdanu zaziva« kaže psalmimista. Da, jedna propast privodi u drugu, osobito u nizu milosti. Propast biede traži bezdan milosrđa; a gdje se bieda i milosrđe sastanu, ondje se rađa vrhunac svetosti.

Dakle: Iz dubine vapijem k Tebi, Gospodine! O, dobri Isuse, siđi s Tvojim svietlom, s Tvojim riečima i s Tvojom ljubavlju u strašnu dubinu duše moje. Dođi, jer si radostan, kad možeš razvaline grieha iznova podići. Dođi k meni, kod mene ćeš naći puste ruševine, koje odgovaraju Tvojem velikom milosrđu. Poput izgubljenog sina s velikim i poniznim pouzdanjem prepuštam se Tvome milosrđu. Strašno sam gladan, zaprljao sam haljinu svoju, razderao je, izgubio sam prsten, što si mi ga dao. Ćutim se pred samim sobom poniženim . . . Ali ipak na ovim razvalinama ostala mi jedna nada: ufam se, da će mi po svetoj Euharistiji doći milost, te će moju dušu, kojom već provejavaše dah smrti, opet probuditi na novi život. Ma da mi je

grieh i oteo čast djeteta Božjega, ljubav Otčevu nije mogao ugušiti.

24. POSLJEDNJA LJUBAV.

Različne bolne miene ljudskoga života pričinjaju nam se znakom božanske strogosti, dok su uistinu izraz božanskoga milosrđa. Svaka bura, što se uzvitla nad mojom glavom i sve opustoši, osvjetljuje svojim munjama s tim jasnije sam oltar. Zub vremena ruši i uništuje stotinu kumira, — ali sliku milog Spasitelja prikazuje nam sve većom i ljepšom. Ako i jest put progonstva orošen suzama, duša nalazi to više utjehe i radosti, što tješnje se sdruži s Isusom euharistijskim.

Preostaje mi još kratko vrieme života na zemlji; možda mi je već izkopan grob; možda još godinu, dvie, a onda morat ću saći u nj, da u njem prebivam. Još mi preostaje kratak tiek moga života, a taj želim pokloniti Isusu. Malo je, znam, ali je još uviek dosta, da omilim Isusu, da dušu posvetim.

Moj razum slabi od dana u dan, potamnjuje sve više i više, — smjeli mu polet nestaje, on umorno vrluda naokolo. Pamćenje moje gubi malo po malo ono znanje, koje je u nizu dugih godina tako

mučno pribiralo. Volji ponestaje snage, da stvara što novo, — živi još samo od tečevina starih. Zdravlje se gubi bolešću. Bogatstva, moći, časti u mene nema. Ali imadem srdce, koje je uviek mlado, uviek vatreno i živo — ta, ono ne stari nikad. Ako već nisam ni za što sposoban, ljubiti mogu još uviek... Preostaje mi dakle jedna jedina zadaća života, zadaća velika ... uzvišena; ona je dostojna i najvećeg svetca: — ljubiti Isusa.

Ljubav i nije ništa drugo, nego savršena žrtva samoga sebe. Na koncu života, u bezkrajnoj ljubavi ostavio nam je Spasitelj oporučno Sebe samoga za naše spasenje u Presvetom Sakramentu.

Tek nekoliko koračaja dieli me od groba, a zato želim po mogućnosti zahvaliti Isusu; i ja hoću da učinim oporuku, — da sama sebe posvetim Isusu.

Ostavljam Isusu u Presvetom Sakramentu ovo biedno tielo moje, da ga učini poslušnim slugom duše, da to tielo posveti Svojom bivstvenom nazočnošću, i da u nj usadi klicu budućega slavnog uzkrsnuća.

Ostavljam Isusu u Presvetom Sakramentu srdce svoje, da Spasitelj u njem vlada kao neograničeni gospodar, — svaki kucaj srdca, da ravna, da mu dopusti ljubiti Njega i samo ono, što se Njemu svidi, i to u onoj mjeri i na onaj način, kako On samo u tome radost nalazi.

Ostavljam Isusu u Presvetom Sakramentu razum svoj, da ga On nauči razmatrati i proučavati čudesna djela presv. Euharistije; da ga prosvietli istinama tajne ljubavi svoje.

Ostavljam Isusu u Presvetom Sakramentu pamet svoju, da nikada ne zaboravi na dobročinstva, koja je uživala u saobraćaju s Isusom euharistijskim, već da se neprestano sjeća Njegove bezkrajne ljubavi, kojom me je iz moga ravnodušja i pozivao k ljubavi Svojoj.

Ostavljam Isusu u Presvetom Sakramentu volju svoju, da ništa većma ne želi i ne ljubi, nego svom snagom, svim žarom svojim, sve do smrti, da štuje presvetu Euharistiju!

Ostavljam Isusu u Presvetom Sakramentu ovo kratko vrieme, što mi još preostaje života, da bude svaki sat posvećen činom ljubavi k presvetoj Euharistiji, da bude do zadnjega daha milošću proslavljen i okrunjen oproštenjem Spasiteljevim.

Svjedoci ove moje posljednje ljubavi, neka budu anđeli, što se dan i noć klanjaju Isusu u Svetohraništu, kao i cieli dvor nebeski. Predragocjena pak krv Isusova i suze moje neka budu pečatom oporuke moje.

Pošto sam se lišio sviju dobara svojih, ne preostaje mi drugo, nego da se bacim do nogu Tvojih, i od ovog časa, da započnem preostatak svoga života samo tako sprovoditi, da Tebe ljubim.

Ja Te dakle hoću ljubiti, o Isuse, ja Te hoću za uviek ljubiti. I u koji god Ti drago čas dođeš, da me odvedeš na vječnu svatbu, želim, da me nađeš uviek spremna, gdje držim u ruci goreću svjetiljku ljubavi Tvoje.

Ja Te hoću ljubiti u zatišju i tišini samoće moje, sretan, da mogu pred Tobom samim dovršiti žrtvu, za koju nitko ne zna i ne sluti.

Ja Te hoću ljubiti s mojim doduše najneznatnijim silama, ali sa svim veledušjem srdca mojega znajući dobro, da Ti je mnogo milija i mala iskrica čiste božanske ljubavi, nego velebni hram od hladna mramora.

Ja ću Te ljubiti u svim razočaranjima i gorčinama, koje me možda još čekaju

u predvečerju moga života; ali suze moje nikada ne će moći utrnuti onoga plamena, što gori u mom srdcu.

Ja ću Te ljubiti i u starosti. Pa ako bi mi i procvala tu i tamo još po koja radost, uzprkos siedih vlasi mojih — i te ću položiti pred sveto otajstvo Tvoje.

Ja ću Te ljubiti u smrtnoj borbi; moje smrtno bljedilo, posljednji moji trzaji, težko disanje, hroptanje, sve to neka bude izljev moje ljubavi prema Tebi.

Ja ću Te ljubiti i na času smrti, siromašan žižak duše moje bit će sretan, što će moći ugasnuti pred Svetohraništem, da se brzo zapali na vječnom svietlu Slave Tvoje.

Nad grobnim humcima ukazat će se jednog dana anđeo Tvoj... i grobljem će odjeknuti snažni glas njegove trublje... i tada će izaći duša moja, da oživi onu šaku praha, koji je još topao od ognja božanske ljubavi Tvoje, o moj sladki Isuse!

25. ČEŽNJA ZA SPASITELJEM.

Iz bezdna zloća mojih čeznem za Tobom, o moj Spasitelju!

Ah da imam krila anđeoska, da poletim k Tebi! O da mi je žar serafinski, da u

Tvojoj blizini za Te sav izgaram! O, da imam vlastito srdce Tvoje, da već ne živim ja, nego Ti u meni... No ja sam samo šaka praha, nevriedan, da sjena svetih nogu Tvojih pane na mene.

Dobri moj Spasitelju, sagni se k meni; trgni me iz mog mrtvila i siromaštva i pridigni me k Sebi. Daj, da poklik bolnog mojeg uzdisanja postane — himnom radosti i ljubavi.

Dođi o Isuse! Izpuni tamu i prazninu srdca moga! Gle! ta ja nemam ništa ovdje na zemlji, što bi me moglo usrećiti... Smrt i razočaranja stvoriše oko mene strašnu pustoš, u kojoj nema nade niti je moći naći ma samo kap utjehe. I u ovoj bezkrajnoj pustoši nailazi oko moje još samo na jedno: na Svetohranište, malu hostiju, na Tebe samog, moj Isuse!

Dođi i ne ostavi me nikad više! Tko zna, nisu li dani mog života odbrojeni, i ne primiče li se već kraju put mojega života.

Dođi! Premnoge bure i oluje, nesreće života uništiše zloću moju, izkorieniše veliku oholost moju i leže sada do nogu Tvojih... Tvoj je pogled potresao dodna srdce moje... Tvoja je sveta ruka dosegla vrhunce taštine moje — i razpršila

je poput dima na vjetru... Ja nemam ništa više... posve sam sâm i jedino čežnja za Tobom preostala mi je u duši. Dođi, o moj Isuse!

Ćutim se tako osamljen i čeznem za Tobom! Što znači ova neutaživa potreba za ljubavlju, koja biva to snažnija, što većma gubi sviet u mojim očima svoj čar i privlačivost? Što znači ona neodoljiva sila, koja me privlači k Tvojim oltarima, kada se razkrinka laž i neiskrenost u stvorovima? A što će tek značiti onaj bolni poklik, što će se vinuti iz mojih grudiju, te će htjeti silom narušiti tišinu Svetohraništa Tvog, kada budem u prevelikoj boli pozdravljao smrt kao osloboditeljicu svoju? Zašto pružam ruke svoje za svetom hostijom, kad će mi smrt ugrabiti sve mile i drage? Zašto me obuzimlje neobična težnja, kad ne ću već vidjeti crkve kad ne ću vidjeti ni jedne hostije?...

Čemu ta odvratnost od svjetskih stvari?... ova čežnja za presvetom Euharistijom? O, objasni mi to!?

Nije li to možda djelo Tvog milosrđa, koje razkida lanac grieha i opačina mojih, i vraća mi svetu slobodu djeteta božjega?

Dođi s toga, o dobri Isuse!

Čežnja mi za Tobom ne da mira. Od rane zore do kasne noći čezne mi duša za Tobom, moj Isuse!

Kad mi osvane pred očima mojim jutarnja zora u svoj krasoti i čaru svojem — tada mislim na Tebe, o Bože moj. Ti si sunce mojeg života! Dođi i razprši tmine razuma moga, što mi zastiru divnu ljepotu ljubavi Tvoje. Dođi, razsvietli razum moj svietlom milosti Tvoje!

I kad o podne padaju na me topli sunčani traci u svoj snazi svojoj, tada mislim: Ti si predragocjeni život srdca moga. Dođi, o žarko sunce duše moje... daj mi žar ljubavi svoje, pa uništi na žarkom plamenu svojem preostatke tako mnogobrojnih grieha mojih. Dođi, i daj, da propupaju u mom srdcu premnogi pupoljci svetih odluka; daj, da se razcvatu u divno cvieće i pretvori ih u sladke plodove svetosti.

Kad buče u duši mojoj bure i oluje, tad čeznem za Tobom, jer Ti si svemoguć, što zapovieda burama i olujama i nastaje mir. Dođi, donesi mir sirotnom djetetu Tvojem, koje se već toliki niz godina bori za Tebe. Dođi, te mi pruži napokon palmu pobjede, koju si obećao hrabrim boriocima Svojima.

I u čarobnom sjaju večernjega sumračja, u onome času, u kojem se gorje tako tajanstveno sja, čezne duša moja zasebnim načinom za Tobom. Onda mislim, kako se i moj biedni život od dana u dan sve većma naginje kraju, a Ti mi ostaješ čudnovato svietlo posljednjih mojih godina... zadnjega mi časa. O dođi, i baci na žiće moje, koje lagano gine i vene, ružičast sjaj i zlatni žar veselja Svojega! Dođi u onome času, kad ljudi već ne znadu govoriti s umirućim — plašljivo zanieme, — tada neka odjekne sladki glas Tvoj, koji mojoj duši obećaje mir, pokoj, ljubav i vječno blaženstvo.

I u tami noćne tmine čeznem za Tobom; svietlo Tvoje ne trne nikada. Dođi, i usadi u srdce moje klicu neumrloga života. Pa i u mojem tamnom grobu... kraj sve hladnoće i ravnodušnosti ljudi, koji će me ubrzo zaboraviti — uzdrži u meni iskricu života, koja će tinjati do posljednjeg dana i mora da me probudi na živi oganj, koji je preodređen, da na njemu izgara tamjan vječnoga klanjanja.

Ja čeznem za Tobom... No nije li Tvoja čežnja za mnom još žarča, o moj Isuse?

Ja Te tražim... Ja Te zovem... ali zar ne želiš i Ti već više od tisuću godina božanskim žarom, da dođeš u dušu moju, da bude sva Tvoja?

Ja sam preslab, da se do Tebe vinem; ne budeš li se Ti snizio do mene, sva čežnja za Tobom doniet će mi samo razočaranje za razočaranjem. Istina će doći do priestolja Tvog Veličanstva, ali srdce moje ostat će na zemlji, a upravo to srdce treba i te kako Tebe.

Sva moja čežnja nedostaje, da se podignem k Tebi; no čežnja Tvoja ima vazda moć, da Tebe privuče u srdce moje.

Zato, dođi moj Spasitelju, dođi! Premilostivo sniženje ljubavi Tvoje nema više nikakove zapreke. Dođi! Pa budući da jè u Srdcu Tvojem tolika čežnja za djetetom Tvojim... evo me ovdje!

Širim ruke svoje, da Te sjetim na križ Tvoj. Otvaram ustne svoje, da Ti odkrijem molitvu i glad moj za Tobom. Otvaram Ti srdce svoje, da u njemu priestolje Tebi pripravim.

Moj dobri Spasitelju, dođi, vladaj sa mnom!

26. NEKA ČUVA DUŠU TVOJU!

Svakog jutra vidiš poniznog svećenika kako uzlazi stepenicama k oltaru. On nema uviek znanja, što bi moglo zadiviti sviet, ali ipak nosi u ustima rieč, koja kriepi svaku dušu. Nema zemaljskoga blaga, što bi ga mogao podieliti među siromahe, ali u ruci mu darovi nebeski. Možebit je njegovo srdce raztuženo sa tisuću briga i tuga, možda je pogrdama zasićeno, a ipak je ono izvor iz kojega izvire svima mir i blagoslov; izvor, koji je sam Bog blagoslovio.

Vazda, kada ti pruža hostiju, govori ustima i srdcem divne rieči: »Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam« — »Tielo Gospodina našega Isusa Krista neka čuva dušu tvoju«! On ne zna, tko si ti; on ti ni imena ne zna, a ni tajne srdca tvoga; dosta mu je, da te vidi gdje klečiš pred oltarom, pa odmah razumije, da trebaš Isusa... i on izgovara svete one rieči, koje ti donose mir i blagoslov.

Isus neka čuva tvoju dušu! Siromašna dušo! !Što bi bilo od tebe, da moraš sama putovati u vječnu domovinu trnovitim putem okružena neprijateljima? Vojska paklena, koja ti zasjeda na putu sa svih

strana, ne mari, da te liši svih tvojih zasluga i kreposti, da te svu izrani i onako napola mrtvu ili dapače mrtvu prepusti tvojoj sudbini. Znaš i sama, koliko puta tiekom dana navale napasti bezobzirno na vrata srdca tvojega.

Jao tebi, ako se u tome času nitko ne nađe na pomoći! Ne boj se ipak! Sjeti se one krasne rečenice: »Jesus custodiat animam tuam!«

Ti si možda tek odnedavna počeo služiti Gospodu! Istina, početci donose oduševljenje, ali ih snađe gdjekada i malodušje.

Volja se s nekom odvratnošću opire novome jarmu; zle navike, što su postale drugom nam prirodom, opiru se tvrdokorno, kad ih treba skučiti; pomisao na rad usavršavanja samog sebe, koji se tek poslije smrti svršava, djeluje porazno i naopako; spoznaja, da sam ništa, da sâm ne mogu ništa, raste sve jače i jače i stavlja na put savršenstva gotovo nepremostivu zapreku malodušja.

Pomisao na prije učinjene odluke, koje u nestalnosti volje nijesu ostvarene, boji se da čini nove; možda mi se primjeri o nekim dušama, koje su započele vedra jutra a dokončale večer života strašnom

olujom, zasjekli u pamet kao stroga prietnja... A onda... duboka, nedokučiva tajna milosti preodređenja... nemiri i različne dvojbe o zvanju... Ne boj se ništa, neizkusna, uboga dušo! Čuj svetu rieč misnikovu: »Tielo Gospodina našega Isusa Krista neka čuva dušu tvoju!« Kad te Isus čuva, zacielo ćeš se spasiti.

Eto već godine i godine služiš Gospodu; a potežkoće se nijesu umanjile, dapače pričinja ti se, što dalje ideš, da se umnožavaju.

Savršenstvo, za kojim težiš, širi samo utoliko svoje obzorje, ukoliko se primičeš vrhuncu; strasti donose svaki dan novih zapreka, a kreposti ti zadaju novih potežkoća. Nastojanje oko oplemenjivanja duše zahtieva neprestani rad i borbu; jedan samo dan bezposlice dostatan je, da potamni ljepotu; potraje li ta bezposlica i dulje, duša će biti tada sve više i više iznagrđena. Istina, duhovni napredak povećava energiju volje, ali baš ova energija oslabi, ako se iztroši u neprestanu novu i žestoku borbu, koja tek dovodi do svetosti.

Na časove obuzme te čuvstvo malodušja, kad pomišljaš, da je smrt još daleko — da je put borbe još velik. Gubiš

tada svaku nadu, da ćeš ikada stići onamo, kamo te Bog tvoj zove i gdje te On čeka.

Dušo siromašna! dušo napastovana! Utisni si živo u pamet, kad ideš na svetu pričest, one svete rieči: »Neka čuva dušu tvoju!« Ako li živom vjerom vjeruješ u Isusa, da je On čuvar tvoj, nestat će sva bojazan duše tvoje.

Kad bi bio tako bogat milostima, da si već postigao stupanj savršenstva koji ti je Bog odredio, moraš ipak otvoreno reći: potežkoće su se povećale, umjesto umanjile. Kojekakove misli obaraju se na dušu tvoju kao kakav orkan, da te posve unište. I ti počinješ tada razmišljati i dvojiti, da li te Bog još ljubi... Duh ti tada potamni, a srdce otvrdne... Dozivaš si u pamet griehe, koje si već često okajao, pred više godina izpovjedio i za nje zadovoljio... Volja se ima boriti protiv raznih potežkoća; dvojbe i spočitavanja izmjenjuju se u duši i nastoje, da omraze molitvu, da oduzmu utjehu svete pričesti, da svako dobro djelo zaodjenu tugom i mrzovoljom. Potamnilo je razumievanje božanskih stvari, slomljen je plemeniti zanos za kreposti i srdce ne kuca više prožeto veselom ljubavlju k Bogu, ono je

kao ukočeno; moglo bi se reći da je mrtvo.

Tišina vlada u tebi i oko tebe. Nigdje nitko ni slovca... tu tjeskobnu šutnju prekida jedan glas... Svećenik je to... On možebiti ne sluti, kakovo je stanje duše tvoje, a ipak veli i tebi: »Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam«. Ti držiš, da si ostavljen, izgubljen, o ne boj se ništa: Isus te čuva, ti ne ćeš propasti.

Uboga dušo! Stajao Isus vazda uza te, stanovao u srdcu tvome, da te čuva, da te štiti i da te spasi!

Neka te čuva u času, kad strasti hoće da zbace s tebe jaram tvoje budnosti i da te povuku u griehe, koje mrziš i kojih se toliko bojiš. Neka te čuva, kad vijor nevolja i tuga zavija u tišini tvojega srdca i srtaš u pogibao, da te slomi bies srčbe i neuztrpljivosti. Neka te čuva, kad te lienost pod izlikom umora nuka na odmor, a ne traži toga ni ljubav ni potreba. Neka te čuva, kad prosto pogled na pogriešku bližnjega uzbudi u tebi zao sud, ili kada osjećaš čuvstvo odvratnosti spram bližnjega, koji prije zaslužuje samilost no priekor. Neka te čuva, kad ti oholost šapuće misli taštog samoljublja za ono malo

dobra, što u životu činiš; kada te rieči taštine zavedu, da o sebi govoriš, a pri tom dobra djela bližnjega prešućuješ; i onda, kada ti se srdce raztuži, akoli drugi imadu veći uspjeh, veće priznanje negoli ti. Neka te čuva, kada paneš žrtvom nekih strasti, za koje si držao, nakon višegodišnjeg čistog i neporočnog života, da ih je već nestalo iz srdca, a onamo one još i sad izjedaju tvoj cviet, što si ga ogradio i branio trnjem pokorničkih djela; neka te čuva u času nenadanih napadaja neprijatelja čistoće, e da cvate u tebi svaka krepost i ljiljan čistoće.

Neka te čuva, kad ti se duh gubi u taštim mislima, kad ti mašta odviše prianja uz zemaljske stvari, kada ti srdce traži utjehu ljudsku, a čuvstvo vreba sa zamamljivim podsmjehom.

Spasitelj tvoj neka uniđe u tvoje srdce, kao u najjaču, najsigurniju tvrđavicu Svojega kraljevstva: On te neka čuva. On neka se za te bori. On neka obori sve tvoje neprijatelje, On neka ti osvoji krunu nebesku!

27. ZA ONU DUŠU...

Dobri moj Bože, jadam Ti jade svoje! Mnoge si već duše vidio gdje kleče do

nogu Tvojih, koje Ti u jecaju tuže boli svoje i vape za milosrđem. Baci i sada mili pogled Svoj na sirotno stvorenje, koje u ovom času kleči pred Tobom... nesretnijeg jedva si ikad vidio! Godine i godine snosim mučeničtvo... ali sada više ne mogu.

Ne molim se za se... ja sam sav Tvoj i nadam se do vieka biti... ali, molim Te, zaklinjem Te za onu dušu... ah, Ti znadeš dobro...

Nesretnica! Nekoć je bila tako dobra, tako poslušna — pobožna... Jutro njenog života bilo joj tako vedro, očekivalo se od nje mnogo... ali doskora je zapala u tamnu noć... punu biede i nevolje!

Odgojena u vjeri Tvojoj, o koliko puta razveselila te nevinošću i čistoćom srdca svojega! Kako li često pojavila se ovdje pred oltarom Tvojim kao anđeo nebeski! A tada?... Jednog dana... dođe sotona!... I Ti si vidio, kako se šuljao u njenu blizinu... kako joj je strgao bielo ruho nevinosti!...

A sada... hoda grješnim putem... Ne sluša me, više mi ne vjeruje; ona je niema glasu ljubavi i vjere; možda se tek izruguje mojem bolu.

Padam ovdje u prah i od silnog bola ne mogu Ti moju biedu izreći, i u taj čas ona sigurno hoda lakim korakom onuda, gdje se ubire drač grieha... po obroncima opačina... po strminama pakla... Dok ja ovdje čeznem za blagim i samilostnim pogledom Tvog milosrđa, valja se ona sigurno u kaljuži opačina... prodaje u bezcjenje poštenje svoje... a đavao joj se izrugiva sotonskim smiehom... Dok se ja ovdje Tebi u živoj vjeri klanjam, Tebe srdačno ljubim, obezčašćuje ona jadnica srdce svoje klanjajući se jadnome kumiru. A kako dugo će to još tako?... O Isuse moj, kako dugo?...

Nekoć smo stanovale zajedno pod jednim krovom... sjedjele za istim stolom.. zvale se istim imenom... prožete istim kršćanskim ufanjem... Sada pak ne klečimo više pred istim oltarom... ja sam ovdje pred Tobom... sama samcata s mojim suzama... ona se udaljila... daleko od Tebe... daleko od mene!...

A što će tek u budućnosti biti od nje? O Isuse, koji sve znaš, reci mi, što će od nje biti? Zar će si i dalje trovati srdce otrovom grieha? da ga sve dalje izjeda? Zar će umrieti žalostnom smrću bezbožnika? doći u pakao?... O veliki Bože,

ova me sumnja napunja užasom... ne da mi mira ni pokoja.

Zar da pobožnost prijašnjih godina nije ostavila nikakav korien u onoj duši, iz koje bi još mogao niknuti krasan cvietak pokore? Zar da tolike molitve, tolike pričesti ne donesu nikaki plod? Zar se uzalud nadam? Zar će se ona tvrdokorno braniti protiv Tebe, pa možda da se ni u času smrti ne će obratiti? Zar da na koncu života onim istim rukama, kojima te je na križ razapinjala, odbije i svete sakramente?... možda da se ne će ni da ispovjedi? Zar joj u času smrti više ne ćeš htjeti biti Bogom njenoga krštenja? Zar ćemo ostati razstavljeni za cielu vječnost?... daleko jedan od drugog?... Ja možda tamo gore, gdje ću Tebe hvaliti i častiti, a ona... možda među prokletima, gdje... O Isuse srdce mi se lomi od bola; duša mi krvari. Budi joj milostiv! Imaj sućut s njome!

O, kada bih bio svetac Božji, da Tvoje Presveto Srdce žarkom i pobožnom molitvom sklonem, te da Te time mogu kao prisiliti, da mi udieliš onu milost... ah, ta ti znaš sam koju... Reci mi, što bi moglo ganuti dobrotu Tvoju božansku? Kako, na koji način najlaglje? Došao bih

pred Tebe, e da tako laglje i sigurnije sklonim ljubav Tvoju.

Kako bih rado dao za spas one duše čavlima probosti ruke i noge, okruniti čelo trnovom krunom, nositi na leđima križ i srdce probosti, neka bi bila duša moja žalostna do smrti, samo da što sigurnije, kao živa slika Tvojih boli, zaslužim onoj biednoj duši milosrđe Tvoje.

Umjesto toga, ćutim, da sam nažalost ništa, da ne zaslužujem ništa.

Ali vidi, moj Spasitelju, ranom zorom današnjega dana svratio si se u srdce moje, sada stanuješ u njemu ... ne živim više ja, ne, Ti sam si, koji živiš u meni. Tvoje suze napunjuju sada oči moje, Tvoji uzdisaji pune usta moja, Tvoje brige srdce moje, kalež je krvi Tvoje u mojim rukama. Pogledaj me, moj dobri Isuse, i čuj me! Na taj način htio bih, da Tvoja vlastita molitva euharistijske ljubavi prodre u srdce Tvoje, da tako nađem milosrđe, što više, da Te prisilim, da se smiluješ onoj bezsmrtnoj, a jadnoj duši. Iz ljubavi spram Sebe budi milostiv onoj siromašnoj ovčici, koja je zabludila.

Dobri Isuse, ti običavaš svoje milosrđe izlievati najobilnije ondje, gdje vlada nepravednost. Pa zar ćeš ostati strog samo onoj duši... te je nemilosrdno odbiti?

Nastojiš već više stoljeća, da i najokorjelije srdce obratiš, pa zar ćeš mi ukrasti tu radost, da s Tobom slavim pobjedu Tvoje milosti nad tvrdokornom voljom?

Onu si dušu Ti stvorio; nijesi je prezreo, već si radi nje uzeo na Se i čovječju narav; radi nje dao si Se na križ razapeti; uviek si je ljubio, a ljubiš je i sada sve do ovog časa. O dobri moj Spasitelju, molim Te, prosvietli joj pamet, — umekšaj joj okorjelo srdce... grizodušjem probudi joj savjest, rani je i pohodi težkom nesrećom i sudbinom, koje često puta izvrstno djeluju... Sve to Tebe malo stoji, predobri moj Spasitelju.

Konačno molim Te ipak samo ovo: Ti sam možeš da doživiš veliku utjehu, neka presveta krv Tvoja nije uzalud protekla. Tvoj sakramenat ljubavi neka ima jednu dušu više, koja će mu se klanjati i veličati Ga do vieka.

Možda je to previše? Zar odviše tražim? Učini dakle čudo, moj Spasitelju; tada će ona duša mirna i sretna vratiti se opet ovamo, da se pred Tobom ponizuje i da Ti se smjerno klanja. Ona će doći da

Ti zapovjeda u zanosu svetoga veselja: »Te Deum«, te da na žarkom ognju ljubavi spali prošaste griehe svoje; doći će, da se u pobožnoj molitvi pomlađuje Tvojom ljepotom i kiti svetošću Tvojom.

Ali zar bi bilo moguće, da se upravo ovdje pred oltarom Tvojim razprši sve ufanje moje? Je li moguće, da mi Presveto Srdce Tvoje ne odgovori? O Isuse, to nijesam nikad vjerovao, ne vjerujem ni sada, pa ne ću nikad vjerovati.

Ne susreću li se oba naša srdca u svetoj pričesti upravo zato, da se razveseljujemo međusobnim darovima? Da, u ovom trenutku dajem Ti ono, što imam najljepše i najbolje: poklanjam Ti najsrdačniju svoju ljubav, moje neograničeno pouzdanje. A ti? . . . Reci mi, što Ti uzvraćaš meni? . . . Ništa Te drugo ne molim, nego li daj mi dušu onu . . . ta Ti si ih već na milijune i milijune spasao . . .

U mojem neizrecivom bolu došao sam ovamo, da nađem u Tebi pomoć i utjehu. Zar da odem nesretniji nego li sam došao?

O moj Isuse, kada će kucnuti čas milosrđa Tvojega?

Ja sam ovdje, čekam . . . Srdce moje hoće da pukne od bola . . . glas mi se guši . . . molitva se moja prekida od jecanja . . .

28. OSTANI OVDJE!

Isus govori:

Kako to? . . . Jedva si u crkvu došao, a već smišljaš, kako ćeš izaći . . . Nekoć ti je bio užitak ostati kod Mene, a sada ti je postalo dosadno . . . Kako to? . . . Odkuda ova promjena? . . . Nijesam li više tvoj Bog? . . . Ili, zar ti nije više milo kod mene? . . . Bojiš li se? Što se zapravo s tobom dogodilo, da si tako jako uzrujan?

Kad sam ti dušu napunjao sladkom utjehom, prošao ti je sat klanjanja kao čas. Ti si se molio . . . molio . . . o kojom si gorljivošću molio! A sada kada ti pružam nešto od gorkoga kaleža svojega, nešto od zapuštenosti svoje, ćutiš u sebi neku odvratnost spram Mene, ostaješ ovdje niem, tvrd poput tvrda kamena.

Zar su to možda tvoje odluke, što si ih učinio? za koje si nekoć molio blagoslov moj? . . . Koliko puta i kako često si me prije uvjeravao, da sam ja jedina tvoja ljubav, jedina utjeha, tvoj jedini, tvoje sve. Čini mi se, da je tvoje srdce veoma zaboravno. Nijesi li možda našao koje drugo stvorenje, koje je u tvojem srdcu moje mjesto zauzelo? . . . Zar je moguće, da si našao nešto boljeg od mene? . . . Za-

što dakle, koji je uzrok tome, da hoćeš već otići?

Zar se ne stidiš, što ti je dugočasno preda mnom? Zar mi nemaš a ma baš ništa reći?... Pripoviedaj mi nešto od onoga, što drugima neprestano pripoviedaš! Čuj: žrtvuj nešto malo ljubavi, pa mi onda mirno pričaj sve, jedno za drugim... Pričaj mi o neugodnostima, koje su te snašle... o brigama, koje te tište... o planovima, koje spremaš... o potežkoćama, koje te čekaju... možda se bojiš sastati s osobama, koje ti nijesu naklone... ili bojiš li se, da te ne snađe nesreća... da doživiš razočaranje?... da te snađu gorka izkustva ?... Ukratko, čuj: pričaj mi sve i sva !

Gdjekada si tu i tamo zaista čudan. Kada se mora srdce tvoje boriti s raztresenošću, kloneš duhom i naprosto bježiš. A zar ne znaš, da se i sama raztresenost može pretvoriti u prekrasnu molitvu?... Ah, da se samo malo trudiš, lako bi to vidio.

Možda si raztresen zbog tvojih svagdanjih poslova?... zbog tvojih zvaničnih dužnosti?... smetaju te u molitvi?... Dobro, a zašto mi sve to odmah ne pripoviedaš?... zašto mi ne povjeravaš cielu stvar? Skupi sve to zajedno, donesi ih i položi mi ih do nogu. Pogledaj, čuj, blagoslov moj pratit će ti svaki tvoj korak i svemu tvojemu radu i trudu podielit ću uspjeh i napredak.

Jesi li raztresen zbog bilo koje radosti, koju želiš ili joj se nadaš?... Pravo, ali zašto mi ne kazuješ o željama srdca svoga?... zašto mi ne odkriješ ono, što želiš?... Tko zna, ne ću li ti moći samo ja pružiti onu sreću... tko zna, ne ću li ja jedini moći učiniti tu sreću trajnom i savršenom?

Možda si raztresen, jer te što uvriedilo i razžalostilo?... zašto mi to odmah ne kazuješ?... Govori mi samo o svojoj srčbi, o svojoj ljutitosti, zlovolji, o svetim mislima... zašto mi ne kazuješ, kako je uzrujana tvoja duša, kako je srdce napunjeno gorčinom?... Zar misliš, da mi nije moguće da uzpostavim mir u duši tvojoj, da ti sladošću zalijem rane tvoje? Budi stoga hrabra, djetinja dušo, zabavljaj se sa mnom o svemu, i na taj ćeš način svoju raztresenost pretvoriti u prekrasnu molitvu.

Često se puta tužiš, kako za tebe nema baš nitko na zemlji liepe rieči... Ti si

žalostan, jer se nitko ne zanima... za tebe... Uboga dušo! Gledaj, ja sam tvoj krivac! ja sam te sam stavio u ovu žalostnu pustoš; ja sam te okružio tom osamljenošću i tišinom!... Zar nijesi to još nikada opazio?... nikada pravo shvatio?... Time ne želim drugo da postignem, nego da te primoram ostati kod mene... hoću, da budeš posve moj; nitko ne smije imati prava na te. Zatvaram svima usta, jer hoću da samo ja govorim s tobom. O da znaš, koliko ti toga imam reći! Ali ako se brzo udaljiš, kako ćeš me onda uobće i čuti? U vrevi se svieta gubi glas moj... jer glas je moj blag, on je tih kao kucaj tvojega srdca... hoćeš li ga čuti, — čut ćeš ga samo u tišini i samoći.

Ti misliš, da se razgovor sa mnom sastoji u tome, da samo ti govoriš!... Ne, ne, ne ide to tako, želim i ja koju da kažem;... imam ti savjetovati mnogo, da te prekorim, da te utješim; ako nemaš vremena, da me slušaš, ako izlaziš ubrzo napolje, kako će onda ostati i to u duši tvojoj?

Ostani dakle tu!... Samo šuti... ja ću već sam govoriti... ali moje riječi neka ne prolaze kao dah vjetra; neka ostanu utisnute u duši tvojoj kao biljeg ljubavi moje. Ostani stoga ovdje, izkusit ćeš, da ima još netko, koji te ljubi, koji te razumije, koji želi s tobom da govori, koji je sav tvoj?

Čuj, toliko imade ljudi, koji uobće ne znadu, što bi i kako sa mnom počeli. A ipak sam ih obsipao tolikim dobročinstvima. Kako sam ih nebrojeno puta utješio! ... No čini mi se: na dobročinstva zaboravljaju, a za utjehe otvrdnulo im srdce. Kako je užasna ta nezahvalnost! Sramota je to i ljaga čovječjeg srdca! I taj žalostni prizor moram neprestano da gledam. Ah, da znadeš, kako mi se ta pojava gadi!...

Barem ti ostani časak ovdje kod mene; reci mi barem ti, da me ljubiš; da nisi zaboravio na suze, što si ih nekoć prolievao do nogu mojih, te da se sjećaš nebrojenih utjeha, kojima sam obradovao srdce tvoje. Reci mi, da bi te vihor boli, koji te okružuje, davno već bio bacio u ponor očajanja, da nije bilo milosti moje; jest, milostivoj ruci mojoj imaš zahvaliti, što ti život nije postao nesnosan... Ne možeš ni pomisliti, kako mi je mila i draga ona duša, koja se sa zahvalnošću spominje mojih dobročinstava.

O da ti znaš, što li ja sve ne moram vidjeti i čuti iz mog Svetohraništa! Griesi ... i samo griesi ... pogrde i opet pogrde ... izbliza i izdaleka ... sve to pada na lice moje. A ja moram sve gledati ... sve podnositi ... sve to pada na srdce moje kao tuča nesmiljena. Ali, molim te, zašto tako brzo odlaziš, ostani još časak kod mene.

Reci mi, čemu ta hitnja? Zašto bježiš tako brzo? Zar ne vidiš, kako upravo dolazi neka suhoparnost od tvoje hitnje? Ti se meni tužiš, tužiš se i svome izpovjedniku, ma svima, koji te samo hoće da slušaju, kako ne nalaziš više u pobožnosti svojoj nikakve sladosti ni utjehe. Pogledaj, ta ti uobće nemaš ni vremena, ni strpljivosti, da boraviš časkom kod mene ... kod mene ... na izvoru svake sladke utjehe. Ti se tužiš, da si hladan, a ne ćeš ostati ni pola sata ovdje kraj ognja, da se ugriješ na žarkom plamenu ljubavi moje.

Zato ne odilazi tako brzo ... ostani kod mene ... moli ... razmišljaj ... izpituj savjest svoju ... Pa ako li ništa drugo ne razumiješ, ostani samo i slušaj, što ću ti ja reći. Gledaj na Svetohranište, divi se, kako sja hostija pred tobom u bjelini svojoj i trsi se, da kroz ovaj bieli veo, koji me sakriva oku tvojemu, nešto razabereš,

i odkrit ćeš barem nešto, sigurno ćeš razabrati makar rieč.

Ti znaš dobro, da sam te stvorio i odkupio, da možeš ostati za sve vieke kraj mene. Uživaj dakle ovdje malen dielak nebeske slave, okusi neznatan tračak buduće tvoje rajske sreće. Poslušaj me, kršćanska dušo, ... ne idi odavle ... budi dobra i ostani još neko vrieme!

29. NAGRADA.

Kako je ipak Spasitelj dobar! On jedva može dočekati čas, u kome će te nagraditi za svako dobro djelo tvoje, koje učiniš Njemu za ljubav. Punim bi pravom mogao tražiti i zahtievati od tebe doživotnu službu, a da ti u to ime ništa ne obećaje, do li nagradu iza smrti. Ali videći Isus, kako se za Nj danomice žrtvuješ i trudiš, ne bi mogao Srdcu Svojem odoljeti; zato te danomice nagrađuje i to uzvišenom nagradom; tek nebesa sama mogla bi je nadilaziti.

Vidiš li ovdje ovu hostiju? Nije ona samo tvoja pobuda, tvoja pomoć, tvoj život, već je i tvoja nagrada.

Ovdje je isti onaj Bog, koji je obećao Abrahamu samoga sebe za nagradu onoga, što je On od njega tražio.

Ono malo ljubavi, što je izkazuješ Spasitelju svaki dan, promatra On u svojoj dobroti kao primljeno dobročinstvo. Srdce je Njegovo tako ganuto ljubavlju tvojom, da odmah smišlja, kako bi ti najlaglje mogao izkazati Svoju zahvalnost.

Između tisuće sredstava i puteva, koja su Mu na izbor pripravna, bira On ponajljepše... daje ti Sebe samoga...

Čuj! istina On bi ti mogao dati sunce za priestolje; rumenilo jutarnje zore za plašt; boje dugine za odjeću; diadem zvjezdica za krunu; mogao bi ti dati četu ponajljepših anđela da ti bude podložna; svoju svemoć pružiti ti za žezlo; melodije nebeske dati ti za glas: sva ova čudesa Njegove Svemožnosti mogla bi doduše zadovoljiti nesavršenost tvojih želja, ali nikada i nikada ne bi bila kadra da zadovolje Njegovu zahvalnost. Da, ti ne slutiš veličinu nagrade, koju ti želi On dati; On ide dalje, daleko nad sve granice tvojih želja... On ti daje Presvetu Euharistiju.

On je tako veseo i sretan radi tvoje najneznatnije ljubavi, da te odmah preobrazuje u priesto Svojega Veličanstva. On te Svojom dragocjenom krvlju pere; odieva te milošću Svojom; On te kruni zaslugama Svojima; pruža ti samog Sebe

na razpolaganje i želi da bude tvoja svojina! Pa kada bi imao još išta većega od Samoga Sebe ni časka ne bi časio, da ti i to daruje!... A zašto sve to?...

Zato, jer si Mu jedan jedini dan nešto vjerno služio... A sjutra treba da Mu opet iznova započneš vjerno služiti, tada ćeš i opet dobiti od Njega nagradu euharistijsku.

Shvaćaš li sada, što za te znači ova tako malena i tako neznatna čestica, što je primaš u svetoj pričesti?

Gledam, kako se danomice trudiš, da vjerno izpuniš svoje dužnosti, da si stečeš kreposti, da podnosiš dnevne križeve... a da li misliš kod toga, što zapravo činiš?... Nijesi li još nikad došao na tu pomisao, kako si time od sata do sata, da od časa do časa dnevno zaslužuješ svoju nagradu i da je Spasitelj ganut tvojom revnošću i marom i da dragost Njegova ne miruje?... On ti dolazi kod svake dobre misli, kod svakoga pobožnog osjećaja, kod svake vježbe u kreposti primakne se korak bliže... a sjutra rano, kad je već kod tebe, reći će ti smjesta: hvala, diete moje, hvala na svemu, što si učinio za mene... evo, ovo ti je tvoja nagrada, primi me i budi sav moj!...

Srdcu, koje doista ljubi, ne treba mnogo da se napuni najtoplijom zahvalnošću, da zakuca skrajnim veledušjem. Isus te ljubi prekomjerno! Možeš li dokučiti, kolikom radošću i oduševljenjem dolazi On k tebi i svraća se u srdce tvoje, a sve to zato, da ti dokaže, kako su Mu mili bili svi znaci tvoje pobožnosti i revnosti. Poslije svete pričesti zahvaljuješ se pobožno i srdačno Spasitelju, kako već možeš... a u tom času upravo je sveta pričest božanska zahvala Isusova, koju On prinosi za kukavnu, sirotnu dobrotu tvoju.

Kako? Isus da bude meni zahvalan?... Zar je to moguće? I ti još možeš da sumnjaš o tome nakon toga, što ti je dao taku nagradu?

Preslaba je tvoja vjera; upravo zato postaješ odmah malodušan i brzo prosuđuješ, da su ljudi, što se nalaze u okolini tvojoj, sliepi... nitko ti ne priznaje dobro, što ga učiniš... nitko ti ne zahvaljuje ni najneznatnijom hvalom prijazne rieči?... To te žalosti, i gotov si da osudiš druge zbog nezahvalnosti.

Sirotna, zaslieplјena dušo! Sama si sliepa i ne vidiš, što se pred tobom zbiva u prostoru četiriju stiena tabernakula... Isus je tu... pazi! On sakuplja božanskom

pomnjom svaki cvietak, što procvate u bašči duše tvoje;... On broji sve zasluge tvoje i pripravlja ti zato nagradu u času svete pričesti.

Upamti dobro: što su stvorenja škrtija svojom odanošću, to darežljiviji bit će Isus Svojom nagradom. Na zemlji možda ne primaš ni jednog slovca priznanja... s tim bolje... tada ti dolazi sva nagrada iz ciborija; odanle hiti tebi ususret vječna rieč Božja... Rieč, koja je tielom postala! Zato ne vriedi više, nego li sve drugo... više vriedi no sve rieči zahvale ljudske?..

Pazi dobro, nemoj nikada puninu euharistijske nagrade zamieniti taštom željom zemaljske zahvale. Čuj! budeš li od ljudi tražio i dobio zahvalu i priznanje za svoje kreposti, tad ti može Isus punim pravom reći u času svete pričesti: »Što još očekuješ ovdje od Mene? Primio si već nagradu svoju«. Mnoge duše primaju svetu pričest bez revnosti i djelovanja, a to samo zato, što donose sa sobom svoje zadovoljeno samoljublje.

Nađe se gdjekada i među pobožnim katolicima gdjekoja čudnovata duša: mnoge naime duše, kad se radi o gospodinu Bogu, obično se posluže zarđalom tezuljom, koja — razumije se — ne pokazuje

točno. Ovakovim je ljudima sveta pričest tek na drugom mjestu; stanovite druge milosti podređenog značenja čine kod njih prevagu. Da ozdrave u bolesti... da ne budu napastovana od zloga i opakog svieta i od đavla... da uživaju ćutilnu radost... da ih nitko ne smeta u pobožnosti;... da sačuvaju sabranost u molitvi... da im uspiju nakanjena njihova djela;... za ovakove i slične stvari iztroše svoje najbolje moći duševne; pa ne budu li uslišane u svojim željama, podpuno su razočarane, izgube ljubav za svetu pričest i konačno dođu do uvjerenja, da je napokon svejedno, da li primaju svetu pričest ili ne...

Zar ti Spasitelj ne vriedi više, nego sve ostale zamišljene milosti? Pa ako tjeskobe snađu dušu i tielo, što ti sve to može naškoditi, kad Spasitelj načini od tvojega tiela i duše tvoje tabernakul Svoje ljubavi?... Da, kada znadeš, da Spasitelj mjeri nagradu samoga Sebe prema težini odanošću snašanih boli, pa zar tu nije bolje doći k svetoj pričesti sa srdcem, u kojem su podignuti svakojaki križevi? A zar nebeski Kruh nije kadar, da stiša težnju srdca našega za radostima koje

istina mogu biti dobre, ali ipak vazda ostaju zemaljske, prolazne?

Dušo kršćanska! uredi konačno temeljito želje srdca svoga i odvažno probudi opet svoju dobru volju. Odluči ozbiljno, da ne ćeš nikada više težiti ni za kojom drugom nagradom, doli za Isusom u sakramentu ljubavi. Rieči priznanja, pohvale sjetilne i utjehe prepusti djeci ovoga svieta, onakovoj, koja čeznu za vremenitom utjehom; cilj svakog tvojeg dobrog djela mora biti nešto više; Isus neka ti bude središtem svega tvog mišljenja i nastojanja; upravi samo na Nj sve štogod izčekuješ. Gorčine, prigovori, zapuštenost, nezahvalnost, nemaju za tebe tako dugo nikakvog značenja, dok te ne odaleče od svete pričesti. Naprotiv svaki su put od velike vriednosti, ako ti srdce oslobode od ma koje zemaljske ljubavi i privrženosti te ga zato ogorče mirhom trpljenja. Na taj način utiru ti put, da što brže i svetije dođeš do Isusa!

30. FIAT: NEKA BUDE!

Gustom tamom vrta getsemanskog povlači se nujno i niemo bliedi sjaj mjesečev i pada na smrtno izmučeni obraz

Isusov... On je vidio kalež muka Svojih... ipak, strpljivo i odano Ga noseći vapi: »Fiat« — budi volja Tvoja!

Sada — pada titravi slabi tračak svjetiljke na Svetohranište... Isus izlazi... bliedi, drhtavi traci svjetiljke osvjetljuju bielu priliku kruha... i On opet vidi gorki kalež, što ga čeka!... i tiho... ah tiho opet ponavlja svoj ganutljivi: Fiat!

Onda Mu ga pružio otac nebeski... danas pružaju Mu ga ljudi... da, ja Mu ga pružam!

Tada je Isus stajao pred višim od Sebe, koji bijaše veći od Njega, s obzirom na Njegovu čovječju narav — a zato je Njegova podložnost i shvatljiva. Danas ima pred Sobom stvorove Svoje, kojima bi mogao punim pravom izkazati svu moć Svoju i prezir Svoj. Zato nam i ostaje velikom tajnom Njegova poniznost, strpljivost i ljubav Njegova, da On, koliko god Mu se pruža i ponovo pruža žuč i opet žuč, zna samo za mirnu i blagu rieč: »Fiat!«

Onda Mu je kucnuo čas smrti, u kojem se On svojevoljno predao u ruke neprijatelja svojih; danas — naprotiv — vrieme

je života, u kojem se On predaje ljubavi djece Svoje.

Tada je dopustio neka pravo trpi — a danas je na vrhuncu prava Svoga: da Ga ljubimo.

Tada mu je odanost diktirala Njegov: »Fiat!« — danas Mu ga nezahvalnost ljudska meće u usta. Pa ipak opetovano govori isti tihi i strpljivi: »Fiat!« — a uzdiže ga i govori upravo radi mene.

Da, poradi mene!... U svetoj se misi Isus žrtvuje za mene nebeskom Otcu. On Mu žrtvuje nepregledni lanac Svojih boli, koje je snašao od jaslica sve do smrti na križu; napose Mu se prikazuje i žrtvuje gorku smrt i muku Svoju. Sve boli i vapaji, muke i suze, strašno bičevanje i potoci krvi, trnje, čavli i križ, žuč i ocat, strah i smrt nižu se pred očima Otcu nebeskom; sve su to kano glasovi velebnoga koncerta, u kojem moli i vapi za milosrđe i oproštenje. Jaganjac se božji žrtvuje za mene, Isus umire za mene!

A ja?... ja stojim pred ovako potresnom dramom pospana srdca, mlake duše, raztresena duha... U tom času mislim prije na sve drugo nego li na Isusa! Ja razmišljam o mojem sićušnom trpljenju, neugodnostima, brigama i mukama;

razmišljam o nepravdi meni nanesenoj, a pri tom mi se srdce puni težnjom za osvetom. Dopuštam, da teče predragocjena krv Isusova iz svih rana, a i ne mislim pri tom, da je za mene prolivena, te da se njome poslužim za posvećenje duše moje i time si privriedim neizrecivo blago milosti od bezkrajnih zasluga Njegovih. U tom času i ne mislim, da se zahvalim Spasitelju, što je posljednju kap krvi presvete za me prolio... Odlazim iz crkve praznih ruku, prazna srdca... a Isus, koji je sasma nešto drugo očekivao od mene, spusti žalosno glavu Svoju i tihano uzdiše: »Fiat!«

A sveta pričest? Moj Bože, kako to žalostno izgleda!... Često sam puta duhom kojekuda raztresen, kada se molim. Dapače i moje vanjsko držanje pokazuje lienost i neveselost. Spasitelj bi mi rado dao mnoge kreposti... a ja, tako biedan kako jesam, ne znam ni da molim za njih,... a da nijesam primio ni najneznatniji dielak milosti... udaljujem se od Isusa; dakle i opet praznih ruku! Zaista! Isus bi mogao imati mnogo razloga, da se razgnjevi pravednim gnjevom na me, ali On se predaje mojoj mlitavosti i ravnodušnosti i opetuje bolno svoj: »Fiat!«

Idem u crkvu da molim. Isus se nada, da će iz moje pobožnosti crpsti kakvu utjehu. Siromašni Isus!... možda Mu nitko od prisutnih satove i satove ne posvećuje ni najmanji dokaz pažnje... a za naknadu svemu tome dođem i sam, te se nepristojno vladam spram Njega. Molim se, ali se ne borim protiv raztresenosti; molim se, ali dopuštam, da mi oči svukuda naokolo kruže, te nazočni lako zapaze, kako se dugočasim; molim se, a srdce moje spava; pjevam s drugima, ali bez čuvstva, — glasu manjka izraz ljubavi; križam se, klanjam se, no vjera nema tu učenika svog, jer su to samo mehaničke kretnje i ništa drugo. Moj pogled pane na Svetohranište, ali se zaustavi tek na vratašcima i ne prodire dublje... Kada bih imao dosta živu vjeru, tada bi odmah na prvi pogled upoznao Spasitelja; primjetio bih, kako me bolno i sažalno gleda, kao da želi izprositi od mene kakav darak — kratku i srdačnu molitvicu... vidio bih, kako svoj pogled pun odricanja podiže prema nebu... čuo bih, kako Njegove ustne šapuću: »Fiat!«

Spasitelj se obično služi osobitim govorom, koji ne dopire do ušiju, već ga samo srdce razumije. Blagi je to i pouz-

dani glas božanskog prijateljstva, koji me milo pozivlje, svetčano mi obećanje daje, sladku utjehu pruža, ali me i blago prekorava... A ja?... Ja ne marim zato i ne pazim na to.

Ovaj se glas jasno odzvanja u savjesti mojoj, kada mrmljam i prigovaram i kaže mi: Šuti! — Hoću li uzkratiti svom uvreditelju pozdrav, prijaznu rieč, tu me glas moli: Govori! Hodam li lieno, jesam li veoma udaljen od Svetohraništa, taj glas me pozivlje: Dođi k meni! — Hoću li bezrazložno ostati dulje u krevetu iz lienosti, opominje me: Ustani! — Jesam li pohlepan u jelu i pilu, zapovieda mi: Dosta je! — Podajem li se žalosti poradi povrieđenog mog samoljublja, dovikuje mi: Hrabro! — Prijanja li srdce moje odviše za stvorove, tada mi nalaže: Gledaj gore k nebu! — Pa dok mi tako Spasitelj govori pun mudrosti i ljubavi, nedostojno se hotimice odazivljem ovome glasu.

A On se nikada ne razljuti, ta On je već i onako privikao na zapostavljanje... On opetuje samo mirno i tiho svoj »Fiat!«

Nebeski je Otac Božanskom Spasitelju pružio samo jednoć gorki kalež... dok ja naprotiv činim to dnevno. Isus mi pruža svaki dan kalež krvi Svoje, a ja mu

dnevice uzvraćam zato kalež moje ravnodušnosti. On mi poklanja život, a ja obnavljam smrtnu stisku Njegovu. Težko Ga vrieđam, a On žalostno odgovara: Bože, budi volja Tvoja!

Kako je to moguće, da si to nijesam nikada spočitavao, nikad oćutio nemir? Sramota! Navika, da Isusa vrieđam i žalostim, posve mi je otupila savjest; postao sam spram Njega bezćutan i nemilosrdan.

O klanjanja vriedni moj Spasitelju! Tvojom milošću prosvietljen i potresen upoznao sam napokon ljepotu i veliku vriednost Tvojega »Fiat!«... Kako mi se sada sviđa!... kako ga sada ljubim!... Molim Te, pokloni mi ga, moj Isuse; pomno ću ga čuvati u ranama srdca moga — ah! moje biedno srdce krvari iz tolikih rana... —

Dobri Spasitelju, kadgod idem na svetu pričest, svaki put utisni na moj jezik Tvoj: »Fiat!«; odsada će on biti stalni pridjev svih mojih tužaljki. I kad uniđeš pod krov tiela mojega, tada posveti i ojačaj svaki kucaj srdca mojega Tvojim dirljivim: »Neka mi bude!« — tako da ja napokon razumijem izpunjavati klanjanja vriednu svetu volju Tvoju.

Ostani uviek kod mene, o Isuse, i govori Ti za mene! Traži li od mene dužnost i poslušnost osobitih žrtava, koje su mojim prirodnim nagnućima dosadne, poduči me tada Tvojim milim: »Fiat!«

Orose li se oči moje suzama poradi nevolja i briga, bolesti i nesreća, tada neka odjekne iz grudiju mojih pjesma mojega: »Fiat!« . . . i napokon, kad dođe smrt, da zatraži od mene posljednju i najtežu žrtvu mog života, tada, o dobri Spasitelju, uzdrmaj još jednoć srdce moje, otvori još jednoć moje ustne za onaj najposljednji i najsvetiji: »Fiat!« —

31. NOV ŽIVOT.

Biesni valovi vremena udarali su često o stienu života mojega, da me zahvate i progutaju; ali svaki put spasila me Tvoja milosrdna ruka, o moj Isuse! Nadvio si nada mnom ruku Svoju i umirio njihovo bjesnilo. Nebrojene si duše u tom času pozvao na Svoj sud . . . ali mene si poštedio; ja sam još ostao živ i zdrav uz tabernakul Tvoje ljubavi.

Među ovim dušama bijahu gdjekoje velike i svete duše ! Okruživale su Tvoju hostiju viencem najveće kreposti; njihove

žarke molitve napunjale su oltar Tvoj poput miomirisa tamjanova; u hramovima Tvojim razliegala se danju i noću pjesma njihove požrtvovnosti i nevinosti . . . . A ipak! Smrt ih je ugrabila nesmiljeno . . . A ja s mojim bezbrojnim griesima . . . ja sam još ovdje, ja se još uviek smijem osvježavati na Tvojem euharistijskom vrelu.

Pričinja mi se, kao da još vidim sve ove duše gdje kleče pred Tobom zadubljene u molitvu; vidim kako je pogled njihov upiljen u svetu Hostiju, pobožno im sklopljene ruke uzdignute k pokaznici i gledam stvorenja preobražena u anđele nebeske! Pa ipak, sladko ovo viđenje sada je samo san, ta njih je već nestalo s pozornice ovoga svieta . . . A ja sam još ovdje sa svima svojim slaboćama, mlakošću i ravnodušnošću. Zašto, da, zašto si me još ostavio na životu, o Isuse? ! . . .

Vanredna je to milost, kojoj je razlog sakriven u nedokučivoj dubini mudrosti Tvoje. Velika je to tajna dobrote Tvoje; ona odgađa čas pravednosti, da dade mjesta milosrđu. No možda je to i posljednje sredstvo, kojim Gospodin izkušava iskrenost mojih odluka, jakosti moje volje.

Pomisao na prošaste godine mog života žalosti me i ponizuje me!

U crkvi, gdje sam bio sretan boraveći kraj Tebe, mučila me — koje li sramote — dosada, i činila mi čas klanjanja težkim. Kako su me često zaokupljale svjetovne misli! Kako je samoljublje često izjedalo moje srdce! Stajao si preda mnom, o moj Spasitelju, očekivao si barem nešto ljubavi od mene... a ja?... što sam Ti dao?

Primio sam Te gotovo svaki dan u srdce svoje... Tvoje tielo davalo je slabome tielu svetu životnu jakost... Tvoja je krv kapala na moju studenu dušu, da je osvježi i okriepi. Tvoja mi je duša došla ususret, da posveti moju, a Tvoje božanstvo donielo mi je u srdce čitavo nebo! A ja? A ja?... Nijesam znao, kako da Te srdačno dočekam; da Ti zahvalim, kako dolikuje Tebi! Zašto?... ne znam ni sam zašto; samo znam, da sam postupao s Tobom bezćutno.

Ti si mi govorio k srdcu; obećao si mi blagoslov nebeski, kojim ćeš mi nagraditi sve one male žrtve, koie si tražio od mene... da nadvladam svoju narav... da se više odtrgnem od stvorova... da se dignem iz lienosti svoje... Ti si želio čišću nakanu u djelima mojim, u mislima mojim, malo više blagosti u mojim riečima, više dobrote u postupanju vanjskom, malo više uviđavnosti prema uvrediteljima. Ja sam dolazio samo zato, da crpim sladku utjehu Tvoju, a moje vladanje?!... za Tebe i za svojega bližnjega imao sam u sebi samo žuč i gorčinu.

Uzprkos svega toga Ti si me vazda snašao strpljivo i obzirno; pozivao si me uviek k Sebi, uviek si mi iznova sve praštao, što više, blagosivljao si me blagoslovom Svojim dnevice.

Spasitelju dobri, nezahvalnost moja nije Te mogla pobiediti; a hoće li moći Tvoja ljubav pobiediti mene?

Dosta mi je već, Isuse, mlakosti moje! Savjest mi mnogo predbacuje, što sam se na ovakav način približavao Svetohraništu i ovako neplemenito s Tobom postupao. Moja mi savjest ne da mira! Doista, skrajnje je već vrieme, da se trgnem oda sna i da započnem nov život. To je moja vruća želja, kao što i Tvoja volja, o moj Bože, a milost Tvoja može to izvesti u meni.

Da, ovdje pred Tvojim Svetohraništem, gdje su nebrojene duše crple jakost da se

posvete, odlučujem čvrsto i ja, da ću preostali dio moga života provoditi životom euharistijskim. Ti ćeš odsada biti glavna misao moje duše, pobuda svih djela mojih, svrha svega mojeg djelovanja. U svakom ću svojem težkom radu pomišljati da sam kod Tebe, u tišini i sabranosti kućice nazaretske. Tamo ću stajati Tebi na uslugu, dnevni ću svoj posao činiti u nazočnosti Tvojoj i moliti Te, da ga primiš i blagosloviš.

U času dopuštenog odmora neka su moje misli kod Tebe, kod svetohraništa Tvojega. Neka budu svi časovi mojeg odmora time posvećeni, da moje misli lete češće k Tebi, a Ti da milostivim okom pogledaš na me.

U nastojanju svojem da se popravim, ne ću tražiti druge svrhe, nego da omilim Tebi, radovat ću se, ako me ljudi zaborave, ako me kore, a Ti me sam nagradiš i pohvališ. Rado ću snositi svaku gorčinu, svako razočaranje, svaku bol u nadi, da će se time u srdcu mojem utirati put Tvojim utjehama. Svaka će mi žrtva biti sladka, svaki prigovor lak, svaka muka ugodna, ako mi samo ne oduzmu Tvoju milost, te me nikada ne spriečе onamo doći, da

s Tobom govorim da Te primim, da Te ljubim i od Tebe da živim.

U Tvoje Presveto Srdce, o Isuse, polažem sve svoje dobre odluke; molim Te! neka ih milost Tvoja oživotvori.

O sladki Odkupitelju, k Tebi dižem sirotne ruke svoje. Gledaj, sputane su težkim okovima; o kako su ranjave, izmučene od nošenja težkih okova! — Prinosim Ti moje biedno srdce; oslabljeno je dugim snom moje mlakosti — i radi toga sada trpi mnogo. — Šaljem Ti molitvu svoju, koja je opet postala usrdna i topla. — Evo ovdje imaš i moje pouzdanje, koje je nanovo oživjelo i osvježilo se pomišlju na milosrđe Tvoje. Ti si život! Naoružaj me svetom snagom kreposti, podaj mi nuždnu jakost u boju protiv grieha, sigurnost za pobjedu i slavu.

Pa ako li mi sviet stavi pred oči nove zamke, pokuša li da me zavede u prijašnje zablude, ovamo ću doći i bacit ću pogled svoj na vratašca Svetohraništa ili na biele prilike Tvoje ljubavi. Očima vjere divit ću se neprestanim žrtvama Tvojeg života u svetoj hostiji. Nadam se, da ćeš me u tom času poučiti, kako je liepo i uzvišeno i život svoj žrtvovati, samo da stečem krepost.

Moja slaboća, koja kuša da me u svakoj prilici nadvlada, zacielo će pokušati, da mi prikaže konačnu svetost i kreposti nedostiživima. Ne ću zato da gubim odvažnosti. Uvjeren, da sam po sebi ne mogu ništa, ali ubieđen o neizmjernoj moći krvi Tvoje pohitjet ću tada k svetim ranama Tvojim, da iz njih crpem nuždnu hrabrost, žar, polet, da stignem na Kalvariju ... na Tabor ... u nebo Tvoje ... Nadam se, da će me voditi Tvoja moćna i milosrdna ruka ovim težkim i strmovitim ali hvalevriednim putem, i dovesti me do vrhunca, gdje me čeka kruna vječne nagrade.

Bude li đavao nastojao, da opet probudi moje stare strasti, da njima služim njemu, te na taj način uništi u meni sve dobre odluke moje, tražit ću zaštitu u sakramentu ljubavi Tvoje, eda ga nadvladam i oborim. Nadam se, da ćeš dopustiti da pobjeda u srdcu Tvog siromašnog djeteta: poniznosti Tvoje duše, nevinosti Tvog srdca, požrtvovnost tiela Tvoga, sjaj božanstva Tvoga.

Ako bi me svladala mladodušnost, očaj, nepouzdanje radi ponovnog pada u grieh ili radi spominjanja na stare opačine, požurit ću se Tvojem Svetohraništu i tamo ću slati pred priestolje Tvog milosrđa tužbu pokajanja nad nesrećom mojom; pouzdano se nadam, da ćeš mi velедušno oprostiti moj pad i neznanje.

Božanski Spasitelju, u tom času nade i ljubavi sjećam se opet, kako su se premnoge duše Tvojom milošću posve obratile: iz gliba strasti, grieha, opačina i dovinule se najveće svetosti ... Zar da iskrena moja želja za novim životom samo za mene bude pusta varka? ! ...

32. JUČER.

Isus govori :

Prije no što pristupiš k svetomu stolu mojem, zaustavi se malo i promisli ...

Jučer si mi kod svete pričesti štošta obećao ... a zatim? ... Nijesi još pravo ni izašao iz Crkve, a već si gotovo zaboravio mene! Istina, težkih grieha nijesi počinio ... ali koliko lakih! Zar ih možeš izbrojiti? Ja sam te obasuo tolikim dokazima ljubavi, a kako si se ti spram mene ponio?

Malo samo izpitaj savjest svoju, i vidjet ćeš! Raztresenost je preotela mah u svakoj tvojoj molitvi; neko si se vrieme

borio protiv nje... ali to ne potraja dugo; — raztresenost je preotela mah tako, da nijesi bio kadar sabrano izmoliti ni jedan »Otče naš«. A onda... što ću da reknem o tvojem razmatranju?... što o duhovnom čitanju... Možeš li se još uobće sjećati, na što si mislio?... Glavom ti se vrzle kojekake druge stvari! Mislio si na svoje poslove, na svoje križeve... svoje brige i potežkoće; dakle na sve drugo, samo ne na mene! Da, mislio si više na ono, što ti je šaputalo tvoje samoljublje, a kako bi bio onda još dospio slušati moja nadahnuća? Uzalud sam nastojao, da iz mog Svetohraništa dopre moj glas do tvog uha... ti si se vladao spram mene kao da sam tuđinac.

Jučer sam se bio spustio na tvoj jezik da ga posvetim, pa da siđem u srdce tvoje. A ti... kako si se jučer služio jezikom svojim?... Izbroj, ako možeš, sve one rieči mrmljanja, taštine, nestrpljivosti, da i ne govorim o riečima nepotrebnim i neumjestnim! Ne bi li bilo bolje, da si umjesto toga izvinuo k meni koji uzdah, koju strjelovitu molitvicu? Kolika li taština i samodopadnost u izvršivanju tvojih zvaničnih dužnosti! Kojim zadovoljstvom pro-

matraš samoga sebe! Ne proizlazi zadovoljstvo tvoje iz toga, što bi mene slavio svojim djelima, ne, već si zadovoljan samo zato, što ti to laska i zadovoljava samoljublje tvoje. Svaka ti se pohvala čini zaslugom i uvjeren si, da si je zaslužio. I najmanjim priekorom ćutio si se težko povrieđen, kao da ti se učinila velika nepravda! Da li je tako ili ne?

Često sam te puta opomenuo, da se malo mrtviš, pridonesavši mi koju žrtvu; ali ti si — a da se nijesi baš ogriešio neumjerenošću — ipak nastojao zadovoljiti želju za jelom. Iza kako si jutros promatrao oltar, hostiju, posvetio si pogled svoj tolikim svetim euharistijskim ljepotama, da bi bio morao ćutiti odvratnost spram stanovitih nekih stvari... a ti si naprotiv dopustio očima da naokolo kruže... tražio si raztresenost i dapače... napast... mislio samo na to!

A kako si se jučer spram tvog bližnjeg ponio? Jesi li se brižno trudio, da ublažuješ žestinu svoje ćudi, eda s bližnjim u slozi i ljubavi živiš? Jesi li se odricao svoje volje, da se podložiš volji drugih? Jesi li ćutio kakvu odvratnost ili još više, jesi li tražio priliku da budeš ljubezan prema

onima, koji su te uvriedili? Jesi li ne samo strpljivo i šuteći već i s ljubavlju snosio pogrješke bližnjega? A što je s djelima milosrđa? Jesi li dielio milostinju iz vrhunaravnih razloga ili od sebeljublja? Nijesi li prikrio plaštem kršćanske ljubavi ono, što je u sebi bilo samo naravno nagnuće?... nijesi li pod izlikom da druge popraviš ili da ih na put pravde privedeš, gojio u srdcu osvetljive misli? Izvana se možda gradiš, da nijesi srdce priliepio o stvorove, a kad tamo pod plaštem ove liepe kreposti krila se u srdcu možda odvratnost prema bližnjemu? Nijesi li samo zato izbjegavao neka lica, što su ti tajno u duši bila mrzka? Jesi li strogi sud u riečima i djelima primjenjivao stvarima koje su doista bile vriedne ukora ili si oštro osuđivao lica, koja su ti bila mrzka i odvratna?

Eto vidiš! Jučerašnji dan raztužio je srdce moje... Izčekivao sam od tebe nešto sasvim drugo!?

Kada si jučer iza svete pričesti išao kući, pratio sam te svojim pogledom i svojim srdcem; nadao sam se, da će to biti jedan dan revnosti i dan, koji će me obradovati... a kad tamo?...

Promisli dobro, o dušo kršćanska! da ja milosti svoje ničim ne ograničujem, samo ako ima odziva s tvoje strane, ako si joj vjeran. Obvezao sam se, da ti po svetoj pričesti dadem dovoljno milosti i da se vineš do velike savršenosti; ali ako ostaješ uviek isti kao jučer, ne budeš li bolje odgovarao milosti, kako ćeš onda napredovati na putu u nebo? Nijesi još doduše, sustao, ali kako si težko ranjen i bolestan!... kako nèmoćan!... ah, pobuđuješ na samilost!

Kad budem sutra ujutro došao u srdce tvoje, moje će Srdce biti prožeto jednakom neizmjernom ljubavlju, kojom je nekoć gorjelo na Posljednjoj večeri. Duga navika, da se dajem tebi, nije ništa umanjila moć ljubavi moje. A zašto si se ti promienio? zašto nijesi više ono, što si bio prije?... Reci, kako to? Uzporedi jučerašnji dan sa danom prve svete pričesti. Koje li razlike?... Koje li opreke! Da si jučer umro, bi li bio kakovu utjehu crpio iz tvoje ujutro primljene svete pričesti?

Znaj, da naziv »pobožni«, kojim te ljudi nazivaju, ne zaslužuješ nikako. Svi, koji te vide češće kod mog stola, sudeći po vanjštini uvelike te štuju; možda te promatraju nekom zavišću i mole me —

i to si pamti dobro — da im udielim nešto od tvoje svetosti... O, kad bi vidjeli broj i odurnosti tvojih pogrješaka... ne bi ti više zavidjeli, što više, molili bi se sigurno za tvoje obraćenje.

Premda ostaju drugima dobro sakrivene sve tvoje svojevoljne nesavršenosti, meni su one očite. Ja sam onaj, koji vidim tvoju mlakost i pospanost, sve tvoje nevjernosti ja brojim jednu za drugom.

A sada?... zapravo što hoćeš ti tu? Hoćeš li zar danas ponoviti jučerašnji dan?... najprije se pričestiti, a nato započeti bičevati me svojim mislima... čuvstvima svjetovnim?

Da, zar ćeš opet reći, da me ljubiš, a odmah zatim djelima pokazati, da me ne ljubiš? Zar te nije stid, što si gotovo posljednji među pobožnim dušama?... Ne osjećaš li zbog toga nikakva pokajanja, grizodušja? Usuđuješ li se još pogledati na svetu hostiju? Reci, što si odlučio?

Nadam se, da konačno uviđaš, kakav si uistinu!

Tako? — Zato, što sam ti spočitnuo tvoju nevolju, gotovo si već odlučio, da se više ne pričešćuješ! To je dakle tvoja poniznost?... Držiš možda, da moram na sve šutjeti? da te pustim i dalje tako živjeti, a da te ljudski ne prodrmam, da te ne prekorim? Gledaj, kako si pun sebeljublja! Zar ne znaš, da je upravo jedan od najdivnijih učinaka svete pričesti taj, da čisti dušu od njezinih svakdanjih malih grieha? No što zapravo hoću postići time, šta ti odkrivam tvoje pogrješke?.. Ništa drugo ne ću nego prisiliti te, da ih bolje upoznaš... da se za njih što poniznije pokaješ, da zamoliš oproštenje i ozbiljno mi obećaš ubuduće se popraviti! Ali ako ne dođeš k svetom stolu mojem, kako bi sutra mogao biti bolji no što si bio danas?

Svladaj svoju oholost! U svojoj poniznosti priznaj, da si bolestna duša, koja iskreno želi ozdraviti, obećaj, da ćeš danas više i bolje paziti na se, nego li jučer. A tada?... Pouzdaj se, ne u svoju volju već jedino u milost moju! Nemoj drugim griesima pridodati još i taj, da ideš bez mene, jer sam te ponizio. Sjeti se, da su moji priekori samo siguran znak moje ljubavi. Ja te još uviek ljubim; čeznem za tobom; ostajem ovdje i zovem te. I kao što sebi pridržajem podpuno pravo, da te ponizim sve do u prah, jednako tako zauviek sebi pridržajem pravo, da te privinem na grudi svoje i opojim te žarom svoje ljubavi.

Dođi, samo dođi! O, da znaš, kolike sam ti ovdje pripravio milosti!

33. SPASITELJU U SUSRET.

Kako se usuđujem danas poći k Isusu?.. u takvom duševnom stanju?... Moj je duh uviek raztresen, a ubogo srdce moje puno je svakojakih zemaljskih sklonosti. Istina je, da sam skup nesavršenosti i nevolja i bieda. A ipak... ipak u tom metežu ostaje u meni nepokolebiva živa i jaka misao: na svetu pričest. Da, osjećam potrebu, da Te primim; moj Spasitelju, ja te moram ljubiti... drugačije ne ide!

Kakav bi mi bio dan, da ne primim sada svete pričesti? Predobro znam, kako bi mi bilo: tajnu neku prazninu, neku tugu, muku neku, neku potištenost, osjećao bih u srdcu svojem. Čini mi se, da bi moj anđeo čuvar zbog toga ostao žalostan, a ja se ne bih više usudio kao jučer radostno pogledati ni na nebo ni ni tabernakul ni na zlatnu pokaznicu — sa svetom hostijom. Držim dapače, da bih Tebe, o Isuse, Tebe najboljeg prijatelja uvriedio, a večeras kad bih Te posjetio, možda bi me kaznio, umjesto da mi udieliš Svoj običajni blagoslov.

Dobri Spasitelju, budi ipak nešto samo strpljiv sa mnom! Moram priznati, da bez svete pričesti ne bih mogao živjeti. Da, upravo je tako: svakako moram vidjeti, kako se Tvoj tabernakul jutrom otvara, kako se Ti spuštaš niza stepenice i kako mi u ruci svećenika dolaziš u susret, da zađeš u srdce moje — inače ne bih bio sretan. Nije li ova moja smjelost, o dobri Spasitelju, prevelika... no zapravo Ti si sam tome kriv, moj Spasitelju, jer si stavio u mene ovu čežnju.

Ti si me sam priučio čestoj svetoj pričesti; ona je postala dio mog duhovnog života; kako rekoh, bez svete pričesti ne mogu živjeti. Jedan dan bez svete pričesti za mene je kano dan bez sunca, bez kruha, bez počinka. Što ja mogu zato, kad si me sam naučio kušati svu slast Tvojega tiela i krvi, Tvoje duše i božanstva Tvojega? Jesam li ja kriv, što si me Ti naučio ovako kušati slasti svetaca na zemlji i anđela na nebu?

Ne čudi se dakle ni malo, ako te i danas opet molim, da siđeš u siromašne jaslice moje duše. Razumije se da, sam po sebi nijesam ništa i ne mogu ništa, ali ja ću prizvati Tvoju i moju majku, Presvetu Djevicu Mariju i molit ću je, neka Te

ona gleda i miluje... anđeli neka budu uz nju, neka Ti poju hvalu Tvoju.. Neka dođu pobožni pastiri i neka Ti prinose čedne darove svoje...

A ja?... Ja, na žalost, nemam ništa... ja osjećam svoje ništavilo... Zadovoljan sam, da Tebe imam! To mi je dosta, više ne tražim.

Reci mi, o Isuse moj! nemam li ja neko pravo na Tebe? zar ne smijem od Tebe ništa zahtievati?... Nema li stvorenje pravo posjedovati svojega Boga? Sin nema li pravo ići k otcu svojemu?... Gladan nema li pravo jesti kruh svoj?... a srdce nema li pravo ljubiti ono, što ga usrećuje? I kad primam svetu pričest, služim se samo svojim pravom? Ti si mi to sam kazao: »Uzmi i jedi; uzmi i pij!« Možeš li me dakle prekoriti, ako se odazivam Tvojemu pozivu i osvanem kod Tvojega stola?

Kako sam biedan i siromašan, pun nedostataka i pogrješaka, nedostojan da Te ma samo i promatram na oltaru Tvojemu; to si Ti već prije mene znao. Pa ipak si kraj svega tog ustanovio za mene presvetu Euharistiju! Da sam nesposoban dostojno Te primiti, i to si već odprije znao, znao si od vieka. Pa ipak od

mene zahtievaš, da dođem k Tebi, da Te primim.

Još više! Da svladaš u meni svako opiranje, Ti si mi tumačio svoje Otajstvo ljubavi već u najnježnijoj dobi djetinjstva i nalagao si mi pod kaznu. »Tko se ne pričešćuje, ne će imati života u sebi!«

Nakon svega toga zahtievam li onda odviše, što Te silim, da ostaviš tabernakul svoj i da dođeš u srdce moje? A onda i to!... zar si ustanovio klanjanja vriednu hostiju zato, da njome počastiš ograde od tamnice Svoje ljubavi i zlato od ciborija Svog? Ili pak zato, da posvetiš hram duše moje? Pa kad si Ti ustanovio ovaj čudesni sakramenat za mene a ne za tabernakul, nije li onda dosta, što Te on ima dan i noć, dok Te moje siromašno srdce ima tek nekoliko časova?

Dođi dakle, o moj Isuse, jer Tvoje božansko poniženje pripoznaje sveto pravo, što mi ga je milostivo podielila Tvoja bezkrajna dobrota!

Molim Te, nemoj se uvriediti, moj Isuse, ako sam spram Tebi tako slobodan. Ti znaš, da to nije stoga, jer Te ne štujem, već jer Te neizmjerno ljubim. Nijesam sposoban za velika djela, pače prije sam spreman da Te težko uvriedim; no ipak u

dubini srdca osjećam, da Te ljubim... da Te uviek ljubiti moram. Drago mi je, kad vidim, da Te drugi časte, a bude mi žao, kad vidim, da Te grješnici vriedaju. Želim, da Te sav sviet upozna, da Te ljubi, da Ti služi i da Ti se klanja. Kad god upanem u koju pogrješku, potišten i malodušan sam poslije toga — jer sam Tebe uvriedio. Učinim li koje krepostno djelo, zadovoljan sam — jer sam time Tebe proslavio. Srdcu mi godi boraviti kraj oltara, a kada sam daleko od njega, ćutim žalost.

Pa zar sve ovo nije ljubav? Ah, moj, Isuse, zar bi Ti bio zadovoljniji, kad bih ja veličao samo bezkrajno Tvoje Veličanstvo, a da pri tom zaboravljam Srdce Tvoje? da Te ljubim, da Ti se klanjam robskim strahom ili hladnom dušom jednog janzenista?

Ljubim Te dakle, moj Isuse, iz dna duše svoje, i jer Te ljubim, hoću da budeš vazda sa mnom, u meni sada i svagda. Da boravim ovdje u Tvojoj prisutnosti i da gledam, kako se svraćaš u duše mnogih — samo u moju ne — to bi bilo odviše za moje srdce; sada, kad Te poznajem, ne bih mogao toga podnieti! Znati i osjećati, da sam stvoren za Tebe, znati i

osjećati, da dolaziš na oltar jedino za moju dušu... a ipak ostati bez svete pričesti... to bi bila muka, koje ne bih mogao podnositi.

Dolazim dakle k Tebi, moj Isuse, bacam se u naručje Tvoje, da se sav izgubim u svetim i dubokim bezkrajnostima Srdca Tvojega; ali dolazim i zato, da Ti pribavim svu radost, što Ti je može donieti jedno ljudsko biće; ta Ti sam zahtievaš više no ja, da me vidiš kod stola Svojega. Ja dolazim vrlo rado, da Ti dadnem četvrt sata euharistijskog ujedinjenja. Dolazim k Tebi, jer me želiš... jer me zoveš... jer me tražiš. Dolazim, jer me kriepiš Svojom milošću i sokoliš me Svojim obećanjima... Evo me ovdje, božanski Spasitelju! dolazim, jer bi bila crna nezahvalnost, duboko bih Te uvriedio, kad bih Ti htio uzkratiti ovu pričest — to ja dobro znam.

Ali kako je to moguće: Srdce Tvoje traži neko blaženstvo, a traži ga u sjedinjenju s mojim?... Zar me zato zoveš, zar me zato tražiš? Je li to uistinu tako? ...Ako je to tako, o Isuse, onda je to pravi ugovor, što si ga ugovorio sa mnom, ako po ovoj mojoj svetoj pričesti pristajem na želje Srdca Tvojega — nemam li

onda pravo od Tebe tražiti za uzdarje koju od Tvojih milosti? Ne sili li Te Tvoja ljubav, da izpuniš želje srdca mog?

Dobri moj Isuse, ne mogu da shvaćam. Ja uobće ne razumiem ništa više... Ćutim se sav obkoljen jednim otajstvom svieta... vidim, a da ne vidim ništa, — čujem, a da ne čujem ništa, — razumiem, a da ne razumiem. A što to sve znači? A ipak, tako je to! Između Tebe i duše najsvetije u pričesti, Ti si, koji uživaš najviše. Ti me tako ljubiš, pače radost je Tvoja, da ostaviš nebo, te ga zamieniš biednim srdcem mojim. Tko može ovakvu ljubav dokučiti? Izbavi me, molim Te, dobri Isuse, od jedne strahovite napasti! Nije mi težko, da nepokolebivo vjerujem u Tvoju stvarnu nazočnost u Presvetom Oltarskom Sakramentu — ja ne vidim doduše ništa, a opet sve vjerujem — ali težko će mi biti vjerovati, da me Ti toliko ljubiš, te više težiš da se sa mnom sjediniš nego li ja sam; toga ne pojmim, kako možeš toliko ljubiti tako biedno stvorenje, kakvo sam ja, — Eto, to je moja dvojba, to je moja napast!

Dobri Isuse, sačuvaj mi vjeru od opasnosti, da ne uzkoleba pred bezkrajnošću Tvoje velike ljubavi; učvrsti mi je sve više

u tvrdom uvjerenju, da me ljubiš, da Ti je slast prebivati u mojem srdcu i da rado ostaješ ovdje na zemlji, jer Ti ne zatvaram vrata svog srdca .

O Isuse, vidim kako mi pružaš ruke svoje i kako mi u susret izlaziš... Vjerujem, da me ljubiš... O, ja čvrsto vjerujem, da Ti puno više nego li ja želiš ujedinjenje naših tjelesa, naših duša, srdaca! ja vjerujem, ja se ufam, ja Te ljubim... gledaj, eto hrlim k Tebi, dođi, o dođi k meni i nikada me ne ostavi!

34. NA GOSTBI KOD ISUSA

Napokon smo se sastali, svratio si se u moje srdce! Ti stoluješ i vladaš u njem, a ono radostno kuca, ujedinjeno s Tobom. Kako da Ti zahvalim zato, milosrdni Isuse, kako da Ti zato uzvratim dostojnu ljubav!

Ma da ostajem biedno stvorenje sada kao i prije lutajući ovom suznom dolinom — ipak sam zadovoljan i sretan. Imam Tebe, moj Isuse. Ovdje na zemlji što mogu boljega željeti i za čim većim težiti?

Pred očima mojim izčezava svaka druga ljepota i jeka radosti ovog svieta i ne dopire do vratiju srdca moga. Pričinja mi

se u ovaj čas nemoguće, da sam prolio toliko suza u prošlosti, toliko gorčina izkusio i proživio. Duga poviest mojih bolova jošte živi u pameti mojoj, dok je srdce moje posve zaboravilo na njih. To je još Tvoja tajna, da znaš ublažiti gorčinu prošlosti sladkoćom sadanjih radosti. Kako si ono nekoć samo jednom jedinom riečju izliečio neizlječive rane, tako je sada i moja duša dodirom presvete Euharistije izliečena od svake žalosti i svake tuge.

Neka budu blagoslovljena prijašnja moja trpljenja i boli, ako su služila zato, da otvore put Tvome milosrđu, da siđeš u srdce moje.

Danas moje srdce ima svetkovinu! Kako sam sretan i zadovoljan! Čini mi se, o Isuse, da se Tvoja velika radost, radi toga što u meni boraviš, odsieva u mojoj duši. Pričinja mi se dapače, kao da je primila nešto od Tvojega velikodušja; nijesam više onaj stari čovjek, osjećam u sebi novu silu, koja me tjera na put žrtve i pregaranja.

Ti si mi dao tielo svoje... Ja Ti prinosim svoje! Ako misliš da bi Ti moje trpljenje bilo na slavu, pripravan sam na sve. Pripravan sam pače, ako je to sveta volja

Tvoja, da preostale još dane života svoga sprovedem na bolestničkom krevetu, sretan ću biti i zadovoljan, što se mogu žrtvovati za Tebe... Ali ipak pod jednim samo uvjetom: Tvoje Tielo neka bude svakidašnja hrana duše moje.

Ti si mi dao Krv Svoju... uzmi moju! Ako može poslužiti, da utvrdi koju istinu vjersku u duši kojega vjernika, o kako ću rado zato proliti i posljednju kap krvi svoje... Koja li čast umrieti za Te smrću mučeničkom! Razumije se samo sobom pod uvjetom: Tvoja Krv neka me jača u tom težkom času kušnje.

Ti si mi dao svoju Dušu... evo Ti moje! Ako sjeta, žalost, tuga, muka, u jednu rieč: sva ta zla, što ih je stvorila pravda Tvoja, da kazni grješnika, što ih je izumjelo milosrđe Tvoje, da očisti grješnu dušu... mogu barem malo povećati slavu Tvoju, onda dobro mi došle! Pripravan sam primiti svu tuču kleveta, zapuštenost, progonstva, nezahvalnost, izdajstva neka se na mene izliju — rado ću kalež getsemanski do posljednje kapi izkapiti... samo neka se ne odieli Tvoja duša od mene.

Ti si mi dao svoje Božanstvo... ja Ti darujem zato svoje biedno čovječanstvo.

Nađeš li u njem nešto dobra, što Ti se sviđa, razpolaži njime po svojoj Svetoj volji. Što se mene tiče, imam još samo jednu želju i volju: izvršivati sav svoj posao Tebi za ljubav... na veću slavu i čast Tvoju.

Odsada neka budu upravljene sve moje misli prema tabernakulu, da ondje izčeznu; moje želje i moja čuvstva neka počivaju na srdcu Tvome; moja djela neka budu okrunjena ljubavlju Tvojom; moje rieči neka budu odjek istine Tvoje; moji koraci neka budu upraljeni Tebi; moj odmor neka uživa sladki mir Tvoj; moj posao neka ćuti snagu milosti Tvoje; svaki kucaj srdca neka ima svoj početak u Tebi; i svaki moj korak ka grobu neka me približi Tebi... pod uvjet: Tvoje Božanstvo neka Svojom milosti zavlada cielim mojim bićem.

Zadovoljan sam, dobri Spasitelju. Kada si k meni došao, nijesi mi ništa donio, što pripada ovome svietu... ni grudu zemlje, ni probite pare, ni krpicu odiela, a ni lovor vienaca, ništa... upravo ništa! Siromašan sam kao i prije, a ipak sam zadovoljniji, no da sam postao gospodarom cielog svieta; moje pravo blago si Ti sam; ja sam sada bogatiji od svih mogućnika,

koji Te ne primaju. Kad Ti prebivaš u mom srdcu, onda mi nije stalo, moram li noćas spavati pod vedrim nebom, u sjaju zviezda; ne smeta me, ako sam prisiljen od vrata do vrata prosjačiti koru kruha! S Tobom, sladki Isuse, ja sam bogat i u dobrom družtvu; ta ni Ti nijesi imao kamo zakloniti glave Svoje, o Isuse sladki!

Sretan sam, o mili Isuse moj! Zemaljskih radosti nijesi mi doduše donio... nikakve sladkoće ustima mojim, nikakve glasbe mojem uhu, nikakve ugodnosti mojim sjetilima, nikakva počinka mojem umoru, a ni olakšicu u bolovima mojim. Moram sada kao i prije trpjeti i svoj križ nositi. Kraj svega toga ipak sam zadovoljan, jer kad Ti prebivaš u mom srdcu, slabi su zahtjevi sjetilnog života; znadem tada cieniti glad i žeđu, što se stišavaju mirisom ljiljana Tvoje čistoće. O kako ih volim: one pjesme, što se razliežu tako čisto i jasno samo kraj oltara Tvojih; one umore, što se odmaraju samo na križu; one gorke tjeskobe samrti, bol Tvojih čavala, šiljato trnje, u kojima se nalazi sakriveno toliko sladosti! Tvoja mi prisutnost, moj Spasitelju, pribavlja svaki užitak, što se zamisliti dade.

Sretan sam, moj Isuse! Nijesi mi okitio čela lovor viencem, a ni u ruke nijesi mi dao palmu slave. Ono malo dobra, što za Tebe činim, sakrio si pred drugima. Nijesi me ni opravdao pred ljudima ni hvalio ni slavio ni jednom rieči; i ja ne uživam, kao ni prije, nikakav ugled pred svietom. Možda bi me sviet čak i prekorio za ono djelo, što sam ga za Tebe počinio, dok mi Ti za to daješ utjehe dobre savjesti. A ipak sam neizmjerno sretan, što Ti prebivaš u mojem srdcu; znam: poglavare slušati, bližnjega štovati, s podložnima dobro postupati — to su djela, koja će mi donieti slavu Tvoje poniznosti.

Da, činiti dobro, a ipak ostati nepoznat; izbjegavati zlo, a ipak biti osumnjičen i okrivljen; dizati se prema Tvojemu svietlu i biti okaljan: sve to ne će pomutiti moje vedrine, ne će raniti mojega samoljublja, jer kad sam uza Te, dosta sam čašćen, moj mili Isuse!

Ja sam zadovoljan, moj Isuse . . . ali dokada? Težko mi je kod takve pomisli. Zar će mi zbilja sveta radost ove pričesti izčeznuti kao san? . . . Ja ću se podvrći, ako je Tvoja sveta volja, da nosim križ — drage ću ga volje nositi; samo Te jedno molim, ne ostavi me nikad. Neka vani

puše bura, oluja biesni, što mi je stalo, samo kad srdcem mojim vlada nepomućeni mir ljubavi Tvoje.

Zato Te molim, o Isuse, da udaljiš od mojeg duha nesreću i pogibao da Te uvriedim, ne dopusti nikad, da Te ma samo na časak izgubim. Učvrsti u meni sladko osvjedočenje, da sam sav Tvoj i Ti moj.

Učini, da kad god pogledam na križ, ne oćutim grižnje savjesti, da sam zlo upotriebio odkupljenje Tvoje! Čedna euharistijska luč neka me ne sjeća, da sam donio k oltaru Tvojem dah pun oholosti, bez ljubavi; tihana molitva pobožnih duša neka nikada ne probudi u mojem srdcu spomen na buru strasti mojih; sveti oltar Tvoj neka me ne odvodi na strahote osude moje; bjelina svete hostije Tvoje neka ne čini, da se odviše pokažu ljage duše moje. Pogled na toliko duša, koje pristupaju k stolu Tvoje svete gostbe, neka me nikada ne sjeti kakve pogrde ili grješne nemarnosti, a ni ravnodušnosti moje; sjajno svjetlucanje Tvoje pokaznice neka mi ne bude slika Tvojega posljednjega dolazka na sudnji dan, u kom ćeš se ukazati oštrim licem usred bljeska i grmljavine; naprotiv Tvoj svakdanji večernji blagoslov neka mi bude zalog sladke rieči na

večer života moga i na sudnji dan: »Dođite, blagoslovljeni!«

Premili moj Isuse, kako ne čeznem za drugom milošću ne očekujem druge nagrade, do li ljubavi Tvoje, učini, da na zemlji nemam druge sreće, nego da Tebe ljubim i od Tebe da budem ljubljen!

35. ŽALOSTNO SPOMINJANJE

Jedva da sam ugledao svietlo svieta, već me je Spasitelj htio imati uza Se; a jedva što su me prenieli preko crkvenoga praga, primila je duša moja sakramenat svetog krštenja, postadoh Njegov... a onda?

Ja sam morao tamo stvoriti stalan stan, gdje je započeo moj pravi život. U blizini Svetohraništa postao sam katolik; bila bi mi dužnost, moja radost, a i bogatstvo, da iz ovog tabernakula crpim hranu duši svojoj. A ipak, Spasitelj mi nije bio sadržaj svih misli mojih, jaki štit mojeg pouzdanja, a ni predmet srdačne moje ljubavi. Moja je krivnja, da, moja vlastita krivnja, što sam tako slab, tako siromašan na krepostima. Ja sam, eto, upravo premalo živio s Isusom svojim.

O spominjanje izgubljenih godina, kako si žalostno!

U poniznosti padam ničice pred oltarom Tvojim, moj Isuse; pun razkajane duše priznajem Ti griehe svoje i zazivam milosrđe Tvoje.

Moram priznati, da su sviet i stvorenja zaokupili sve misli moje. Dopustio sam, da osvoje duh moj i sjetilne stvari tako, te sam zaboravio prisutnost Tvoju. Nijesam više pomišljao na to, da si Ti uviek ovdje za mene nazočan u presvetoj Euharistiji. Slabo moje nastojanje, da budem sabran u molitvi, uništiše najneznatniji vanjski dojmovi; jedna riečca, jedan pogled, prolazna naslada, kratkotrajna bol dostajale su, da raztresu sve moći duše moje.

Ja sam doduše išao u crkvu, k svetoj misi, svetoj pričesti... ali moje misli nijesu bile tamo... one su kružile daleko ... u daljinu! Kako si me često puta zvao sladkim pozivom vjere!... uzalud!... Odziva u meni nijesi našao, ja sam bio za to gluh. Ako se zapravo uzme, u cielosti sam slabo mario za Te, Ti to znadeš, o Isuse... Ti si bio za mene predmet pobožnosti, kao i sve ostalo. Ti nijesi više bio vladar duha moga, ah jedva da sam

Te podnosio . . . da, kadkada bio si mi neprilićan.

Čežnja za srećom, koja je bivala sve žešća i jača radi razočaranja i gorčine života, ta me je trebala k Tebi privući; a umjesto toga svoje sam pouzdanje stavio u stvorove i na zemlju.

Ti si bio uviek prisutan u Svetohraništu, da saslušaš poviest moga trpljenja; ja sam šutio, samo da poklonim stvorovima svoje pouzdanje. Bio si vazda pripravan, da mi ondje osušiš suze moje, a ja sam lutao suznih očiju pustim stazama života. Bio si uviek ovdje nazočan, da izliečiš rane duše moje; a ja sam tražio lieka u taštini i raztresenostima. Ti si bio ovdje, da me tješiš, a ja sam tražio utjehe u nevjernim stvorovima.

Da sam promatrao budućnost kroz kristalno staklo pokaznice, sve bi mi se pričinjalo kao raj; no ja sam je promatrao kroz varavu koprenu ljudske taštine.

Vjernost u obećanju, veledušje u držanju, stalna dobročinstva, nježna pažnja bijahu mi neprestani darovi ruke Tvoje; laskajući sebi tražio sam ih negdje drugdje, ne u Tvojoj blizini, ne; ja sam ih tražio i tražio negdje drugdje . . .

Ah, da sam se vazda pouzdavao u Tebe, moj Isuse, bio bih mnogo sretniji, a manje razočaran!

A sada evo ovdje, u svietlu svete Tvoje euharistijske ljubavi, vidim sve pred očima svojim; sve mi se vraća opet u pamet . . . sve . . . ah, to je spominjanje koje mi razdire srdce.

Ti si mi stvorio srdce, da Tebe ljubi. No koju si ljubav u meni našao? Ništa drugo no mlakost, neveselost, neodlučnost, trenutačne odluke, nestalna čuvstva . . . Moje je srdce oslabilo samoljubljem, a ipak, kako se moglo ojačati i očeličiti u krjeposti, da je jedinog Tebe ljubilo!

U duhu mi se reda pred očima mojim čitav niz pričesti, koje sam primao, ako ne baš u griehu, a ono s velikom ravnodušnošću. Moje su oči svom raztresenošću neprestano kružile po stranicama molitvenika; srdce Ti nije znalo ništa reći. Rieč je moja bila kod ljudi vatra i plamen, samo sam kod Tebe osjećao umor i dugočasnost.

Ti prodireš u dubinu srdca moga, moj Isuse, Ti poznaješ žalostnu poviest mog života . . . Ti mi nuđaš dragulje neba, a ja sam tražio cvieće na zemlji, a to je već ocvalo i povenulo!

Bezutješni dani, izgubljene godine! Žalostno spominjanje!

A kad pomislim na prvu svetu pričest! Kako je krasno započelo jutro mog života! A onda?... Onda mi je bila duša nježan cvietak sjajnih boja, ugodna mirisa. Rosa Tvoje milosti uresila je alemom i biserjem nebeskim i učinila je dragocjenom, vriednom svake kreposti.

Sjećam se još posve dobro, koli dubok dojam učinila je na me ona malena biela Hostija, kad mi se s njome približavao svećenik... kad mi ju je na jezik spustio ... Malo sam onda razumio ovu veliku tajnu, ali ćutio sam neki sviet pun sreće, ćutio sam se kao u nebu!... Još gledam svoju bielu odjeću... čujem naše dirljive pjesmice, naše djetinje molitve... Pa onda onu radost, ona vedra lica mojeg milog otca i dobre majke! A onda?...

Jutro mi je bilo prekrasan izlaz sunca .... danju su pak zahujale strašne bure, koji puta i divlji orkan.. .a večer?... Moj dobri Isuse, kakva će biti večer mog života?

Zar ću morati snositi ovo bolno spominjanje sve do hladna groba? Zar ne će nakon prekrasne jutarnje zore — prve svete pričesti — zasjati večernje rumenilo popudbine? Bez popudbine umrieti? ... Moj Bože, koja li strašna pomisao! A ipak bih s pravom zaslužio ovu krajnju zapuštenost!... Veliki Bože, zar bi to moglo dopustiti Tvoje srdce puno milosrđa?

Ah, kad bih se mogao obratiti tako, da mi prošlost opet iznova osvane ciela pred očima mojim; kad bih mogao svoj život opet iznova započeti, da svu svoju hladnoću i cieli niz dugotrajne moje raztresenosti sažežem u ljubavi svojoj!... Bezkoristne su želje... sve je prošlo... smrt me tjera neumoljivo napried... vječnost mi pridolazi u susret. Htio bih suzama svojim izbrisati bolna ova spominjanja ... no Tvoje me oproštenje jedino može očistiti.

Prosti mi, moj Isuse, oprosti! Neka bi iskrenost i srdačnost kajanja mojega učinila, da zauviek zaboraviš prijašnju slaboću moje vjere, mojeg ufanja i ljubavi moje.

Evo, tu kleči Tvoje diete ponizne duše. Gledaj, kako mi srdce krvari; pogledaj, kako su mi oči izmorene od plača. Ti si bio vazda milostiv spram svakog, koji je k Tebi došao izmoliti oproštenje grieha; jedan jedini uzdah ljubavi i pokajanja

bio je dovoljan, da probudi u Tebi samilost. Imaj milosrđa sa mnom, pusti, da zasine Tvoja dobrota nad biedom mojom, pretvori me žrtvom paljenicom ljubavi Tvoje.

Pa kad je moja prošlost puna bolnog spominjanja, budućnost neka bude odsada puna najboljih odluka i najutješljivijeg pouzdanja. Obećajem Ti, da ćeš mi odsele biti jedini život srdca moga, ljepota duše moje, skup mojih želja, poticalo mome radu, naknada mojih žrtava i utjeha svemu trpljenju. Ali se čvrsto nadam, da ćeš položiti ruku Svoju na oči moje, da mi prikriješ pogled u prošlost i da ovdje još u vrieme i u sjaju lica Tvoga sa zadovoljstvom promatram hostiju na sve vieke.

36. SRDAČAN POZIV

Isus govori:

S neba sam na zemlju sašao, ustanovio sam svetu Euharistiju, da ostanem stalno kod tebe i po svetoj pričesti doista prebivam u duši tvojoj ... a ti? kad si doista kod mene? ... U svetoj te pričesti posjećujem; a ti? kad ti mene dođeš pohoditi? Tebi je dosta sastati se sa

mnom u jutro; mojem Srdcu nije dosta. Ja te još jednom želim vidjeti u mojoj prisutnosti, prije noći. Iz tog razloga te pozivam. Primaš li poziv?

A čuj, zašto te molim za tvoj pohod; pazi dobro! Ja sam tvoj Gospodin i Bog tvoj; stvorio sam te, uzdržavam ti život, jer sam Gospodar svemira; ja sam onaj, koji upravlja svjetovima ... a ti si u očima mojim samo sitan prašak, šaka pepela. Imam prema tome podpuno pravo na tebe i tražim od tebe, da mi se klanjaš. Imam pravo, da te vidim prostrta u prahu pred nogama svojima. Imam pravo, da budem od tebe voljen, blagoslivan, slavljen, pa ma bilo i pod cienu tvog uništenja. Ne misli, da je bjelina moje hostije pravo lice moje božanske prirode; o ne! Da mogneš samo jednim pogledom zaviriti u nebo, vidio bi tko sam ja. Vidio bi, koja svjetlost, koja uzvišenost, koje veličanstvo je tvoj Spasitelj; vidio bi, kako se nebeski duhovi u mojoj prisutnosti preda mnom prostiru i u strahu se klanjaju. Ne čudi se stoga ništa, što ovdje vidiš samo jednu bielu hostiju; i pod ovom neznatnom prilikom ja sam tvoj veliki Bog.

Znaj, da ne primam nijednog dara od tebe, da ne uslišam ni jedne molitve tvoje, ako nijesu popraćene poklonstvom; pohodi me zato često, da mi se pokloniš. Sve, što učiniš, — sve, što imaš, sve, što jesi, položi pred noge moga neizmjernog Veličanstva; sve to neka gori i izgara kao zrno tamjana pred Veličanstvom mojim. Zapamti dobro, da bi to bila za te najveća slava, kad bi mogao makar samo na jedan čas pokloniti se meni, pa bilo i pod cienu vlastitoga života!

Pohodi me; dođi, da mi izkažeš svoju zahvalnost. Ako je itko, a ono sam te ja obasuo dobročinstvima. I ti se još usuđuješ izkazivati zahvalu svoju stvorovima, koji su kud i kamo manje učinili za tebe nego ja.

Dođi, jednu jedinu rieč očekujem od tebe: »hvala!« Očekujem je za onaj život, što sam ti ga dao i što ti ga još i sada uzdržavam; za onu vjeru, koju sam ti ulio u dušu; za nebrojene one pohode, koje sam učinio tvojemu srdcu u svetoj pričesti; za nebrojene milosti i dobročinstva, što sam iz svoga Srdca prelievao u tvoje. Misli samo na zvanje svoje! To zvanje od svieta napadano, po meni obranjeno!... to zvanje... tako liepo ... tako uzvišeno.

Ah! kada bi zviezde nebeske mogle znati, kako to ti znaš, da one imaju od mene svoj obstanak i svoju svjetlost doletjele bi iz dubine svemira, da mi izkažu ovdje svoju zahvalnost i svoje štovanje; sve bi došle, jedna za drugom, da se poklone svome Stvoritelju i za znak svoje zahvalnosti stvorile bi oko monstrance vienac slave nebeske... A ti, koji si me stajao mnogo više negoli ijedna zviezda, jer sam za te svoju krv prolio — zar ne osjećaš potrebe, da mi rekneš jednostavnu rieč »hvala« — barem jednoć u danu. Ova rieč »hvala« sama po sebi tako je nešto maleno i neznatno, ali mojemu je ranjenu Srdcu ipak velika stvar! Ta to je gotovo sve i jedino, što mogu od tebe primiti za sva svoja dobročinstva tebi učinjena, pa zar se ustručavaš učiniti ovo malo? Kad bi ti znao, kakoli to boli, imati posla s nezahvalnima! A koliko ih je, da, koliko je tih nezahvalnika prema meni! Spadaš li i ti među njih?... Pazi stoga! Ako je srdce tvoje otvrdnulo — skruši se! dođi, pokloni mi se i reci mi, da si grješnik, ali ni pod ikoju cienu ne ćeš, da se ubrajaš u broj nezahvalnika.

Dođi, da zadovoljiš za griehe svoje. Znadeš li, koliko si ih počinio? Zar si zaboravio, kako sam umro na križu za griehe tvoje? Znadem, da se rumeniš od stida pri pomisli na neke opačine svoje; ali ne smiješ se stidjeti oplakivati ih, popraviti ih.

Dođi dakle ovamo i zauzmi mjesto Magdalene; dođi, plači i moli za oproštenje! Ponajprije mi suzama operi noge moje, a onda malo po malo popni se do Srdca mojega.. vidjet ćeš, koliko je u njem ljubavi za te sakrivene. Dođi samo!

Dođi da me zadovoljiš! Svaki dan imaš nešto trpjeti... svaki ti dan šaljem po jedan svoj trn. I taj trn polažem jednom na put tvoga života, da te odtrgne od svieta; drugi put pak na čelo tvoje, da ti pročisti i kazni misli tvoje ;onda opet u srdce tvoje, da ti oplemeni čuvstva; ili pak u dušu tvoju, da je trpljenjem oplemenim, pobožanstvenim. Što ćeš učiniti sa svim svojim bolima? Hoćeš li ih prepustiti vjetru, da ih odnese kao bezkoristne jadikovke? Ne!... donesi ih amo! Kaži mi, pravo uzevši, podnosiš li dragovoljno ili barem posve odano — svoje muke kao kazan i zadovoljštinu za griehe tvoje. Vidiš, tvoje zloće i zablude naniele

su mi mnogo zla. Kaži mi, da si gotov radostno podnositi u duhu pokore sve tjeskobe i duševne boli. Samo jedna suza, jedan jedini uzdah razkajana srdca nad svojim griesima neizrecivo će obradovati moje Srdce!

Dođi i donesi mi svoje odluke, da ne ćeš više griešiti; one su mi najjači dokaz tvojega pravog pokajanja; da, i njih će ubrzo nestati, ako ih oprezno ne staviš u siguran zaklon. Dakle znaj: čim ti svoja slaba, promjenljiva obećanja staviš pod zaštitu moga tabernakula, tada znaj, da si u sigurnom zaklonu. Zaštićena će biti od zabluda ljudske slaboće, jer ih ja čuvam, ja ih branim protiv svih nasrtaja neprijatelja; ja ih jačam i činim ih djelatnima. Što bi ti koristilo cielu noć probdjeti u molitvi i u suzama pokajnicama, ako bi moralo izaći sunce nad tvojom nestalnošću. Dođi, dakle, i prinesi mi svoje odluke, pa ćeš vidjeti, kako će biti uspješne.

Dođi amo i učini blagi juriš na Srdce moje! Vjeruj mi, da je molitva pred tabernakulom uviek moćna. Ovdje u ovoj euharistijskoj povjerljivosti ne mogu ti ništa odbiti. A ti?... a koliko ti toga nije nuždno, što li sve ne trebaš?...

Zašto da se zadovoljavaš molitvom izdaleka, kad mi možeš govoriti izbliza? Zar nema za tebe ništa ovdje pred oltarom mojim, što bi te činilo sabranim, što bi ti ulievalo pouzdanje i probudilo u tebi srdačniju ljubav? Sjeti se, kako si biedno stvorenje... puno nesavršenosti, puno grieha; ta ti se lišavaš svakog dobra. Spomeni se i toga, da ćeš naći u mojem Srdcu i u mojim rukama sve, što ti treba, da postaneš svet i bogat u krepostima. Jesi li ohol, tašt, nestrpljiv — nešto malo imaš već od sedam glavnih grieha — a ja imam ovdje sedam darova Duha Svetoga .... Pa zar ćeš biti tako lud, da ih se lišiš, i to samo stoga, što treba nešto samopriegora, nekoliko koračaja, nešto malo vremena, da dođeš i da mi se pokloniš?

Dobro pazi, potrudi se, da razumiješ, što ti hoću reći. Slušaj: Djelom klanjanja ti se bacaš u prah! Ovako zauzimaš mjesto, koje te jedino ide preda mnom. Ovo djelo poniženja čini sklonim Srdce moje, da ti podieli sve milosti svoje. Ako prosjak ne zauzme ono mjesto, koje mu pripada, malo ima nade, da će primiti milostinju iz ruku bogatoga dobrotvora. Takav prosjak si ti... tvoje je mjesto u prahu. Zahvalnošću svojom potvrđuješ mi, da znaš

pravo cieniti od mene primljene milosti, kojima sam te obdario, i tako mi pokazuješ, da nijesam nezahvalnome uzalud darivao darove svoje. Djelom pak pokajanja čistiš sve više i više svoju savjest, poljepšavaš na taj način dušu svoju, koju sam preodabrao riznicom blaga svih milosti. Pa kada dođeš preda me s ovim razpoloženjem ovih triju kreposti, što su mome Srdcu tako drage, zar ne uviđaš, da se ja tada upravo nikako ne mogu oprieti molitvi tvojoj.

Dođi dakle pa sprovedi svaki dan koji čas uza me. Četvrt sata je kratak! Dođi, da se porazgovorimo od Srdca k srdcu! Ti ćeš mi razodkriti svoja poniženja, a ja ću ti za uzvrat dati zalog časti i slave. Ti ćeš mi donieti svoju zahvalu, a ja ću te nagraditi novim milostima. Ti ćeš mi do nogu staviti ufanje i pokajanje svoje, a ja ću te zaodjeti kraljevskim grimizom krvi svoje. Ti ćeš mi žrtvovati molitve svoje, a ja ću staviti sve blago svojega Srdca u tvoje srdce. Dođi, pa ćeš vidjeti!

37. SVETA MISA

I ja sam danas pozvan na liepo hodočašće!... na hodočašće na brieg Golgotu. Tamo Isus pridonosi za me veliku žrtvu,

tamo on umire za mene. Tamo gore, na dalekom horizontu, vidim, gdje se otvara nebo! . . . Bog se Otac ukazuje u svoj slavi Svojoj na priestolju neizmjernog Veličanstva Svog, okružen cielim dvorom nebeskim! . . . Pozvan sam, da vječnome Otcu prinesem žrtvu Njegova jedinorođenog Sina, a Svemogući je Bog ovdje, koji od mene izčekuje žrtvovanje Jaganjca Božjega. Koja li uzvišena, nedokučiva tajna!

Sveta misa nije drugo nego krvava žrtva na drvu križa, koja se Bogu danomice prinosi na oltarima našim. Ista žrtva . . . ista krv . . . isto tielo . . . isti Isus. Ja sâm, istina, ne vidim ništa . . . ne čujem ništa . . . a ipak se na oltaru prikazuje ista žrtva, kao ona na Golgoti . . .

Prikazivanje ove žrtve obnavlja se tisuć i tisuć puta u danu; žrtva sama jest i ostaje uviek ista ,ona ista žrtva kao nekoć na Golgoti; ona se i ne bi trebala obnavljati, jer je njena vriednost neizmjerna; jedan jedini put prikazana podpunoma bi zadovoljila za sve vjekove Bogu za sveukupne griehe cielog čovječanstva.

Žrtva je Golgote od nas odieljena vremenom od devetnaest stoljeća, a između mene i krvavoga onoga vrhunca, gdje je Spasitelj svoju dušu izpustio, prostire se nepregledno široko more. Kako da ja učinim, ja, siromašno i biedno stvorenje tek kratkoga vieka, da tamo dođem, da se popnem na Golgotu? Je li to moguće? Kako da na to i pomislim?

Posve je nemoguće vratiti se unazad devetnaest stoljeća, prebroditi more i doći u Palestinu! . . . Ne čini to ništa! . . . Isus mi sam dolazi u susret! On mi sam prinosi na oltaru moje siromašne, priproste crkvice ono, čime nas dieli vrieme i prostor! . . . Pred Njegovom ljubavi, Njegovom moći izčezavaju minula stoljeća, gore, doline nepregledno more.

Sveta je pretvorba — podizanje minulo! Isus je sada nazočan na oltaru. Nije li ovaj oltar postao sada središtem, gdje se susreće pogled Otca nebeskoga s pogledom mojim. Što vidi tamo nebeski Otac? Što vidim ja?

Bogu nema udaljenosti ni u vremenu, a ni u prostoru; sve što se u prošlosti dogodilo i što će se još u budućnosti dogoditi pred Bogom je sve sadašnjost; jer On je vječan i svudašnji.

Prema tome kad za Boga nema nikakva vremena vidi Bog Otac na oltaru pred kojim ja klečim, Božanskog Spasitelja, kao da je još uviek u jaslicama, u Nazaretu, u Jerusolimu, na križu, na Golgoti: što je Isus nekoć bio, ostaje On Bogu uviek isto. Bog ga dakle Otac uviek ima pred očima kao djetešce, kao odraslog, kao mladića; Bog ga vidi u svim fazama njegova vremenitog života, On ga vidi u svakom pojedinom času njegove gorke muke, kao i u času umiranja. On ga ne gleda tek pamćenjem — ne, On ga ima pred sobom u svoj njegovoj biti; jer za Boga nema, kao za nas, neke prošlosti, budućnosti — ne — u njegovim je očima sve sadašnjost. — Njemu je sve nazočno.

Isus je, dakle, ovdje na oltaru, a njegov ga nebeski Otac opaža na Golgoti: On vidi, kako će biti na križ razapet, kako će krvnu žrtvu polagano dovršiti. On vidi, kako dragocjena Krv Isusova iz svih žila njegovih sve do zadnje kapi teče niz drvo križa... On vidi njegovu smrtnu muku... On ga vidi, gdje umire. Pred očima njegova nebeskoga Otca, kojem ostaje sve u sadašnjosti, prinosi prema tome Isus krvnu žrtvu na oltarima našim!

Ista je to žrtva sa žrtvom na križu, samo što se nekrvnim načinom prikazuje.

No a ja? Što vidim ja?... Ja sam posve blizu Isusa, jer klečim u neposrednoj blizini svete Hostije; ja sam odieljen od Isusa samo koprenom euharistijskom, samo me prilike kruha i vina prieče da tjelesnim očima gledam bitnost Isusa, koji obnavlja ovdje veliku žrtvu kalvarijsku, ali dakako nekrvnim načinom; samo zato ne mogu razlikovati, što se zbiva ovdje pred očima mojim.

Zato: unatoč tome, što žrtva Isusova ostaje pred očima njegova nebeskog Otca ista s onom krvnom žrtvom na križu — pred mojim je očima nekrvna. Ma da mi biela euharistijska koprena sakriva bitnost Isusovu, to me ne može priečiti, da ne bih stajao blizu žrtve Isusove na križu i bio dionikom iste žrtve, a da te žrtve i ne vidim.

Kada prisustvujem svetoj misi, prisustvujem tada uistinu krvnoj žrtvi na križu, ma da i ne vidim Odkupitelja, a ni Njegove krvi, ni Njegovih rana, ni Njegove smrti, dakle, ništa od svega onog, što se uistinu zbivalo pred očima Vječnog Otca.

Svaki dakle put, kad slušam svetu misu, ja sam posve, posve blizu Isusa, kraj

onog Isusa, koji je trpio i umirao za mene. A što vidim kod toga? Vidim samog sebe, siromašno, biedno, griešno stvorenje, koje je sviestno velike krivnje spram pravednosti Božje, te je gotovo smrvljeno pod teretom svojih krivnja; vidim tada neizmjerno Veličanstvo Božje, Boga Otca samog, koji traži od mene podpunu zadovoljštinu za sve moje griehe, pa i za one najneznatnije... I evo: između mene i ovoga uzvišenog Veličanstva — o čuda ljubavi i milosrđa! — vidim svog Spasitelja, koji je za mene trpio, koji za mene umire na križu. Sve Svoje boli, Svoju smrt, sve Svoje zasluge stavlja mi na razpolaganje i kazuje mi: »Dođi sada, pa crpi po volji iz ovog vrela neizmjernih milosti, da Bogu, Otcu nebeskom, dadeš podpunu zadovoljštinu za griehe, kojima si ga uvriedio.«

Uistinu, Spasitelj mi daje u svetoj misi sve boli bezbrojnih rana Svojih. On mi pruža rane ruku i nogu probodenih; pruža mi probodke trnjem okrunjene glave Svoje; poklanja mi svu Krv Svoju od prve do zadnje kapi; poklanja mi brigu i zapuštenost duše Svoje; poklanja mi ljubav Srdca Svog; poklanja mi Svoju smrtnu muku i strah —poklanja mi i

smrt Svoju... Poklanja mi neizmjerne zasluge Svoje... A ja? Pozvan sam, da sakupim sve ovo blago i bogatstvo rukama svojim, pa da ga prinesem Bogu Otcu kao dostojan dar poklonstva, zahvale, mojeg kajanja i zadovoljštine, kao i dar prošnje moje.

Ma da ne shvaćam ni malo pravog pojma klanjanja, klanjam se Bogu kod svete mise, i to s poklonstvom Isusovim; ja mu se ne znam pravo zahvaliti, a ipak ovdje se zahvaljujem Bogu sa zahvalom Isusovom; nijesam kadar zadovoljiti ma samo i jedan grieh, ali ovdje prinosim Bogu zadovoljštinu Isusovu; pače, nijesam sposoban ni pobožno se moliti, a ovdje šaljem Bogu molitve Isusove.

O vječni Bože, ćutim se posve poništen pred neizmjernom tajnom ovom!... Za ljubav Isusovu molim Te, daj mi konačno milosti, da ipak jednom spoznam, shvatim i razumiem: što je sveta misa?

Veliki Bože, od danas vidjet ćeš me svaki dan na Kalvariji. Redovito ćeš me naći tu pred križem Tvojeg i mojeg Isusa. Ako mu ravnodušnost mlakosti u vrieme smrtne stiske uzkrati svaku utjehu, ako strašni Njegovi mučitelji vazda novim gorčinama napunjaju Njegovo Srdce, ja

sam spreman izkapiti kalež Njegove krvi; a tada, kao opojen ljubavi, samilosti i boli, govorit ću s Tobom. Izkazat ću iskreno svoje pokajanje, svoju ljubav, a i zahvalu, i povjerit ću Ti raznovrstne želje biedne duše moje.

Dok budem govorio s Tobom, obratit ću se na Njega, na Isusa, kako na križu visi i u najvećim se mukama bori sa smrću . . . A u isto doba neka moje molbe i prošnje nađu put do Njegova presvetog Srdca, i tako neka prispiju do Tebe posvećene ustima umirućeg Sina Tvojega.

Eto, na taj će način Razapeti uviek nanovo za mene govoriti, a Ti, Svemogući veliki Bože, uslišat ćeš vazda molitve moje, jer su to na koncu ipak ustne Isusove, koje su za mene govorile! —

38. SVETA PRIČEST

Sveto nam evanđelje češće pripovieda, kako je Spasitelj u svom vremenitom životu već time liečio bolestne, da je samo na njih ruke položio; mrtve bi uzkrisivao time, da bi upravio na njih samo rieč Svoju. Kad je tada tako bilo — a o tom ne smijemo sumnjati — što li će On sve sada u svojem euharistijskom životu djelovati i učiniti? Sada On ne prolazi samo mimo mene, ne upravlja samo rieč na mene, već se On svraća u moje srdce, da se najtjesnije združi sa mnom.

U svetoj se pričesti Krist ne zadovoljava samo time, da umnoži u meni život milosti — ne — On dapače poklanja Svoj vlastiti život! I tako biva, da ne živim više ja, nego On sam je, koji živi u meni. Prema tome ukazuju se pred Bogom sva moja djela zaodjevena i urešena onom cienom, koju imadu djela Isusa Krista.

Ako je moja pričest sveta i dostojna, t. j. ne nađe li Isus u meni nikakve zapreke grieha, tada On u neku ruku pobožanstvenjuje mene samog i sva djela moja . . . tada dobiva sve, što bi inače ostalo bez vriednosti — a dakako, hvala svetoj pričesti — neizrecivu i vrhunaravnu vriednost u meni; tako na primjer: moj odmor, moj rad, moje muke, moji troškovi, sve će biti posvećeno milošću i ljubavlju Isusovom.

Sladke li pomisli: provoditi u očima svieta život posve ponizan, sakriven, nepoznat, dapače bezkoristan i prezren, a ipak biti kraj toga sviestan, da je naprotiv taj život u očima Boga Svemogućeg svet i zato od velike koristi i

blagoslovan za cieli rod ljudski — jer Isus živi u meni! Koje li veličine i dostojanstva! Koje li utjehe za siromašne i prezrene! .. Ja ne pazim na to i ne mislim na to, ali je istinito: dok sam zabavljen običnim poslovima, možda i najnižima, kod toga ne gleda vječni Otac moje ruke gdje se miču, već ruke Isusove; dok spavam te nijesam pri sviesti, vidi vječni Otac čovječju narav Svojega najsvetijega Sina gdje spava; i tako se Bog veseli nada mnom, jer je to Sin Njegov ljubljeni, koji u meni živi.

Moram priznati, nakon što sam primio u svetoj pričesti božanskoga Spasitelja, da ono, što činim, ne cienim dosta; i zato me tako lako i tako često snađe žalost, bezutješnost. Ja se molim, a ipak Isus je, koji u meni moli, i zato postaje moja molitva molitvom Isusovom u Getsemanu i molitvom u tabernakulu. Probuđujem čin poniženja, strpljivosti, ljubavi k bližnjemu, a Isus je, koji neizmjernom blagošću Svojeg srdca snosi svu biedu *i* prigovor; Isus je, koji je svima sve, koji snagu Svoje svemogućnosti stavlja u službu svima. Ja slušam, a moja poslušnost — poslušnost je Isusova. Nastojim biti čistog srdca, ali moja čistoća — čistoća je Isusova. Nastojim se riešiti prevelike privrženosti stvorovima, a moje siromaštvo duhom — siromaštvo je Isusovo. Ako su dakle djela moja djela Isusova, zašto da se onda ludo bojim, da ne ću nikada ništa dobra učiniti? Velim djela Isusova, jer su više učinjena svetom milošću, koju mi On podaje, nego li mojom dobrotom, ali slabom voljom.

Često su puta moje molitve bezkoristne, bezuspješne? Zašto? Ne mislim na to, da sam se pričestio. Samo časkom da pomislim na to, znao bih odmah, da u meni Isus moli. Je li to doista istina? Sigurno jest! jer ako Isus uistinu u meni živi, iz toga sliedi, da On u meni i moli, jer uviek ostaje istinita riječ sv. Pisma: »On živi uviek, da se za nas moli«. To dakako vriedi za ono vrieme, dok je Isus u meni po svetoj pričesti.

O moja mila majko, prečista Djevo Marijo! Kada klečeći pred oltarom Tvojim molim, da me blagosloviš, da me štitiš, da me spasiš, tad Ti ne vidiš toliko moje, koliko većma Isusove sklopljene ruke; Ti ne vidiš moje suze već Isusove u mojim očima; Ti ne čuješ moj glas, već sveti glas Isusov; Ti ne ćutiš kucaj mojega već kucaj Srdca Isusova. .. Bi li Ti

dakle mogla moje molitve prezreti i odbaciti?... Tako biva, kad imaš Isusa po svetoj pričesti u srdcu svome.

Veliki Bože, Ti dakle tada, kada prigibam koljeno svoje Tebi pa Ti se klanjam, po meni primaš poklonstvo Isusovo, a kad Ti zahvaljujem za sva izkazana mi dobročinstva, tada primaš zahvalu Isusovu; molim li za oproštenje grieha svojih, tada vidiš u meni bol i brigu Isusovu; molim li Te, da mi i nadalje pružaš milost i dobročinstva, tad Ti primaš s usana mojih molbe Isusove. Žrtvujem li Ti moj cieli život, Ti tada vidiš Isusa, kako podnosi bičevanje i trpi muke križa; posvećujem li Ti odsada svoju smrt, kao žrtvu ljubavi i naknade, tad vidiš Isusa blieda i izmučena, gdje se bori i umire... ja živim, ali Ti vidiš Isusa, koji u meni živi; jer poslije svete pričesti ne živim više ja, nego Krist živi u meni, dok Isus ostaje u meni.

Po svetoj pričesti postaju sva moja djela djelima Isusovim, On ih čini vlastničtvom svojim. Ali nikada On ne će prisvojiti ma i najmanju od mojih pogrješaka. On može i hoće prikazati nebeskom Otcu čuvstvo kajanja, ali se protivi biću Njegovu kao Sinu Božjemu, da Otcu Svojemu nebeskome prinese ma i najmanji samo grieh. Hoću li dakle, da sve moje svete pričesti budu dostojne, tad moram razkinuti sve veze, koje bi me još mogle vezati uz grieh; moje će svete pričesti postajati sve to savršenije, što ću se više čuvati lakoga grieha.

Isus se na primjer ustručava skroz i posve, da prisvoji moje lakoumne i znatiželjne poglede; jednako odlučno odbacuje sve rieči mojeg mrmljanja, moje oholosti i taštine, moja čuvstva srditosti, preziranja, osvete, samoljublja, sva djela moje lienosti, ravnodušnosti, neumjerenosti, kao i sve druge strasti, ma koje bile. Ako su pak moji mali griesi toliko brojni, da okuže sva moja dobra djela, e što će onda preostati Isusu? Da li će tu još štogod naći, da Sebi uzme i da može prinieti Svom nebeskom Otcu? Malo će tada za nj preostati! Zato i jesu plodovi mojih pričesti tako često nevjerojatno maleni.

Ja ne znam, ali kad pomišljam na svoju neznatnu pobožnost, ipak sebi spočitavam, i moja se duša uznemiruje i napunja brigama, jer svojim malim griesima kano da vežem Isusu ruke, koje rade oko posvećenja moje duše. Isus bi htio u vrtu mojega srdca ubirati cvieće, da ga

posveti Bogu, ali kakvo li biedno cvieće nalazi tu! Cvieće, satrto burom tolikih strasti, uništeno griesima svojevoljnih nesavršenosti, prekriveno prahom. To je stalno, da se ne bih usudio ubrati u vrtu takvo cvieće za ures crkvi! A Isusa ipak gotovo da silim, neka to čini. O kad bih ipak imao živu vjeru?!

Što mi dakle valja učiniti, da popravim svoje pričesti? Moram moliti Isusa, da mi svojom milošću pomogne pripraviti se valjano, prije nego li ću se približiti stolu Gospodnjem ... Sigurno moje molitve ne smiju manjkati! Tada moram svoje misli na pričest, koju sam danas u jutro primio i koju ću sutra još primiti, vazda živo u pameti podržavati i tako neprestano s Isusom u družtvu živjeti i raditi ... Dä, to ću i učiniti! Jednako moram od vremena do vremena pobuditi pokajanje za neizbježive svakdašnje pogrješke. Na taj način pružat ću Isusu, ako baš i ne miomiris krjeposti, a to ipak sućut pokajanja .. I to ću učiniti! A onda? ... Onda ću se prepustiti Isusu, da radi sa mnom, što hoće; On me može karati, kazniti, sa Sobom na križ razapeti, samo neka mi ne dopusti, da bez Njega živim! ...

39. BOGU OTCU

Veliki Bože, pred neizmjernim Veličanstvom Tvojim padam na koljena! U svojoj poniznosti priznajem, da nijesam ništa i da ne mogu ništa. Moja samosviest o velikim dužnostima spram Tebe napunja me tolikim strahom, da bih jedva mogao odoljeti napasti malodušja, da nije između moje biede i Tvog Veičanstva onaj oltar kao luka spasenja. Ja znam, da se ovdje nalazi neizcrpivo moje blago, koje neobhodno nuždno trebam, da mogu zadovoljiti za sve nedaće svoje.

Gledaj, dobri Bože, ovdje se na oltaru nalazi Sin Tvoj ljubljeni. Ovdje ga imaš pred očima kao nekoć na Kalvariji: na križu gdje visi, kako Ga muče strašne boli, obuzima Ga strah ... kako se sa smrću bori ... kako umire ... žrtveno Jagnje vlastite ljubavi i mojih grieha. A taj Isus je Onaj, kojega Ti ja žrtvujem sada za znak priznanja svih prava Tvojih nada mnom. Zaklinjem Te, o Bože, neka počiva samo na Njem Tvoj pogled, na Njegovim zaslugama, a nemoj misliti na moje siromaštvo ni na moje ubožtvo.

Prikazujem Ti Njegove molitve ... Iz Njegova se Srdca visoko vija molitva do

Tebe poput tamjana, kakova se sa zemlje još nikada dizala nije. Nijedno stvorenje ni na nebu ni na zemlji nije Ti se moglo nikada klanjati, kao što Ti se sada ovdje klanja Isus s oltara tog; nikada još nijesi bio tako savršeno proslavljen, kao ovaj čas.

Isus ostaje najsvetije, najčišće i neoskvrnjeno žrtveno Jagnje, koje kroz sve vjekove prolieva svoju krv i daje život svoj Tebi na slavu. I upravo ovo žrtveno Jagnje je ovdje u mojoj neposrednoj blizini, leži ovdje pred očima Veličanstva Tvojega, ono se ovdje žrtvuje. O Gospode, promatraj Ga u dobroti i zadovoljstvu, pa primi i sirotnu žrtvu mene samoga s istim zadovoljstvom, kojim primaš ovu najsvetiju žrtvu.

O Bože, neka Te potaknu na samilost i smilovanje dirljive molitve, koje Isus ovdje na oltaru na Tebe upravlja; neka Njegov blagi pogled, što ga spram neba svraća, milo rani Srdce Tvoje; neka razvedre Tvoje gnjevno čelo Njegova duboka ponizivanja, koja idu sve do skrajnjih granica pravednosti Tvoje i neka Te svlada i uzveliča hvalospjev, koji odjekuje s Njegovih božanskih usana, iz milog Njegova Srdca i iz Njegovih nebrojenih rana.

Ne razumijem, kako da Ti hvalim, još manje, kako da Te veličam, da se za Te žrtvujem; ali mogu Ti pružiti ovu veliku žrtvu hvale, zahvale i ljubavi... O veliki Bože, koji ne odbacuješ klanjanje anđela i svetaca na nebu, primi milostivo ovu žrtvu; Isus je onaj, koji je umro za to, da spasi mene, a Tebe proslavi.

Moj Bože, moj Stvoritelju i moj dobročinitelju, htio bih Ti dati neku naknadu za sve ono, što si mi učinio; htio bih Ti zasvjedočiti svoju zahvalnost nekom žrtvom, koja bi bila dostojna neizmjernoga Veličanstva Tvoga! Međutim nebo i zemlja nemaju ništa, što bi stajalo u mojim obvezama i Tvojim pravom; ništa osim ovog oltara, ove hostije... ništa osim Isusa. Gledaj dakle ovdje jedinu naknadu, koju Ti mogu dostojno prinieti za sva izkazana mi dobročinstva.

Ti si mi dao uz tjelesni život i organsko tielo, koje je kraj sve biede naravi grieha, čudesno djelo Tvoje svemogućnosti i mudrosti Tvoje. Za znak zahvale žrtvujem Ti tielo i predragocjenu krv Isusovu.... Pogledaj to tielo.... pogledaj na krv ovu!... Kolika li savršenost! Kolika čistoća! Kakova li ljepota! Primi sve to kao dokaz najsrdačnije zahvale srdca mojega.

Dao si mi dušu! Kako je velika ova moja duša, ali kako je griešna i biedna! Nedužnu sam je od Tebe primio ... grieh ju je iznakazio. Nije ona više žrtva Tebe dostojna. Umjesto nje prikazujem Ti dušu Kristovu u svoj njenoj krasoti i ljepoti, u svoj njenoj svetosti sa svim savršenostima njezinim ... Ona je duša raj, u njoj je radost i dopadnost Tvoja. Uzmi je ... pridrži je ... više Ti ne mogu pružiti.

Dao si mi vrhunaravni život po Svojoj milosti; Ti si mi dao »vjeru«, koja mi odkriva blago Tvoje istine; »ufanje«, po kojemu na nesretnome ovome svietu živim za nebo; »ljubav«, kojom me na rukama nosiš ...

O Bože, primi žrtvu moje velike zahvale: gledaj, prikazujem Ti božanstvo samoga Isusa; Ti si mi dao milost, a ja Ti prikazujem Boga same milosti. Tvoji darovi za mene imaju granicu, jer sam malen i biedan; a nasuprot dar što ga prinosim je neizmjeran, i Ti ne možeš ni na zemlji ni na nebu ništa većega željeti, ništa većega naći.

Vječni Bože, griesima sam obterećen i ne zavriedim drugo do li kazan pravde Tvoje. A što bi Ti imao od toga, ako bi u Svojoj božanskoj pravednosti smrvio ovo

biedno stvorenje? Gdje bi bila Tvoja pobjeda? Gdje Tvoja radost? ... Tebi doliči samo zadovoljština, i to Tebe dostojna ... a ovdje, na ovom oltaru imaš Isusa! ... Ne zadovoljava li Te ova žrtva pomirnica?

Gledaj dobri Bože, prikazujem Ti trpljenje Tvog ljubljenog Sina: suze Isusove prikazujem Ti kao zadovoljštinu za grješne moje poglede, koje sam bacao na stvorenja; smrtnu muku Njegova Srdca za neobuzdane grješnike strasti, kojima sam se podavao svietu; trnje svete Njegove glave za sve nečiste misli, koje sam u duhu gojio i čuvao; žeđu ustiju Njegovih i gorčinu za sve one rieči i zabave, kojima sam se tako često ogriešio o krjepost; probodene Njegove ruke za sva nepravedna djela cieloga niza godina svega života mojega; probodene Njegove noge za sve bezkoristno učinjene korake na putu propasti; nebrojene rane Njegove, kojima je bilo cielo tielo Njegovo skroz na skroz pokriveno, za sve griehe, koje sam učinio da zadovoljim svojim osjetilima. I Njegov Ti život prikazujem, kano naknadu za veliki dio mog života, što sam ga sproveo u uvredama Veličanstva Tvojega; da i ovaj sveti život, koji je ugasnuo za ona nedjela, koja sam ja učinio!

O Bože, promatraj Isusa, koji je ovdje — na ovom oltaru — regbi bez života, promatraj onu krv, koja još topla teče po tom svetom tielu, a koja je nekoć natapala i kvasila zemlju; gledaj Isusa, kako pun odanosti i svete radosti . . . i bez okljevanja Tebi prinosi najsavršeniju žrtvu sama sebe. A sada, o Bože, pogledaj moju naknadu . . . naknada je to Isusa sama! . . . Možeš li mi uzkratiti oproštenje?

Zaklanjam se u sjenu križa Kristova; objeručke posežem za ovom trofejom ljubavi i boli i podižem je spram neba. Gledaj, prikazujem Ti nanovo žrtveno Jagnje, a u isti čas sa svom poniznosti upravljam Tebi jednu molbu. Ali ja Te više ne molim samo u Njegovo ime — ne, ja Te sada molim, pošto Ti prinosim božanskog Tvog Sina, kao najveće blago, koje mi daje pravo da budem uslišan.

Žrtvujem Ti dakle Isusa, a Ti, veliki Bože, daj mi milost, da Te onako ljubim kako zaslužuješ; daj mi milost, da ovaj život u Tvojoj milosti i ljubavi završim. Žrtvujem Ti Isusa, a Ti mi udieli milost, da svu snagu tiela i duše svoje upotrebljavam samo za izvršenje svete volje Tvoje. Žrtvujem Isusa, a Ti mi konačno ipak udieli onu poniznost, koja se toliko protivi oholosti mojoj: udieli mi milost, da se tako odtrgnem od stvorova i svieta, čemu se opire tako snažno moja putenost; onaj duh mrtvenja, koji je požudama mojim skroz na skroz oprečan. Žrtvujem Ti Isusa, a Ti mi daj milost, da mu postanem sličan, pa da uzmognem križ svoj, pun odanosti, uzeti na sebe, te ga strpljivo i uztrajno nositi, da ga smatram mojim najvećim odlikovanjem, te ga rado u ljubavi snašam; pa da radije žrtvujem i život svoj nego li da ga od sebe odrinem.

O vječni, neizmjerni, sveti Bože! Kao što si nekoć ljubazno pogledao žrtvu Abelovu, Abrahamovu i Melkizedekovu, tako pogledaj milostivo sada u Tvojoj neizmjernoj očinskoj dobroti na žrtvu, koju sam Ti ja jutros prinesao. Gledaj, združujem se s ovim božanskim žrtvenim Jagnjetom; molim Te smjerno, primi i mene zajedno s Tvojim božanskim Sinom Isusom Kristom u Tvoj naručaj, da mogu ondje uživati i veselje vječne ljubavi!

40. MALOVJERNIČE, ZAŠTO SI TAKO PLAŠLJIV?

Isus govori:

Od nekoga doba vidim te, da si se nekud sav promienio; ti sam moraš priznati, da više nijesi isti.

Prije — sjećaš li se još? . . . Jedva što je zvono zazvonilo na svetu misu, već si hitio u crkvu, veseo, kao da ideš na gostbu, srdce i korak dobili su krila. O, kako se sve promienilo! Sada ti se pričinja, kao da se moraš uzpinjati na Kalvariju!

Nekoć si čeznuo za svetom pričešću kao za časom najčišće sreće. Ali sada se toga bojiš, kao da će se na te svaliti kakova nesreća. Pognute glave stojiš preda mnom, žalostan i potišten, nesposoban za svaku pa i najmanju molitvicu. Pane li slučajno tvoj pogled na vratašca Svetohraništa, odvratit ćeš se odmah od njega sa čuvstvom straha i odbojnosti.

Kad bi mogao svetu pričest neopazice propustiti, često puta bi to doista rado učinio, a da ipak dolaziš, zbiva se to samo zato, da ne paneš ljudima u oči.

I što se više i više približava svetčani čas, tvoje srdce kuca življe; veoma si uzrujan, te kako sam kazuješ, pun si grižnje savjesti. I zaista tvoja priprava, ures tvojega srdca, više je nego skromna. Kako se ti zapravo pripravljaš? . . . na što misliš kod toga? Prije svega misliš na ukor izpovjednika, ako ne pristupiš pričestnoj klupi; misliš na svoje malene nedostatke i griehe; na savjest, koja te sve jače uznemiruje; na sablazni, što si ih mogao dati; strah i stisku, ako li nato i smrt dođe; da, misliš dapače na svetogrđa . . . ukratko: tvoja je duša uzburkano more. A zašto sve to? . . . Ti sam ne bi mi znao to valjano protumačiti; no budi samo strpljiv, ja ću ti već reći »zašto«?

Ti si sebi utuvio u glavu, da se česta sveta pričest, — a dakako još više svakidašnja sveta pričest — ne slaže sa nedostatcima i lakim griesima, koje svaki dan sa sobom nosi. To je tvoja zabluda, to je zapravo uzrok svemu tvome strahu i tjeskobi tvoje savjesti i grizodušja njezina.

No čuj! Daj si malo truda, pa slušaj i razumij dobro, što ću ti sada reći:

Ja uistinu nisam ustanovio svete pričesti za svetce božje na nebu, već za one duše, koje žive u sredini svakovrstne biede čovječje; ono veče na posljednjoj večeri vidio sam unapried posve jasno, što me čeka svaki put, kad ću se nastaniti u kojem srdcu ljudskom. Pa ipak to nije bio za mene dostatan razlog, da ustanovim presvetu Euharistiju. Znao sam dobro, da ću u većini slučajeva naći više dobru volju nego li pravu krjepost u srdcu; znao sam dobro da ću se gotovo uviek morati svratiti u bolestne duše i kod njih se na-

staniti; znao sam i to vrlo dobro, da ću nailaziti na neuljudnosti, na nedostatak čuvstava i osjećaja, da će me susretati sve gorko, što sam već prije u mome zemaljskome životu snašao i da ću to morati još neprestano snositi i u mome euharistijskom životu. Uzprkos svega toga trnja nisam se dao poplašiti... Hotio sam postati hljebom života i smrću sam se prietio svakome, koji od toga hljeba ne blaguje.

Razumiješ li dakle? »Ja sam hljeb!« Prema tome, jesi li slab, ne preostaje ti ništa drugo već da mene blaguješ. »Ja sam liek!« Jesi li bolestan, moraš me ponovno primiti, ako hoćeš da ozdraviš. »Ja sam put!« Nijesi li kadar hodati dvadeset i četiri sata uzastopce putem savršenstva, moraš se k meni privinuti. »Ja sam život!« Napunjaju li te strahom pred smrću tvoji mali griesi, slaboće i nedostatci, tada se moraš sa mnom najtješnje sjediniti.

Dakako, da bi sveta pričest imala u duši tvojoj većih učinaka, kada bi bio savršen, umjesto što si takav, kakav jesi. No s time ti ne ću reći, da svetu pričest propustiš, i to samo zato, što ona u tebi ne proizvodi sve one učinke, koje bi mogla proizvoditi. Kad bi htio čekati sa čestom

i svakidanjom svetom pričešću sve dotle, dok se oslobodiš svakog malog grieha, znaj, da ne bi uobće nikada više mogao nijedne primati u cielom svom životu. U toj se stvari možeš posvema smiriti. Kakogod ćeš dugo živjeti, uviek ćeš opet padati u nesavršenosti i lake griehe uzprkos svih tvojih dobrih odluka — svega tvoga iskrenog nastojanja i kraj sve tvoje dobre volje. Hoćeš li znati za uzrok? Čuj, ja te želim dnevno ponizivati, da ostaneš za vazda ponizan i čedan. Razumij dobro: Duša duboko ponizna mnogo mi je milija sa svim njezinim nedostatcima od duše sa brojnim krepostima, no koja je protkana ohološću.

Zar ti možda misliš, da ćeš postati bolji, ako se rjeđe pričešćuješ?... Ti sirotna, zasliepljena dušo! Kad si već sada tako slaba i biedna, gdje svaki dan dolaziš k meni, reci, što će s tobom biti, ako budeš morala dulje vremena živjeti bez mene! Nisi li se već sada uvjerila, da si bez svete Euharistije više padala no se pridizala? .... da si postajala gora mjesto bolja? Priznaj istinu!

Na noge! jednoć za vazda svrši s izprikama svojega malodušja!

Uostalom, zar si već opet zaboravio djelovanje svete pričesti? Zar ne znaš više da ona čisti od svakog lakog grieha, za koji se iskreno kaješ, i da je to jedna od njezinih najljepših i najutješnijih prvenstava?... Prema tome, ako se doista kaješ, što danomice padaš u tolike nedostatke, moraš me primati s tim većom čežnjom i ljubavlju, s čvrstim uvjerenjem, da će sva tvoja nevolja, svi svakidašnji laki griesi odmah izčeznuti, čim dođeš sa mnom u dodir.

Radi prevrtljivosti tvoga duha moram mnogo trpjeti. Ne vjeruješ li, koliko me boli, kad te gledam tako biedna, a ipak ti ne mogu pomoći, kako bih htio? A to samo zato, što bježiš od mene.

Silim te na to, da te danomice vidim kod Sebe, a kad tamo, moram gledati, kako ostaješ daleko od Mene. Žao mi je, što se ne daš ozbiljno voditi od svog izpovjednika, pače moram spoznati, da ostaješ tvrdokorno neposlušan na njegove savjete, opomene, prietnje. Ali tako ne smije više da bude! Pomisli, ako ti ja jednoga dana za kazan tvoje tvrdoglavosti oduzmem onaj žar i čežnju za svetom pričešću?... ili — dopustit ću da paneš u smrtni grieh!... A što onda?... Pomisli dobro! Ničega se ne treba toliko bojati, koliko prezrene, odbačene ljubavi... Nije bez razloga u apokalipsi govor o srčbi Jagnjeta (6, 16.): »Ja sam neoskvrnjeno jagnje, ali ja sam i lav iz plemena Judina«.

Vidi, kako me daleko tjeraš sa svojom tvrdoglavošću. Ti me siliš na oštru rieč, dok je srdce moje puno najnježnije ljubavi. Ja te zovem, čekam te, čeznem za tobom, prisiljen sam da ti sa prietim, što ne ćeš doći k meni. Ja sam te za se stvorio, ja sam te odkupio da budeš moj, a zato sam te obasuo svima mogućim dobročinstvima. Nosiš li možda na prstu moj zaručni prsten? djevičansku koprenu vjerenice moje?... Evo vidi, ja sam ovdje u Svetohraništu bielom koprenom zastrt? ... Zar ti to ne kazuje, da pripadamo jedan drugome?... da moramo zauviek zajedno živjeti? A zašto te toliko truda stoji sveta pričest? Zar si me već možda sit? Ne nalaziš više na meni nikakova ukusa?

Bojiš se, da bi se drugi, koji poznaju tvoje nedostatke sablaznili videći te svaki dan kod sv. pričesti. Ne boj se! Nastoj se samo za svoje nedostatke iskreno kajati, nastoj se popraviti, to je za te glavno!

Sam ću tada probuditi u srdcima drugih takova čuvstva i mišljenje o tebi, da se ne će nad tobom nesamo sablazniti, već će od tebe i tvog vladanja biti probuđeni na pobožnost. Oni će već uvidjeti, da ja jesam i ostajem onaj Isus, koji razkajana grješnika toliko ljubljaše... da su Magdalene, kad mi do nogu kleče, još uviek vriedne sažaljevanja.

Uostalom, da se ne bi možda ova bojazan — da će drugi o tebi zlo suditi ako izpunjaš moju volju — pretvorila u zao i grješan sud? Zašto odmah misliš, da drugi pretjerano strogo i nepravedno sude? Čemu vjerovati, da se drugi hoće postaviti sudcem meni i mom izpovjedniku? da bi drugi bili tako smjeli te naprosto i nepromišljeno mogli osuditi ono, što ja želim, i zahtievam, što ja zapoviedam? Kada hoću da te zadržim od svete pričesti, reći ću ti to po tvom izpovjedniku i po nikom drugome. Pamti si to jednoć za uviek!

Budi opet hrabra i vedra lica, kršćanska dušo! Uloži u svoje nedostatke i lake griehe iskrenu želju da ćeš se popraviti, kao i iskreno pokajanje, što si ih počinio, a tada dođi opet mirno svaki dan svetoj pričesti. Jednom za vazda stani na kraj

svojoj žalosti i ne propuštaj nikad više svete pričesti.

41. SUZE ŽALOSTNICE

Nastala jesen! Livade i poljane, doline i šume skidaju svoj sjaj ljepotu i čar... njihov život izumire lagano. Još samo kratak čas i sva je priroda pokrivena bielim mrtvačkim plaštem... mrtvac što ga ka grobu nose. Izgleda, kano da i samo nebo želi odložiti svoj sjaj i ljepotu; zaodjelo se u tamne haljine, a krupne kaplje kiše kano suze žalostnice padaju lagano na zemlju... A ja, živeći u ovoj suznoj dolini sjećam se svojih milih pokojnika i plačem...

Groblje! Groblje je za nas, izagnanike iz raja zemaljskog, posljednje mjesto zadovoljštine, a zajedno je i zadnja karika bezkrajnog lanca trpljenja, koja zaslužujemo kano kazan griesima našim. A ipak, kako nam je mila ova gruda zemlje, kako li se rado svraćamo na to sveto mjesto!

Kada stojim na ulazu onih dugih nizova grobova — bili oni svježe izkopani ili stari, častni spomenici — kako nam svježi zrak dolazi s one strane, poput miomirisa

vječnosti, koji oživljuje, koji mi olakšava težko disanje...

Tihana su i niema ta počivališta... A ipak, ova duboka šutnja pruža mojoj duši čudnovate melodije... pjesan je harmonije, što umiruje i najžalostnije duhove. Nije li smrt utješni melem za naš ubogi i mučni život? Težko izkušanoj duši ljudskoj, bolestnome tielu smrt donosi balzam, koji je razblažuje.

O groblje! Zar nisi ti hram Božji? Vi grobni humci niste li vi oltari izpod kojih počivaju kosti tolikih svetaca? Sladki Isuse, Ti si Uzkrsnuće i Život, gledaj, ovdje počivaju tolika srdca, koja su u ljubavi samo za Te izgarala; tolike kosti, koje su Tvoje i Tebi mile, jer su bili živi hramovi Tvoji. Ne prolaziš li Ti nikada ovim širokim hramom? Ne šećeš li nikada između ovih oltara? Pazi, ima ih tu toliko, što čekaju božanski glas ustiju Tvojih.

Razmišljam ovdje i plačem... kako sam bio nekoć sretan! Živio sam u krugu odanih bića, koja me ljubljahu... Između neba i mene bilo je sladkih srdaca, u kojima se sjala ljepota vrhunaravna... Ja sam ih gledao, uživao sam njihovu nježnu i svetu ljubav... osjećao sam se, kao da

sam u nebu, da, osjećao sam se, da sam stvoren, da ih ljubim, uviek... A sada, gdje su ta srdca? Kamo su otišla? Ah, jednog dana prošla je pokraj mene nesmiljena smrt... gledao sam je, kako se sve više približuje... najednoć stane u mojoj blizini, pogleda me tajanstveno dvjema očnicama punima vječnosti.... zatim je pružila svoju izsušenu košćatu ruku i u jednom trenu ugrabi mi moje mile!... Kamo ih je odniela?... Moj Isuse, koji sve znadeš, reci mi, kamo je smrt odniela moje mile.

Dani mi sada prolaze samotno, a i srdce mi u osami ovdje bije. Moja mi se duša pričinja kao harfa razbijena, izložena vjetrovima pustinje; nema zvuka, nema sladkih melodija, žice su joj pokidane, ona može još samo jecati i uzdisati! —

Osjećam se tako zapuštenim! Ona sladka imena, koja sam još u kolievci naučio tepati i danomice ih tepao, još mi i sada u mojim bolnim časovima života dolaze na pamet... ali nitko me ne čuje, nitko mi ne odgovara... ne nalaze jeke... Ja zovem moje mile pokojne; držim, da ih moja bol mora natrag dovesti... uzalud! ... Nema prijateljskog lica, nema liepe rieči, nema smieška!... Nema više one

nježne ruke, da mi pomiluje čelo, da mi otare suze u očima mojim... Ne, nemam više nikoga... nikoga!...

Dobri Isuse, odgovori mojoj boli: Gdje su moji mili pokojni? Nekoć sam ih gledao ovdje pred Tobom gdje kleče i mole se; vidio sam, kako si se svratio u njihova srdca... vjerovah, da euharistijsko sjedinjenje ne će nikad prestati, a sada.. Ti si uviek ostao ovdje, a moji mili pokojni kamo su otišli? Jesi li ih odbacio od Sebe?

Nekoć sam mislio, da će i moje srdce oćutjeti breme godina, da će se malo po malo upoznati sa staračkom dobom, te da će sile njegove malo po malo oslabjeti na putu života i napokon samo ostarjeti. Nadao sam se, da će ono s vremenom izgubiti snažnu moć ljubavi. Kako se prevarih! Moje tielo ćuti, kako mu je nakon tolikih borba snaga smalaksala, pognulo se, ukočilo se, izcrpilo. I duša moja osjeća, kako joj od dana u dan slabi moć mišljenja i moć sjećanja... ona je kao bolestnica, koja se sprema na veliko putovanje... Ali srdce, o Isuse, moje srdce, ono ostaje uviek mlado, uviek žarko, ono ne prestaje nikad, nikad ljubiti... uviek se okreće k onim grobovima... Smrt mi

je pokosila toliko dragih bića, ali moje srdce nije mogla usmrtiti, nije mogla oteti moći trpljenja... nije ga mogla pogoditi... Porazni dah, što je uništio toliko života, samo još razpiruje žar u mojem srdcu.

O vi moji pokojnici, ja vas još uviek ljubim i ljubit ću vas dovieka. Čujte bolne uzdisaje moje ljubavi; pogledajte: kako je moja ljubav zastrta žalošću, kako se guši od suza! Ja boravim ovdje kraj Božanskoga Spasitelja i plačem... i molim za vas.

Moje ubogo srdce! ti naličiš spomenicima na groblju; oni ostaju ondje vazda nepomični i mirni, tope li ih sunčane zrake obasipljujući ih zlatnim sjajem svojim, ili ih trese bies bure i oluje... oni ostaju nepomični... slika stalnosti sred čovječje razpadljivosti. Tako se zbiva i s tobom, siromašno moje srdce; ni ono nešto malo radostna sjaja sreće, što ti je obasjavalo život, kano ni bjesneći orkani nesreća što su se nadvijali nad tobom, nisu te promienili; ostalo si u životu nepomično, da unatoč svemu izvršavaš svoju nježnu dužnost ljubavi. Ali koliko moraš zato trpjeti? Tvoja bol, duboko usađena bol budi se svaki put kod pomisli na grobove

tolikih milih i dragih; vjera tu bol blaži i posvećuje, ali brazgotine starih rana ipak ostaju.

Moj Spasitelju, da li je zlo, što ja još uviek ljubim moje mile pokojne? Ako ih oplakujem i žalim za njima, što ih više nema? Ta, nisi li mi ti dao ovo srdce?... Da sam se sam stvorio, možda bih bio umetnuo u grudi svoje mjesto srdca tvrdi kamen. Ti si mi pak dao srdce, koje može i mora da ljubi, a zato Ti i ne želiš, da izgine pod udarcima ravnodušnosti! Nisi li Ti sam plakao nad milim grobom blizu Betanije?... Kako bi mi dakle mogao spočitavati, ako plačem na grobovima milih mojih pokojnika?

O moj dobri Isuse, Ti, koji vidiš i upravljaš svietom duhova, Ti znaš, gdje su duše mojih siromašnih pokojnika. Moraju li još trpjeti u čistilištu ili su već kod Tebe na nebu? Ako li su gore na nebesima u radosti vječne ljubavi, sjeti ih, molim Te, da za mene mole. Reci im, da ja još uviek plačem ovdje na zemlji; danomice sve to više žudim da dođem k njima; osjećam potrebu njihova smieška, njihova onako dragoga mi pogleda... da čujem one blage rieči, što su ih samo meni znali govoriti... pripoviedaj im o

žalosti mojoj; reci im, da sam ostao sam s težkim svojim križem, jer nemam nikoga da mi ga pomogne nositi.

Ako li pak još trpe muke u čistilištu, zaklinjem Te svim žarom srdca svoga, smiluj im se! Svako jutro uživam krv Tvoju, moj Spasitelju! Zapovjedi svetim anđelima Tvojim, koji okružuju Svetohranište Tvoje, da bar jednu kap ove predragocjene Krvi uzmu s mojih usana i stave u zlatne kaleže, pa da je onda odnesu u onaj zatvor pravde Tvoje, da je ondje izliju na utjehu i oslobođenje onih trpećih duša. Tebi je to tako lako, da odašalješ mojim milim pokojnicima bar jednu kap Presvete Krvi Svoje; ta one su još uviek Tvoje, a i ljube Te neizmjerno... a zašto bi im uzkratio Krvi iz jedne od premnogih Tvojih svetih rana?

Sviet sa svojim razočaranjima, bol sa svojim gorčinama učiniše mi moju samoću milom... Živim u bašći uspomena, a miris njezina cvieća razveseljuje dušu moju. Na svakom koraku cvjetaju cvjetići kojima su gusto posuti osamljeni moji putevi. Svako mi ih mjesto pruža... sad je to jedna sličica... sad pismo... sad knjiga... pa opet prazno mjesto za obiteljskim stolom... tišina moje sobice...

svagdje ih nađem. Iz uspomena ovih pletem vienac i savijam ga oko srdca moga te time krunim moju bol. Naličim nesretnome kralju, koji vlada opustošenom zemljom, kojoj je kuga, glad, rat ostavio prazne gradove i opustošene pokrajine. I ti, srdce moje, bilo si nekoć kralj . . . . kako si nekoć smjelo uživati postojanu vjernost, požrtvovnost i ljubav! Tvoje se kraljevstvo pretvorilo u otok mrtvih, a priestolje tvoje u priestolje žalosti, odakle vidiš samo tamne čemprese.

I tako dalje živim sa svojim milim pokojnicima . . . govorim s njima, čekam ih, dok dođu po mene, ogledavam se ne bi li ih vidio, kako se natrag vraćaju. O Isuse, reci mi, zar ih ne ću nikada više vidjeti?

Ah, znam, osjećam, vjerujem, vidjet ću ih opet. Spasitelju moj, Ti ćeš biti sam onaj, koji ćeš ih privesti natrag mojemu srdcu. Bit ću s njima, s mojim milim pokojnicima na novo združen . . . i ostati . . . za uvieke s njima . . .

42. SMIEŠAK SMRTI

Kad nastaje zima, ne donosi sa sobom samo krutu studen, već joj se pridružuje i velika krasota i čar. — To je slika smrti.

Smrt čini, da naš život malo po malo gine, ali nas zato okružuje dražestima, koje imadu nešto od sjaja same vječnosti. Kako god snieg i led pomalo prikriva zemlju, tako postaje nebo vedrije i jasnije. Zvjezdice sjaju tako jasno, kao da se trude, te bi se pred očima našim ukazale još sjajnijima, izgleda, kano da su nam se većma približile.

Kako hladan zrak struji iz grobne dubljine! . . . . Zaista velika opomena! . . . . Čini mi se, da se cilj mog putovanja primiče kraju! . . .

No odkuda onaj blagi, topli dašak? . . . Duše on iz male pukotine tabernakula i obećaje mi skori mir . . . da počinem u svojoj domovini! . . . Na jednoj mi se strani dakle grozi smijući se strašna prikaza, na drugoj mi se smješka Isus! . . . Ja drhćem ali se ujedno i veselim.

A ipak zašto drhćem? Boji li se moja duša, da će ugledati lance pokidane i biti slobodna da poleti put neba? Jesi li Ti, Spasitelju moj, u onoj noći u vrtu getsemanskom jednako možda drhtao od straha pred vječnosti? Nije li to bio više prirodni strah pred smrću? Pa kad si Ti tada imao anđela, koji Te je tješio, zašto, ne bih i ja imao jednog takvoga? . . . A nisi

li Ti sam taj anđeo, mili moj Isuse?... Ti sam, koji dolaziš k meni u svetoj poputbini?...

U tim mislima, da me smrt združuje sa Spasiteljem, pričinja mi se ona liepom i privlačivom... Sunce obasjava i ogrijava upravo hladnu pustoš mjesečevu.

Na gori Kalvariji bio je između Spasitelja i smrti podpisan ovaj ugovor: Isus je udielio smrti podpunu slobodu, da ga usmrti, ali ipak pod taj uvjet, da smrt jednog dana nadoknadi Propetome s Golgote sve žrtve, koje si je On iz čovječtva ponio. I taj ugovor bijaše krvlju Boga zapečaćen. No smrt je u izpunjenju svoje misije posve bezobzirna i nemilosrdna; ali sudnji će dan pokazati svima, da ne će biti nevjeran, kad treba održati svoje obećanje.

O Isuse, mnogi kažu, da je smrt strašna; ako li je promatram svietlom vjere, tad je viđam zaodjenutu u ruho anđeosko. A svaki anđeo ima nešto od ljepote Tvoje, moj Spasitelju, jer on je stanovnik neba. Pa kome bi to na pamet palo, da prikazuje smrt kao kakav kostur?... Ti si nam je sam opisao kao glas zaručnika, koji dolazi da s dušom vječni mir piruje... Zašto bi dakle zvek milog

glasa... tako dirljivog poziva, probudio u meni strah i zgražanje?...

Smrt ima kosu. Neka ima! Ali dok ona prekida tanahnu nit, koja me ovdje veže za moj zatvor — istodobno prekida ona i euharistijsku koprenu Tvoje skrovitosti ... Tada ću Te napokon vidjeti, moj dobri Spasitelju! A Tebe gledati, zar je to možda nesreća?...

Slušajte! kako vjetar zuji, koji se odkida s vječnih dubina ponora... Slušajte, kako fićuka, kad se provlači suhim, ukočenim kostima ovoga kostura... Ali to je fićukanje, koje probuđuje moju vjeru u Tvoju nazočnost, pouzdanje u Tvoja obećanja i ljubav prema Tvojem milome srdcu.

Smrt se sve više i više približuje... Jednim će me zamahom uhvatiti... pod pritiskom njenim pucat će moje kosti... svojim hladnim, otrovnim dahom utrnut će mi dah moj i život će moj prestati!... Moja će duša na to odletjeti s ovoga svieta i izišavši kroz kostur poći će putem vječnih zviezda. A smrti ne će ništa drugo preostati nego... hladna lješina. Moja će se duša otrgnuti zagrljaju njenu, da poleti u Tvoj naručaj, o sladki Isuse! Kako li ću

tada zahvaljivati smrti, što me je za vazda privela k Tebi.

Ja sam se smiešio životu; ja sam ga uviek ljubio; Ti to znaš, moj Isuse. Ti znaš i to, koliko me suza, mnogih zabluda, mnogog razočaranja stajala ta ljubav. Ali sada, u sve većoj mojoj čežnji da Te vidim kakav si uistinu, pričinja mi se smrt sve ljepšom. Gotovo mi se čini, da bih njenu lubanju mogao gladiti i na srdce je pritisnuti; gotovo bih joj mogao zahvaliti kao najboljoj dobročiniteljici čovječanstva, koju je ikada zemlja proizniela za spas roda ljudskoga.

Smrt vreba na mene . . . Malo po malo odstranjuje me s puta života mog . . . . ja je vidim, ćutim je gdje dolazi . . . još nekoliko dana . . . i sada će doći! Ta će me tiranica baciti na bolestnički krevet . . . gdje? . . . toga ne znam. Njezina suhonjava ruka posegnut će za mnom . . . svoj će mi prst položiti na čelo i na njem će utisnuti znakove smrti . . . Ona će mi svoju šaku staviti na grudi, da uguši moje siromašno srdce . . . Ona će nada mnom razkriliti svoja tamna krila i zamahivat će njima kao biesna, i gle, bjelkasta će prašina odatle padati na me . . . postajat ću sve blijeđi . . . biel kao kreda . . . Iz mojih

izcrpljenih grudiju čut će se još samo kratko hroptanje . . . a onda? . . . Onda ću svršiti . . .

Tada će se onaj nečovječni, bezćutni kostur odalečiti od mog ležaja i porugljivim će se smieškom sakriti među čemprese na groblju; tamo će me čekati, da pozdravi hienskim izrugivanjem moju lješinu, kad će je donieti na groblje.

A što se to sve mene tiče? . . . Ne boj se, moja dušo, budi hrabra! Jer prije no će odar slaviti slavlje, Svetohranište će donieti vienac pobjede! Ti o moj Isuse, dopustit ćeš, da moja neumrla duša slavi pobjedu nad poraženim tielom . . . I poput harfe u koju prebira Tvoja nježna, neizreciva ljubav pjevat će ona svoju pjesmu neumrle nade . . . a grobni spomenici ponavljat će je divnom, mnogostrukom jekom . . . tako će za vazda prekidati muklu šutnju u carstvu mrtvih.

Kako nam se sasvim drugačije ukazuje pojava Isusova, kako utješna i sladka!

Dakle jednog će dana . . . jednog sata . . . smrt doći i stati uz moj krevet . . . Na jednoj će strani stajati smrt, a Ti, moj Isuse, na drugoj strani . . . Smrt će mi pokazivati moj grob . . . a Ti put k nebu . . . Iz svoje prazne, crne lubanje bacat će na

me varavo svietlo i promuklim, hrapavim glasom šaptat će mi tajanstvene rieči u nekom neprijatnom jeziku... a ti ćeš me, moj Isuse, pogledati blagim i vedrim pogledom, sličnim jutru nebeskome. Ti ćeš mi reći: »Tko vjeruje u mene, uzkrisit ću ga, makar je već i umro«.

Kod Tvojih milozvučnih rieči okrenut ću se spram Tebe i ne ću ništa više drugo promatrati, do svete Tvoje osobe. Kako liep, kako uzvišen ukazat ćeš mi se u ovaj sveti, veličanstveni čas. Vjera, koja mi Tebe još zasada sakriva, slikat će mi tada u mojoj mašti poteze Tvoga svetog lica; ona će dopustiti da mi svietli Tvoj pogled, govorit će mi utješne Tvoje rieči, Tvoj će me smiešak začarati i pokazat će mi nježnu ljubav Tvoju. Tražit ću rub haljine Tvoje, a Ti ćeš mi pružiti ruke Svoje. Upravit ću pogled svoj na rane Tvoje, a Ti ćeš mi otvoriti Srdce Svoje; tamo ću naći opisane nebeske puteve. Ti ćeš me privući k sebi i tada ću oćutjeti kucaj Srdca Tvoga, izražaj neizmjerne Tvoje ljubavi, koja je opisana u evanđelju što ga čitaju anđeli i svetci na nebu. Podignut ću tada ruke svoje prema Tebi i da Te držim i da Te nikad više ne pustim... I na jednoć ću čuti glas svećenika koji mi

kaže: »Evo Jaganjac Božji... evo ovdje Tvoje poputbine!«... A onda?... A tada nestat će Te pred očima mojim... Ti si se u meni samom sakrio.

Kada će smrt doći? Ja to ne znam, a i Ti, moj Isuse, ne reče ni toga. Tebi je draže, da me njome iznenadiš, umjesto da udovoljiš moju znatiželju. Ja je očekujem, ali je kod Tebe čekam, jer si neizcrpivo vrelo života. Međutim, sjećam se, kako sam vidio često puta, gdje se smrt od srditosti i od jada trese i to osobito onda, kad je imala da vojuje naporni boj s dušama koje su se svietu priljubile neurednom ljubavlju i srdce svoje prikopčale dobrima zemaljskim. Kako li je one vezove, one čvrste spone razkidala! Svom je snagom morala udarati i udarati, da ih skrši!... Svako je opiranje dovodi u jad i učinilo je nemilosrdnim, strašnim krvnikom umjesto anđelom oslobođenja.

Dobri Isuse, molim Te, učini posao moje smrti manje strašnim. Počni odmah time, da srdce moje odvraćaš od zemlje, od stvorova i od mene samoga. Tvoja je ruka moćna, ali ujedno i nježna. Ako i moraš izvesti nuždnu operaciju, pružaš odmah rani i ljekoviti balzam. Ti imaš

moć, da napunjaš srdce radošću i onda, kad ga provodiš putevima boli.

U času moje smrti ne bih se hotio boriti sa smrću; zato joj olakoti njenu zadaću, moj dobri Isuse! Započni od ovog časa skidati sve okove, koji me prejako vežu o zemlju. Razumije se, da ću kod toga morati mnogo trpjeti, ali tisuć puta radije trpjet ću na putu progonstva ljubeći Tebe, nego li da trpim na pragu vječnosti drhćući pred smrću.

Za nekoliko godina... možda još i prije... lagano i svetčano šetat će se smrt u tihoj, tamnoj noći i kraj mirnog snivanja zemlje između grobnih humaka.... Tu će izpod svoje crne mantije izpružiti košćavu ruku — smjerom mojega groba. I prstom pokazivajući na moje zadnje počivalište gromkim će glasom ta kraljica mrtvačkih lubanja izreći oholu rieč: »Pobiedila sam!«

Čekaj! — Ne!... Pobjeda nije tvoja, ti, bezćutna prikazo!... jer će mi u isti čas u susret doći Isus s nebeskih svetih dvora i vazda zelenog, dražestnog vrta rajskog. I tamo, u palači kralja živih, odjeknut će onaj glas, koji jest i ostaje uviek istinit: »Smrt je pobieđena!«

NAPUTAK

za upotrebu razmatranja u različnim prigodama

Za jutarnju pobožnost: razmatranje: 13., 14., 17., 30., 31., 32.

Za večernju pobožnost: 11., 12., 35., 40., 41., 42.

Pod sv. Misom: 6, 7., 9., 10., 36., 37., 38., 39.

Priprava za sv. izpovied: 15., 23., 32., 35.

Poslije sv. izpoviedi: 16., 40.

Priprava za sv. Pričest: 4., 6., 7., 13., 21., 25., 29, 30., 32., 33., 38.

Zahvala poslije sv. Pričesti: 1., 5., 14., 17., 22., 26., 27., 28., 31., 34.

Za duhovnu pričest: 1., 20., 25., 32.

Za pohod Presv. Sakramentu: 9., 10., 11., 12., 17., 18., 19., 27., 28., 30., 31., 32., 36., 38., 40.

Priprava za smrt: 8., 24., 41., 42.

HRVATSKA DRŽAVNA TISKARA, ZAGREB